

0 SUPP 57.019/A

Suppl. Seq.

History of Medicine Room

ALBINUS, B.S.

6

248.40

74

BERNARDI SIEGFRIED
ALBINI
DE
OSSIBUS
CORPORIS HUMANI
AD AUDITORES SUOS.

LEIDAE BATAVORUM,
Apud HENRICUM MULHOVIUM.
MDCCXXVI.

H45

14/9/78

348140

WELLCOME
DATE
INITIALS

BERN. SIEGFR. ALBINUS
AUDITORIBUS SUIS S.

E*R*requenter a me petiistis,
ut Epitomen quandam Rei
Anatomicae ad usus ve-
stros conscriberem, publi-
caremque. Conscripsi, ne aut ve-
stra causa noluisse me, aut decli-
nasse laborem putaretis. Atque eo
libentius & studiosius, etsi otio mi-
nime abundans, hanc rem suscepi,
quod interesse vestra arbitrarer, ut
ducem quendam, breviter & sine
erratione ad cognitionem operis im-
pediti, & cognosci tamen dignissimi,
pervenienti haberetis: & illae par-
tes sint meae, vestris commodis stu-
diisque, quibuscunque rebus possim,
ut prospiciam & consulam. Pri-
mum autem illam partem, quae est

de ossibus, vobis exhibeo. Nam & absolutior mihi videbatur, & quoniam caeteris corporis humani partibus omnibus ossa subiecta sunt, prima tradenda. Id vero operam dedi, ut hoc libro artificium, quo rerum omnium Creator totam constructionem ac formam ossium hominis adulti perfectique fabricatus est, ususque, quos omnia tum universa, tum singula, tum quaeque cuiusvis eorum partes habeant, paullo accuratius breviterque complecterer. Non enim ex lectione optimorum Auctorum illa, quibus fuse lateque scriptis volumina satis magna impleverunt, in hunc libellum coarctavi, quemadmodum plerique Epitomatores: sed, postquam per Auctores profeceram, atque ipse penitus in omnes corporis humani partes introspexeram, ex ipso illo corpore ea, quae hoc libro

con-

continentur, sumsi. Et ut pictores
ad cujuscunque rei imaginem in ta-
bula exquisite exprimendam, toti ab
exemplari pendent, ita & ego mul-
tiplices illas variasque ossium formas
verbis quasi depicturus, oculos de iis
ipsis nusquam dejeci. Quae vero sit
utilitas, quaeque opportunitas in no-
bis eorum, cum ex patefactis mortuo-
rum corporibus, tum e vivis hausi.
Quo factum, ut communia ac per-
vulgata, & quae ex aliorum scri-
ptis intelligi possunt, tradiderim,
adjectis plurimis, quae videntur prae-
teruisse priores. At, neque Aucto-
rum nomina intexenda censui, ne
passim interrumperetur continua de-
scriptio, & volumen cresceret; ne-
que quae nova visa sunt, aut majori
cura elaborata, uspiam significanda,
ut ostentationis suspensionem vitarem.
Praeterea autem minutissima, quae

nihil attinent, reliqui. Et licet ut in
lineamentis atque formis corporum
humanorum, sic in ossibus magnae
dissimilitudines sint; nullas tamen va-
rietates, quod infinitum, nec ad-
modum frugiferum sit, eas prosequi,
praeterquam insignes quasdam, eas-
demque frequentiores, operae pre-
tium visum est consēctari. Solas in-
primis praecipuas ossium partes, qua-
rum usus certi sunt & necessarii, &
quas satis similes inter se ossa habent,
simpliciter, ac nudis verbis oculis ve-
stris subicere, eorundemque usus ex-
ponere conatus sum. Has utique illi
omnes, qui ossium utilitates percipe-
re, ac corporis humani fabricam
perspicere volunt, necesse habent di-
ligenter penitusque cognoscere: illa-
rum jacturam facilius patiuntur; at-
que eas etiam per se quisque haud dif-
ficulter assequitur, si prius illas, quas
prae-

praecipuas dixi, cognoverit. Jam vero quantumvis totam hanc rem ipsi tantummodo verbis necessariis expedierim, non dubito tamen fore plerosque, quibus compendii alicujus modum excedere hic liber videatur. Hi, si paullo diligentius attenderint, quam multa, & quam multiplicia sint quae describuntur, facile intelligent, brevius ea omnia comprehendendi non potuisse; judicabuntque, non librum qui describit, sed sceletum, cui describendo totus immoratur, magnum esse. Neque enim solis titulis ossa, & eorum partes utilitatesque indicare, aut capita tantum & summas colligere volui; sed uberiores quandam epitomen concinnare. Immo vereor ne, dum breviter volui scribere, scriptum a me sit paullo obscurius: nisi forte, ut natura comparatum est, ea

nihil attinent , reliqui. Et licet ut in lineamentis atque formis corporum humanorum , sic in ossibus magnae dissimilitudines sint ; nullas tamen varietates , quod infinitum , nec admodum frugiferum sit , eas prosequi , praeterquam insignes quasdam , easdemque frequentiores , operae pretium visum est conscriptari. Solas imprimis praecipuas ossium partes , quarum usus certi sunt & necessarii , & quas satis similes inter se ossa habent , simpliciter , ac nudis verbis oculis vestris subicere , eorundemque usus exponere conatus sum. Has utique illi omnes , qui ossium utilitates percipere , ac corporis humani fabricam perspicere volunt , necesse habent diligenter penitusque cognoscere : illarum jacturam facilius patiuntur ; atque eas etiam per se quisque haud difficulter assequitur , si prius illas , quas
prae-

praecipuas dixi, cognoverit. Jam vero quantumvis totam hanc rem ipsi tantummodo verbis necessariis expedierim, non dubito tamen fore plerosque, quibus compendii alicujus modum excedere hic liber videatur. Hi, si paullo diligentius attenderint, quam multa, & quam multiplicia sint quae describuntur, facile intelligent, brevius ea omnia comprehendendi non potuisse; judicabuntque, non librum qui describit, sed sceletum, cui describendo totus immoratur, magnum esse. Neque enim solis titulis ossa, & eorum partes utilitatesque indicare, aut capita tantum & summas colligere volui; sed uberiolem quandam epitomen concinnare. Immo vereor ne, dum breviter volui scribere, scriptum a me sit paullo obscurius: nisi forte, ut natura comparatum est, ea.

ea quae scripsi cum labore, etiam
cum labore legi putem. Utcunque
sit, adnitar certe, ut quae recisa &
purgata peranguste referri, in scho-
lis Anatomicis dilatem vobis atque
explicem planissime. Et quo faci-
lius & melius tot tamque diversas
ac mirificas ossium formas & com-
missuras animo & quasi oculis per-
cipere, ac memoria custodire posse-
tis, earum praestantissimas, & in-
telligentium Virorum ductu expres-
sas imagines, quas a vobis in lectio-
ne hujus libelli assidue adhiberi ve-
lim, ubique magna cura laudavi.
Longe autem omnium, quaecunque
adhuc in vulgus emanarunt, prin-
cipes sunt Vesalianae; & effigierum
delectu, & callida partium notatio-
ne, & definientium linearum gra-
tia, umbrarumque artificio eximiae:
quocirca praesertim, & ubi potui,
ad

ad eas vos relegavi. Ubi vero Eustachianas aliquid praeter eas praecipui habere, aut easdem illustrare deprehendi, ipsas quoque advocavi. Quamvis enim artificia & gratia omnino Vesalianis illis cedant, & sint quasi inchoatae; atque e juniorum ossibus pleraeque ductae, simplici tamen & perspicua, ac plane electa partium designatione multo caeteris antecellunt. Porro quae in utrisque desiderantur, ex aliis paucissimis, atque iis ipsis quoque bonis, sed cum prioribus istis vix conferendis, petenda indicavi. Quinetiam cum semel atque iterum bonae imagines forte non suppeterent, eas etiam, quae vix tolerabiles sunt, praetereundas non putavi. Quamquam non desint partes, quas ne quidem male repraesentatas invenerim. Atque haec ego sic accipi

**

volo,

volo, non tanquam in sola iconum
contemplatione studium vestrum o-
mne ponendum voluerim; sed tan-
quam viam, ad ipsa ossa recte
examinanda & cognoscenda, pro-
ximam monstrare laboraverim: quae
si his ducibus, & me forte interpre-
te ac demonstratore paullo studiosius
consideraveritis, impriment, & (nisi
me fallit) quasi signabunt in animis
vestris suam, non facile delendam,
speciem. Nulla autem in re minus
diligentiae adhibui, quam in illis os-
sium processibus, eminentiis, sinibus,
vestigiiis, & his similibus, quae mu-
sculorum causa habent, describen-
dis: existimavi enim illa, cum ma-
xima ex parte ab ipsis istis mu-
sculis paullatim formentur, ad eo-
rundem descriptionem, quam adhuc
perpolio, potissimum adscribenda.
Similiter osseas auditus instrumen-
torum

torum partes , quod scorsim cum
caeteris describendae videbantur po-
tius , quam hic inferendae , con-
sulto reliqui. At multa tamen,
quae ad ossa pertineant , praeter-
missa judicabitis , quum neque ex-
plicatum legetis , quem ortum ha-
beant , neque relatum , quae sit eo-
rum in singulis aetatibus natura &
conditio , quae conformatio , quam-
que admirabilis interior constructio
singulorum. Quae quidem omnia
negligi certe non debuisse fateor ,
quotiescunque titulum hujus libri le-
go : sed cum me quotidie aliud ex
alio , ne inchoata absolverem , im-
pedierit , sinatis ut extremam li-
mam paullisper , dum me expedio ,
opperiantur in scrinio meo. Inte-
rim non potui vobis , Auditores o-
ptimi , hoc quaecunque opusculum
debere diutius : quod si studiis ve-
stris ,

*stris , quorum caussa mihi excidit ;
plane inutile non fuerit , satis prae-
clarum laboris , quem in eo con-
ficiendo non mediocrem consumsi ;
fructum me percepisse existimabo.
Valete ! Dabam Leidae Batavor.
CICIDCCXXVI.*

D E

OSSIBUS CORPORIS HUMANI.

1. DE OSSIBUS IN GENERE.

§ I.

PArtes corporis humani, quae sensibus percipiuntur esse durissimae, maxime stabiles, totae diversae a reliquis, aliisque partibus undique vestitae & tectae, ossa appellant.

2. Haec rerum Effector Homini complura, eaque magnitudine, forma, firmitate, aliisque inter se maxime diversa, est fabricatus. Eademque in certam figuram aptissime formata summo artificio composuit, ut quaedam ex iis inter se jugata, alia superficiebus cartilagine quadam crustatis coagmentata & ligamentis constricta, firmiter cohaereant: alia interposita cartilagine quasi conglutinata, nonnihil cedant vi illatae: alia

A

inter-

intervenientibus cartilagini similibus ligamentis disjuncta, & connexa, obsequantur: pleraque superficiebus inter se aptis, aequabilibus, cartilagine tenui, solida, elastica, laevissima, lubricata, crustatis alia alia contingant; mobili aliquando interjecta cartilagine; & ligamentis vel stricte coagmentata paullulum & obscure dimoveri, vel laxius constricta manifestis, pluribus, certisque motibus agi facile possint: nonnulla denique quasi pensilia, & fere tantummodo carnibus firmata, quoquo versus duci & impelli laxissime queant.

3. Atque ea nobis talia opportunissime dedit, primum ut sint & ad firmamentum ac robur, atque ad hanc staturam speciemque constantem toti corpori maxime praestanda apta; & ad mollia corporis nostri fulcienda & stabilienda accommodata; & ad artus finiendos; & ad motus figuratos plerosque: deinde ut receptacula forment, quae tenerioribus sint praesidio; cavaque & meatus, ad usus necessarios.

4. Ad hos igitur usus cum universa
con-

constructa sint, singula etiam se ad plures, pro re nata, mirifice accommodant: & cum partes caeterae pleraeque omnes vel sint in iis inclusae, vel iis prope admotae & adnexae, vel circumpositae, simul a pressione & actione earum saepe finguntur formanturque.

5. Ossium omnium in homine compositorum syntaxin totam *SCELETUM* appellare consueverunt.

6. Ut autem homines extima membrorum circumcaesura variant, similiter sceletus uniuscujusque dissimilis extrinsecus est caeterorum: maxime tamen pro aetate, natione, temperie, vitae genere, & pro sexu.

7. Sed ea cum foret infinitum omnia expendere, illa oportebit describenda seligere, quae caeterorum norma esse possint.

8. Quare non alienum erit institutis nostris, primo contemplari *Sceletum virilem perfectum*, qui sit Viri florentis maxime aetatis, appositae staturae, sanissimi, boni habitus & temperiei, corpus suum moderate exercentis, certis

tamen quibusdam exercitiis non multum adfueti; tum adnotare, quid ab eo discerpet *Foemininus*, similiter *perfectus*.

9. Expediet porro ad evidentio-rem doctrinam sceletum primo dissolvere, partesque singulas seorsum considerare; ut constet quales sint, & ad quos usus factae & figuratae; deinde ex iis cognitis totum rursus quasi coagmentare.

II. DE SCELETO VIRILI PERFECTO.

10. **S**CLETUS¹ constat ex *Trunco*, suffulto *Pedibus*; a quo pendent *Brachia*; qui sursum versus migrat in *Collum* erectum; cujus in summo *Caput* est collocatum.

¹ Vid. A. Vesalii de humani corporis fabrica Lib. I. Tabulas ultimas tres. & B. Eustachii Tabul. Anatom. XLIII. XLIV. XLV. Fig. I.

I. DE CAPITE Sceleti.

II. **C**APUT Sceleti, domicilium quoddam & sedes cerebri, oculorum, nasi, aurium, oris, & mor-
den-

dendi mandendique instrumentorum
constat ex *Calvaria* & binis *Maxillis*.

12. CALVARIAM ¹, os quasi capitis, ossa componunt octo; duo *Verticis*, ad verticem & in lateribus posita²; tertium *Frontis*, in priori parte, & in basi³; quartum *Occipitis*, in parte postica & in basi⁴; post haec duo *Temporum*, infra in lateribus & in basi⁵, ad utramque aurem unum; septimum *Multiforme*, caeteris omnibus interjectum, in basi & in lateribus ad tempora⁶; octavum *Cribriforme*, in basi & delitescens.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. VI. Fig. 3. 4. 5. Cap. IX. Fig. I.

² Ibid. Cap. VI. Fig. 3. I.

³ Ibid. Cap. IX. Fig. I. I. I. I.

⁴ Ibid. Cap. VI. Fig. 4. & 5. M. M. M.

⁵ Ibid. Fig. 3. 4. & 5. N.

⁶ Ibid. Fig. 5. 4. & 3. O. O.

13. Haec omnia calvariam potissimum construunt; deinde, pro re nata, alia etiam, plura variaque, vel sola faciunt, vel cum aliis ossibus ad ea fabricanda coeunt.

14. Ac primo quidem VERTICIS OSSA maximam concamerationis istius amplitudinem faciunt; ob id amplissima, simplicia, extrinsecus gibba¹, intrinsecus concava²: eademque quinquelatera, suis superioribus³ crassis oris simul junguntur⁴; posterioribus⁵, fere crassioribus, connectuntur cum osse^a occipitis⁶; inferioribus iisdemque posterioribus & crassis⁷, cum ossibus^b mammillaribus⁸; inferioribus autem ac simul prioribus,

at-

¹ Vid. citat. §. 12. 2. & Spigelii de human. corp. fabr. Lib. 11. Tab. VI. Fig. 3.

² Eustach. Tab. XLVI. Fig. 7. Spigel. Lib. 11. Tab. VI. Fig. 4.

³ Eustach. l. c. 47 ÷ 20.

⁴ *Extrinsecus*, Vesal. Lib. 1. Cap. VI. Fig. 3. à B per E ad D.

Intrinsecus, Ibid. Fig. 7. ☉. ☉.

⁵ Eustach. l. c. 34 ÷ 28.

⁶ *Extrinsecus*, Vesal. Lib. 1. Cap. VI. Fig. 3. à C ad D, *ab uno latere*, & in fine Lib. 1. Fig. 3. B.

Intrinsecus, Ibid. Cap. VI. Fig. 6. & 7. Δ. Δ. Δ.

⁷ Eustach. l. c. 51 — 34.

⁸ *Extrinsecus*, Vesal. Lib. 1. Cap. VI. Fig. 3. & 4. à Cad G.

Intrinsecus, Ibid. Fig. VI. à loco, ubi in futuram, cui i adscriptum, futura z incidit, per Δ primum, paullo ulterius.

atque iis totis paullatim extenuatis ⁹ fo-^c 25.
lidisque, cum ossibus ^c squamosis ¹⁰ &
cum ^d multiformi ¹¹; prioribus ¹² denique ^d 34.
cum osse ^e frontis ¹³, & iis maxima qui-^e 16.
dem ex parte crassis, suis autem inferiori-
bus ¹⁴ extremis extenuatis, & ossi fron-
tis extrinsecus insidentibus. Itaque cal-
variae verticem, ac prope latera, synci-
pitisque partem faciunt: tota quidem sa-
tis crassa; at crassissima in vertice, & ad
os occipitis; tenuiora in lateribus, & ad
synciput.

⁹ Eustach. l. c. 46 ÷ 33.

¹⁰ Vesal. l. c. Fig. 3. & 4. à G per F. ad H.

¹¹ Ibid. ab H ad A.

¹² Eustach. l. c. 40 ÷ 28.

¹³ *Extrinsecus*, Vesal. l. c. ab A ad B. *ab uno la-
tere.*

Intrinsecus, Ibid. Fig. 7. r. r.

¹⁴ ad A. Vesal. l. c. Fig. 3. & 4.

15. Horum priori parti OS FRONTIS
adjungitur. Id amplum (ac futura sa-
gittali per ejus medium ad nasi ossicula
usque recta pertingente, rarius sectum ¹)
quo-

¹ Eustach. Tab. XLVI. Fig. 1. 15 ÷ 5. Paaw primit.
Anatom. de ossib. p. 31. b. & pag. 38. inter b & a. Bidloo
Anat. Tab. LXXVII. 2.

quodammodo orbiculatum², sed varium, plurimum ad calvariam construendam, multum ad oculorum cava, aliquid ad nasum confert.

2 Eustach. Tab. XLVI. Fig. 4.

16. Ejus enim pars superior maxima est, & ampla, atque ex interiori parte similiter concava¹, extrinsecus gibba²: connectiturque sua posteriori extremitate ossibus^a verticis³ & ^b multiformi⁴; & quidem superiori, eaque crassa, ejus parte⁵; ossibus verticis; utraque autem inferiore tenuatâ⁶ ossa verticis & multiforme subit: intrinsecus media ima parte⁷ jungitur ossi^c cribriformi⁸. Quare cavi cal-

¹ Eustach. Tab. XLVI. Fig. 4.

² Vesal. Lib. I. Cap. IX. Fig. I. I. I. superiora, & Cap. VI. Fig. 3. L, Spigel. Lib. II. Tab. VI. Fig. I.

³ Vid. citat. §. 14. ¹³.

⁴ *Extrinsecus in tempore*, Vesal. l. c. Cap. VI. Fig. 3. & 4. b.

⁵ Eustach. Tab. XLVI. Fig. 4. à 2 ÷ 29. per 10 ÷ 21 ad 17 ÷ 28.

⁶ Ibid. sub 2 ÷ 29. & 17 ÷ 28.

⁷ Ibid. 15 ÷ 34.

⁸ Vesal. l. c. Fig. 6. inter m. & 7.

calvariae priorem partem facit: simul-
que extrinsecus frontem, sua priori par-
te; dein superiore, sincipitis portio-
nem; utrôque latere, temporis utrius-
que partem: ubi frontem facit crassa; ad
sinciput & ad tempora tenuior; loco
inter haec medio crassior.

17. Extrinsecus porro a parte priore &
eadem inferiore exigit utrimque emin-
tia *supercilia*¹, firma & arcuata, imâque
parte cava; prope nasum obtusiora², te-
nuiora, & excipientia³ ossium maxilla-
rium superiorum processus^a; inde in^a 79.
exteriolem partem maxime deorsum pro-
jecta, ibique acuta⁴, crassa, & excipien-
tia⁵ ossa jugalia^b; ad oculorum fora-^b 93.
mina, a superioribus rota, & ex parte in
lateribus, finienda. His interjecta pars
modice eminens, a fronte deorsum ver-
sus coarctata, tenuior, & tandem ex-
cipiens⁶ ossicula nasi^c & septum na-^c 91.
rium^d, facit *glabellae* partem. 18. d 44.

1 Vesal. Lib. 1. Cap. 1x. Fig. 1. ab Y X ad R.

2 Ibid. ab X Y ad A.

3 Ibid. ab X ad Y.

4 Ibid. ab A ad R.

5 Ibid. R.

6 Ibid. ab Y ad Z.

- a 17. 18. Ab extremis superciliis a *laminae*¹ binae retrorsum, usque ad ossis multiformis processus^b laterales², ejusdemque oram^c eandem & priorem & superiorem³ procedunt, iisdemque nectuntur¹: utraeque amplae, pertenues, solidae, incurvae, atque a superiori parte gibbae & inaequabiles⁴, ab inferiori concavae, aequabiles, laevesque¹; *fissura*⁵ oblonga lataque, ad quam os cribriforme^d admotum, divisae. Faciunt autem utramque priorem maximamque fundi calvariae partem⁴; atque etiam oculis cedunt, eorundemque cavorum lacunaria¹ maxima ex parte sunt. Jam vero, non

1 Vesal. Lib. 1. Cap. ix. Fig. 1. I. I. sub superciliis. Eustach. Tab. XLVI. Fig. 1. 14 ÷ 12.

2 *Intrinssecus*, Vesal. l. c. Cap. vi. Fig. 6. ad ζ.

Extrinssecus, Ibid. Cap. ix. Fig. 1. ab S. ad locum, qui est paullo supra G; *obscurius*.

3 *Intrinssecus*, Ibid. Cap. vi. Fig. 6. à ζ. per ♀. ad L. & sic in altero latere.

Extrinssecus, Ibid. Cap. ix. Fig. 1. incipiendo paullo supra G, inde supra E. ad T. *obscurius*. Eustach. l. c. 12 $\frac{1}{2}$ — 12 $\frac{1}{2}$ supra nervi optici foramen.

4 Vesal. l. c. Cap. vi. Fig. 6. inter ζ. ♀. L I. & extremum marginem: ac sic quoque in altero latere.

5 Eustach. l. c. Fig. 4. 34 ÷ 10.

non longe a fissura illa, utraque in duas
abit: superiorem rectam & planiorem,
nexamque ossi ^e cribriformi ⁶ & ^f multi- ^e 41
formi; quae lacunaris nasi pars maxima: ^f 32
inferiorem, ad oculi cavi convexitatem
ab eâ parte faciendam, deorsum incur-
vatam, & ossi ^g cavernoso, ^h plano ⁷, & ^g 42
ⁱ unguis ⁸ nexam: itaque, qua nasum re- ^h 43
spiciunt, diductae, ibidemque quasi caver- ⁱ 92
nosae, insuper ad cryptas ossis cavernosi
accedunt.

6 Vesal. l. c. Cap. vi. Fig. 6. ab I. ad L. quodam-
modo.

7 Ibid. Cap. ix. Fig. 1. à T. ad V. Eustach. l. c.
12 ÷ 14.

8 Ibid. ab X. ad V. Eustach. l. c. 12 $\frac{1}{2}$ ÷ 15.
2.

19. Tabulae ossis hujus, ubi id gla-
bellam facit, & superciliarum capita,
plerumque quasi diductae, formant *si-*
nus frontales; cavernas duas ¹ magnas;
amplissimas prope nasum, inde & recta
fur-

1 Paaw Primit. Anatom. de ossibus, pag. 38. c. c.
* ubi in glabella effractae sunt. Et J. Palfyn de ossib.
Tab. II. Fig. 1. E. E. Higmor. Disquisit. Anatom.
Tab. xvi. Fig. 3. c. ubi una secundum altitudinem in
medio secta est.

sursum, & in utrumque latus, supra oculorum cava, fere ad media supercilia, productas, paullatimque angustatas; nonnunquam vero inaequales, aut laminis parvis magnisque varie discretas²: quae aperiuntur³ binis magnis ad priora superioraque ossium cavernosorum^a, ad utrumque septi narium latus patentes, nares eo versus augent, mucum recipiunt, servant, & capite erecto, vel ad posteriora leniter inclinato emittunt.

² Vesal. Lib. 1. Cap. vi. Fig. 6. & 7. K, & ad hujus latera utrimque. Bidloo Tab. xci. Fig. 2. *ubi ex transverso sectae sunt.*

³ Higmore. 1. cit. e. Palfyn. 1. c. Tab. 1. Fig. 1. Q.

20. Posteriori ossium verticis parti os¹ similiter amplum adjungitur, quod occipitis dicimus; quodque septem oris terminatum², ad solam calvariam pertinet, & cum vertebra summa committitur.

¹ Vid. citat. §. 12. 4. & Spigel. L. II. Tab. vi. Fig. 5. & 6.

² Eustach. Tab. xlv. Fig. 9.

21. Atque ejus etiam pars superior

rior ¹ maxima est, & ampla, & intrinsecus cava ², extrinsecus gibba ¹; facitque calvariae posteriorem ³, atque etiam inferiorem ⁴ partem, simulque extrinsecus occiput ³. Jungitur autem ossibus ^a verticis ⁵, oris suis superioribus ⁶; deinde ^b mammillaribus ⁷, oris lateralibus ⁸: ^b 26. parte superiori ³ in occipite insigniter crassa, & aequabilis extrinsecus; inferiori ⁴ latior, valde tenuis, solida tamen & carnibus alte immersa, ac propter ligamentorum & muscutorum plurimorum adhaesionem extrinsecus inaequabilis, & asperiuscula, variaque; in medio ⁹ omnium crassissima. 22.

1 Vesal. Lib. I. Cap. VI. Fig. 4. à D. ad posteriora processuum, qui l. l. inscripti.

2 Ibid. Fig. 7. pone Δ . Δ . Δ . & Fig. 6. à Δ ., per Σ , ad c. d. & sic in altero latere. Eustach. Tab. XLVI. Fig. 9. à 29 ÷ 30. ad 32 ÷ 42. & 25 ÷ 42.

3 Vesal. l. c. Fig. 4. à D. ad M. C.

4 Ibid. ab M. C. ad posteriora processuum l. l. & Fig. 5. ab M. M. ad processus i. i.

5 Vid. citat. §. 14. 6.

6 Eustach. Tab. XLVI. Fig. 9. à 29 ÷ 30. ad 23 ÷ 36. & ad 35 ÷ 36.

7 *Extrinsecus*, Vesal. l. c. Fig. 5. à loco qui est paullulum pone C, ad processum i.

Intrinsecus, Ibid. Fig. 6. ab Σ , ad c.

8 Eustach. l. c. à 23 ÷ 36. ad 25 ÷ 42. & sic in alt. lat.

9 Vesal. l. c. Fig. 6 k

- a 21. 22. Isti a autem parti continuata pars inferior eademque prior¹ multo minor est. Ac primum lata & crassa, priora versus in angustum paullatim cogitur, & simul crassescit; leniterque sursum versus
 b 27. procedens, se in ossa petrosa b insinuat, atque eis leviter adnectitur²; superficie denique extrema, ampla, plana, scabra,
 c 32. ossis multiformis basi c adglutinatur³; sic mediam fere fundi calvariae partem faciens; atque intrinsecus¹ laevis, inaequabilis, sinuata; extrinsecus¹ gibba, & ad priorem partem⁴ asperiuscula, firmansque ligamenta, & nonnullos capitis musculos.

1 *Extrinsecus*, Vesal. Lib. I. Cap. VI. Fig. 5. l. l. m. m. n. n.

Intrinsecus, Ibid. Fig. 6. à. c. d, ad II. Eustach. Tab. XLVI. Fig. 9 à 25 ÷ 42. & à 32 ÷ 42. ad 29 ÷ 44.

2 *Extrinsecus*, Vesal. l. c. Fig. 5. ad processus i. & ad m. m. priora. Eustach. Tab. XLI. Fig. 13. 48 ÷ 73. & 46 ÷ 72.

Intrinsecus, Vesal. l. c. Fig. 6. z prius.

3 *Extrinsecus*, Vesal. l. c. Fig. 5. n. n. Eustach. Tab. XLI. Fig. 13. 43 ÷ 70.

Intrinsecus, Vesal. l. c. Fig. 6. II.

4 Vesal. l. c. Fig. 5. inter m. m. priora, & n. n.

23. Eadem ab inferiori parte sua, ad prio-

priorem partem marginis foraminis magni ^a, unum utrimque *tuber* ¹ exigit: ^a 68.
 utrumque crassum, oblongum, ima parte planius, per longitudinem gibbum, & nonnihil oblique ad exteriora spectans, laevique cartilagine crustatum: eaque a medio magni foraminis margine incipiunt, & inde priora versus ad se invicem inclinant. Atque his in duos sinus ^b verte- ^b 125.
 brae summae receptis, & per ligamenta ^{fin.}
 firmatis, nititur caput totum, mobilibus juncturis.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. vi. Fig. 5. l. l. & Cap. xv. Fig. 1. B. & inprimis C. D. E. F.

24. Porro ad inferiorem verticis ossium partem unum utrimque TEMPORIS os applicatur. Ea praecedentibus minora, & varia ¹, faciunt calvariae partem; praecipua auditus instrumenta continent; calvariae jugant maxillam superiorem; & maxillae inferioris articulis sedem praestant.

25.

¹ Vid. citat. §. 12. 5. Spigel. Lib. II. Tab. vi. Fig. 7. & 8. Eustach. Tab. XLVI. Fig. 5. & 6.

25. Utrique pars superior¹, cui *squamosae* nomen, ampla, semicircularis, tenuis, solida, planior, intrinsecus² levissime cava, extrinsecus¹ quodammodo gibba. Eaque lateris calvariae partem magnam facit: totis oris superioribus paullatim extenuatis ossi^a verticis³ & ^b multiformi⁴ extrinsecus insidens & adnexa; priori autem parte, quae crassior, nexa^b multiformi⁵.

a 14.

b 34.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. vi. Fig. 3. 4 5. N. & Cap. ix. Fig. 1. L.

² Eustach. Tab. XLVI. Fig. 5. 23 ÷ 21.

³ Vide citat. §. 14. 10.

⁴ Vesal. l. c. Cap. vi. Fig. 3. H. a. Fig. 4. H. a. a.

⁵ Vesal. l. c. Fig. 5. paullo supra a interius, ad os petrosum usque.

26. Hujus posteriori parti continuata pars *Mammillaris*¹ minor est, & crassa, atque intrinsecus² cava, extrinsecus¹ gibba: perficitque calvariam post aures; sua superiore orâ nexa ossi^a verticis³; posteriori eademque inferiore, ossi^b occipitis⁴.

a 14.

b 21.

27.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. vi. Fig. 3. & 4. G. C. k.

² Ibid. Fig. 6. z. A. i. Eustach. Tab. XLVI. Fig. 5. 26 ÷ 24.

³ Vid. citat. §. 14. 8.

⁴ Vid. citat. §. 21. 5.

27. Inter partem squamosam ^a millaremque ^b oritur pars *Petrosa* ¹ dicta; indeque in priora & interiora oblique procedit, inter os occipitis ^c, squamosum ^d & multiforme ^e sese interfrens, iisque leviter connexa ²: sic perficit fundum calvariae ad latus ossis occipitis ^f; extrinsecus ¹ asperrima, praerupta, & varia.

² *Ossi occipitis*, Vid. citat. §. 22. 2.

Ossi squamoso, Vesal. l. c. Cap. vi. Fig. 5. r.

Ossi multiformi, Eustach. Tab. xli. Fig. 13. 46 ÷ 70.

28. Eadem autem intrinsecus ¹ a fundo calvariae intra ejus cavum, inter eadem illa ossa, altius surgens ², atque insigniter crassa, oblonga, durissima, mirifice ad auditus praecipua instrumenta recipienda aptata & collocata est: quin & cameram cerebri ^a & cerebelli ^a tanquam vallum di- ^a 46. stinguit; a priori & a posteriori parte quasi compressa, in medio per longitudinem eminens & acutior.

¹ Eustach. Tab. xlii. Fig. 5. 23 ÷ 24.

² Vesal. Lib. i. Cap. vi. Fig. 6. a Δ. posteriori ad Y. fere.

29. Quaevis porro harum partium exigit extrinsecus processum insignem. Horum

- rum praecipuus est *Zygomaticus*¹; qui late & oblique in latus surgens de parte inferiori ossis squamosi², mox inde in priora reflexus, gracilescens & angustatus, rursumque nonnihil latefcens, totus fortis,
- b 93. & ossi jugali^b sutura brevi & obliqua² junctus, os jugale calvariae jugat, firmat; partemque jugi dimidiam facit. Alter *Mammillaris*³, in quem inferiora versus abit
- c 26. pars mammillaris^c, basi latior, ab ea deorsum versus simul & modice in priora procedens & gracilescens, intus cavernosus, tympanum auget; extrinsecus asper & ab interiori parte profunde incisus⁴, ad musculos firmandos accommodatus est. Tertius *Styliformis*⁵, gracilis, procerus, solidus, ab osse petroso^d, non longule a processu mammillari, priora versus demissus, excipit & firmat ligamentum, vel
- e 336. ossicula, ossis hyoidis^e, & musculorum nonnullorum exortui sedem praebet.

30.

1 Vesal. Lib. I. Cap. vi. Fig. 3. & 5. X.

2 Ibid. Fig. 3. Z. & Fig. 5. Y.

3 Ibid. Fig. 3. 4. 5. k.

4 Ibid. Fig. 5. in sinistro latere, prope k. interiora versus. Eustach. Tab. XLVI. Fig. 8. 15 ÷ 52. ex parte.

5 Vesal. l. c. Fig. 3. 4. 5. i.

30. Postremo natura pro articulo maxillae inferioris in ossis squamosi a parte ^{a 25.} ima, ad exortum processus zygomatici ^{b, b 29.} singulari artificio fabricata est, primo *sinum*¹ magnum, profundum, oblongum, ex transverso & nonnihil oblique positum, cujus pars prior laevi cartilagine crustata; deinde & *tuberculum*², juxta priorem illius sinus partem eminens, similiter positum, oblongum, in medio depressius, & continua cum sinu cartilagine laevi crustatum. Utraque enim illa, utriusque lateris, maxillam, sed diversis temporibus, sustinent, mobili junctura ^{c, c 110.} ac per capsam membranaceam firmata: & quidem laxitate singulari modo obsequiosa, propter lamellam³ cartilagineam, totam tenuem, sed mediam tenuissimam⁴, elasticam, & utrimque laevem, interpositam; quae capsae membranaceae ambitu suo adnexa, tota mobilis obsequitur, sese in quacunque capitis maxillae positura

1 Vesal. Lib. I. Cap. VI. Fig. 5. h.

2 Ibid. ante h.

3 Ibid. Cap. X. in margine textus. Morgagn. Adv. Anat. II. Fig. 3. & Fig. 1. & 2. B

4 Morgagn. l. c. Fig. 1. & 2. d.

ra & capiti isti, & sinui tuberculoque ossis temporum aptissime accommodans.

31. Jam vero OS MULTIFORME¹ se omnibus calvariae ossibus interferit; ad calvariam, ad oculorum cava, & ad nasum pertinens, atque maxillam superiorem majori ex parte firmans; propterea admodum varium.

¹ Eustach. Tab. XLVI. Fig. 11. 12. 13. 16.

32. Nempe media hujus crassissimaque
 a 22. *basis*¹, inter os occipitis^a, cribriforme^b, & frontis^c interposita, sua postica lata plana scabra superficie² ossi occipitis^d quasi adglutinetur³. A parte autem eadem & priore & superiore utrimque augetur *processu tenui*⁴, solido, a basi latiore in acutum abeunte, & fere recta in latus tendente: connectiturque cum
 of-

¹ Vesal. Lib. I. Cap. vi. Fig. 6. a π ad φ. Eustach. Tab. XLVI. Fig. 12. 29 ÷ 55.

² Eustach. l. c. Fig. 11. 11 ÷ 60.

³ Vid. citat. §. 22. 3.

⁴ Vesal. l. c. in sinistro latere, inter S. ζ. φ. L. φ. & sic in altero latere. Eust. l. c. 26 ÷ 53. & 33 ÷ 53.

osse ^e cribriformi⁵, & ^f frontis⁶, ora te-^e 41.
nui. Sic facit medium eundemque non-^f 18.
nihil priorem calvariae fundum.

5 Vesal. l. c. L. 4. & sic in altero latere. Eustach.
l. c. a 27 ÷ 52 ad 30 ÷ 52.
6 Vid. citat. §. 18. 5.

33. Simul etiam *processus illi tenues* ^a, a 32.
cum oculorum cavis superimmineant, sua
parte eadem & ima & extrinseca¹, eaque
laevi, istorum cavorum portionem post-
cam eandemque superiorem, quae est
pone os frontis ^b, & circum optici ner- ^b 18.
vi ^c ingressum², faciunt: ab ea parte nexi ^c 57.
ossi ^d frontis³, & ^e cavernoso, & ^f plano⁴. ^d 18.
^e 42.
^f 43.

1 Eustach. Tab. XLVI. Fig. 16. 27 ÷ 75. & 30 ÷ 75.
2 Vesal. l. c. circum E, obscurius. Eustach. l. c.
circum 12¹ ÷ 12.
2.

3 Vid. citat. §. 18. 8.

4 Vesal. Lib. 1. Cap. IX. Fig. 1. a T. fere ad d. Eu-
stach. l. c. Fig. 1. 13 ÷ 12¹
2.

34. Ex media hac basi ^a utrimque ena- ^a 32.
scitur *processus¹ lateralis* maximus; qui
ca-

1 Eustach. Tab. XLVI. Fig. 12. 25 ÷ 55. & 33 ÷ 55.
& sic in Fig. 11. 13. 16. C 3

cavatus intrinsecus ², in priora simul & exteriora & sursum versus procedens, atque ex lato paullatim coarctatus, se pulchre interferit inter os petrosum ^b, squamosum ^c, verticis ^d, & frontis ^e; iis omnibus nectitur ³; & fundi calvariae partem, quae est post oculorum foramina, utrimque perficit.

² Vesal. Lib. I. Cap. VI Fig. 6. inter Y. R. Σ. Σ. ζ. S.

³ *Petroso*, vid. citat. §. 27. 2. ultim.

Squamoso, vid. citat. §. 25. 4 & 5.

Verticis, vid. citat. §. 14. II.

Frontis, in tempore, vid. citat. §. 27. 2. ultim.

intrinsecus, parte priori. Vid. cit. §. 18. 4.

in oculi cavo, vid. citat. §. 18. 7.

^a 34. 35. Uterque iste processus ^a ab exteriori parte ¹ medius secundum longitudinem in priora simul & exteriora insigniter quasi productus, & ex crasso paullatim extenuatus, os jugale ^b versus procedit; donec ei nectatur ² extremitate ³ oblonga, re-

¹ Eustach. Tab. XLVI. Fig. 13. & 16. conf. cit. §. 33. I.

² Vesal. Lib. I. Cap. VI. Fig. 3. 4. 5. d. *in tempore*.

Ibid. Cap. IX. Fig. 1 à Q ad S. *in oculi cavo sinistro: Q. in dextro*.

³ Eustach. l. c. Fig. 13. 41 ÷ 61. & 53 ÷ 61. & Fig. 16. 23 ÷ 76. & 34 ÷ 76.

recta, tenui, oblique posita. Sic duo ac-
 quirrit latera externa: quorum unum ⁴ ad
 tempus pertinet; amplum, oblongum,
 cavatum, oras versus extenuatum: alte-
 rum ⁵ ad oculi cavum; praecedente la-
 tius, planius, laeve; quo fit pars dicti ca-
 vi exterior & eadem postica ⁶, eaque lon-
 ge maxima, quae est inter ossa frontis ^c ^c 18.
 multiforme ^d ipsum, palati ^e, maxillare ^d ^d 33.
 superius ^e ^e 89.
 & jugale ^f ^f 82.
^g ^g 93.

⁴ Eustach. l. c. Fig. 13. $41 \div 62.$ & $54 \div 62.$ &
 Fig. 16. $23 \div 77.$ & $35 \div 77.$ Vesal. l. c. Cap. vi. Fig.
 3. a. H. A. b. d. & Fig. 4. inter a. a. H. A. b. d.

⁵ Eustach. l. c. Fig. 13. $43 \div 61\frac{1}{2}$ & $51 \div 61\frac{1}{2}$ &
 Fig. 16. $25 \div 76.$ & $33 \div 76.$ ^{2.} ^{2.}

⁶ Vesal. l. c. Cap. ix. Fig. 1. N. *in dextro*, G. H. *in*
sinistr.

36. Ab utriusque porro eorundem
 processuum ^a parte eadem & extrinseca ^a ^a 34.
 & ima & etiam postica, ubi *basi* ^b conti- ^b ^b 32.
 nuatur, deorsum & nonnihil priora ver-
 sus *processus aliformis* ¹ procedit. Hi
 infi-

¹ Eustach. Tab. XLVI. Fig. 11. $8\frac{1}{2} \div 63.$ &
 $13\frac{1}{2} \div 63.$ Fig. 16. $26 \div 78.$ & $31 \div 78.$ ^{2.}
^{2.}

insignes, proceri, crassi, ac pone maxillam superiorem, ad partem ejus imam usque², demissi, ibique dehiscents³,
 c 90. & nexi⁴ ossibus palati^c, maxillam superiorem a posteriori parte aptissime firmanant.

² Vesal. Lib. I. Cap. vi. Fig. 4. P.

³ *Parte priori*, Eustach. l. c. 27 ÷ 80. & 32 ÷ 79¹₂.

Parte postica, Ibid. Fig. 11. 7 ÷ 64. & 13 ÷ 64.

⁴ *In nasi foraminibus*, Vesal. l. c. Fig. 5. q.

Extrinscus, Ibid. Fig. 4. sub e.

Inferiori parte, Eust. Tab. xli. Fig. 13. 46 ÷ 67¹₂.
 & 45¹₂ ÷ 68.

37. *Processus praeterea aliformis* uterque a sua postica parte per totam fere longitudinem profundissime cavatus¹, cum parte ossis palati^a quam infra admittit, format *cavum alare*², magnum, profundum, oblongum, ad excipiendos musculos. Quin
 a 90. &

¹ Eustach. Tab. xli. Fig. 11. 8¹₂ ÷ 63. & 12¹₂ ÷ 63.

² Vesal. Lib. I. Cap. vi. Fig. 5. P. inter 2 & 3. & inter 4 & 5.

& paries cavi istius interior ³, lamellae similis, longus, non admodum latus, retroversus & extrorsum leniter plerumque incurvatus, cum adplicata ossis palati parte ^b, latus foraminis narium, ^b 88. quod ad fauces patet, facit: sinu leni, oblongo, quem habet a parte eadem & posteriori & superiori, ad exteriora, locum & originem praebet musculo pterygo-staphylino externo; cuius alterum extremum sustinet & corrigit hamulus ⁴ tenuis, extrorsum incurvatus, in quem paries iste imâ sui parte abit. Paries autem exterior ⁵, similiter lamellae similis, multo latior, magisque retroversus eductus, & ad exteriora inclinans, musculorum pterygoideorum maxillae inferioris origini locum commode praestat.

38.

³ Eustach. l. c. 9 ÷ 63. & 12 ÷ 63. & Fig. 16. 28 ÷ 80. & 31 ÷ 79. Vesal. l. c. Fig. 4 & 5. P. 3. 4.

⁴ Eustach. l. c. Fig. 16. 27 ÷ 80. & 31 ÷ 80 & Tab. xli. Fig. 13. 46 ÷ 68.

⁵ Eust. Tab. xlii. Fig. 11. 8 ÷ 64. & 14 ÷ 64. & Fig. 16. 26 ÷ 80. & 33 ÷ 79. Vesal. l. c. Fig. 4 & 5. P. 2. P. 5.

38. Medius inter hos processus , a media exteriori parti crassissimae ossis
 a 32. totius regione ^a recte exsurgens , oblongus, humilis, in tenue, oblongum, gibbumque desinens, parte postica per
 b 95. sinum vomeris ^b receptus, id os firmat; antica autem excipit pariterque firmat
 c 44. ossis cribriformis laminam mediam ^c.
 a 32. 39. Pars ossis totius media ^a , a priori parte, ubi crassissima apparet, plerumque cavernas habet , ut plurimum binas ¹ , septo ² tenui rectoque divisas, qui *sinus sphenoidales*: hae saepe plures, magnae parvaeque , in latera supra processus aliformes ^b , & retrorsum
 b 36. per os occipitis ^c , vel ad magnum foramen ^d usque, aliquando procedunt: semper foraminibus ³ binis, quodammodo ovalibus, ad posteriora & superiora narium, prope septum ^e earum,
 c 22.
 d 68.
 e 44. ab

¹ Vesal. Lib. I. Cap. vi. Fig. 8. C. D. & J. Drake Anthropol. Lib. III. Tab. xvii. Fig. 4. F. Palfyn osteol. Tab. I. Fig. 1. P. Tab. II. Fig. 3. L. L.

² Ibid. E. Palfyn l. c. Tab. I. Fig. i. ad * & Tab. II. Fig. 3. f.

³ Ibid. F. Palfyn l. c. Tab. II. Fig. 2. H. H. & Fig. 3. M. M.

ab utroque latere patent; itaque nares augent, mucum in se recipiunt, servant, & capite prono emittunt.

40. OS CRIBRIFORME.¹, praecedentibus multo minus, & forma varium, minimum confert ad calvariam, plurimum ad nares, & ad oculorum foramina.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. vi. Fig. 8. A. A. collat. cum Fig. 6. I. L. & c. & Cap. ix. Fig. 1. ☉ & O. Eustach. Tab. XLVI. Fig. 14. 12. 13. 16. 11.

41. Laminis suis binis ¹ superioribus, quae proprie sunt *os cribriforme*, longis, non admodum latis, tenuibus, solidis, cristae galli ^a utrimque continua- ^a 47. tis, & receptis in fissuram ^b ossis fron- ^b 18. tis, ei ² & ossi ^c multiformi ³ undique ^c 32. firmiter connexis¹, perficit denique & hic loci cavum calvariae; id separat a naribus; harumque est lacunar.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. vi. Fig. 8. A. A. Eustach. Tab. XLVI. Fig. 12. 28 ÷ 51. & 30 ÷ 51. Vesal. 1. c. Fig. 6. ab I ad L, & sic in altero latere.

² Vid. citat. §. 16. 8. & §. 18. 6.

³ Vid. citat. §. 32. 6.

42. Ex iis ^a autem pendent partes ^a 41.

D 2

bi-

- binae¹, utrimque una, magnae, tene-
 rae, fragiles, *cavernosae* cum raritate
 quadam, facientes meatus amplos, mul-
 tiplices, plerosque tortuosos; nexae
 b 18. intrinsecus superiori parte ossi frontis^b;
 c 79. priori primo maxillaribus superioribus^c;
 d 92. hinc posteriora versus ossibus unguis^d,
 e 78. tum iterum maxillaribus superioribus^e,
 f 89. deinde palati^f, postremo multiformi^g;
 g 33. quae singulae tandem parte ima, qua
 32. se mutuo respiciunt, abeunt in lamel-
 lam, primo tenuem & extrorsum in-
 curvatam, tum crassiorem convolutam-
 que, oblongam, scabram, porosam, li-
 beram, quod *os spongiosum superius*².
 Sic in nares demissae opplent earum su-
 periora; muci narium sunt officinae;
 faciuntque aërem cum contentis per has
 narium regiones longo errore ferri,
 & in iis aliquandiu retineri.

¹ Eustach. Tab. XLVI. Fig. 13. ad latus utrum-
 que $48 \div 60$.

² Ibid. $46 \frac{1}{2} \div 60$.

43. Quoniam vero sic ex alto de-
 mis-

missae ^a simul necessarie oculorum fo. ^a 42.
 ramini-^bbus interjiciuntur, natura op-
 portune lateri cujusvis externo, quod est
 ad oculi foramen, maxima ex parte ob-
 duxit crustam tenuem, solidam, pellu-
 cidam, quodammodo quadrangulam,
 planiorem, politam, quod *os planum*¹;
 connexam superiori parte ossi ^b fron-^b 18.
 tis ², priore ossi ^c unguis ³, inferiore ^c 92.
 porro maxillari ^d superiori ⁴ & ^e palati, ^d 82.
 posteriore denique ^f multiformi ⁵; quae ^e 89.
 lateris oculi foraminis interni partem ^f 33.
 posteriorem ¹ maximamque facit, atque
 a naribus id dividit.

¹ Vefal. Lib. I. Cap. IX. Fig. I. ☉. inter V. c. d.
 T. V.

² Vid. citat. §. 18. 9.

³ Vefal. l. c. Cap. IX. V. c. Eustach. Tab. XLVI.
 Fig. I. 15 ÷ 13.

⁴ Vefal. l. cit. c. d. Eustach. l. c. 13 $\frac{1}{2}$ ÷ 13.

⁵ Vid. citat. §. 33. 3.

44. Tandem lamina ¹ lata crassaque,
 quae ab ima ossis cribriformis ^a parte in ^a 41.
 medio, inter partes cavernosas ^b, re- ^b 42.
 cta

¹ Eustach. Tab. XLVII. Fig. 3. 16 ÷ 4.
 D 3

c 17. et quasi dependet, & connectitur prio-
 d 91. ri parte ossibus frontis ^c nasique ^d, post-
 e 38. ica superiore multiformi ^e, postica
 f 95. inferiore occurrit ² vomeri ^f; est pars
 septi narium superior maximaque ³.

² Ibid. 17 ÷ 5.

³ Eust. l. c. Vesal. Lib. I. Cap. ix. Fig. I. O.

45. Ossa haec omnia, partibus suis
 a 14. descriptis ^a inter se apta & firmiter
 16. 13. connexa, formant conceptaculum uni-
 21. 22. cum, per se constans & immutabile,
 25. 26. fornicatum, capax, periculis quae ex-
 27. 32. trinsecus afferuntur propulsandis a-
 34. 41. ptissimum; a posteriori parte fere glo-
 bosum, planius tamen fundo & varium,
 capacissimum; inde ad priora angusta-
 tum & productum in additamentum,
 vertice & praesertim lateribus ad inte-
 riora depressius, fundo altius, varium,
 & prope convexum, paullatim priora
 versus coangustatum, donec terminetur
 concavum & angustius ¹: quod cerebrum,
 ce-

¹ Inter se confer Vesal. Lib. I. Cap. v. Fig. I.
 & Cap. vi. Fig. 3. 5. 6. & 7. & Cap. ix. Fig. I.

cerebellum, & medullam oblongatam, maxima, tenerrima, & ad vitam ac humanitatem summiopere necessaria viscera excipit, recondit, incolumia servat; simul & oculis, auribus, ac quodammodo naribus quoque, cedit & locum dat.

46. Sic factum conceptaculum dispertitur in cameras veluti duas. Earum *una est cerebelli*, eadem & minor & etiam posterior & inferior, sita pone ossa multiforme ^a & petrosa ^b, atque a ^a 32. superiori parte terminata, primo sub- ^b 28. directa postica ossis ^c multiformis parte ^c 32. tum ossium petroso- ^d summis, post- ^d 28. remo eminentia ², quae ex ossibus mammillaribus ^e & occipitis ^f, prope ^e 26. ossa petrosa ^g, e regione summitatum ^f 21. eorum, utrimque leviter exsurgit, & ^g 28. per cavas ossium mammillarium ^h & ^h 26. occipitis ⁱ partes, ad regionem ossis ⁱ 21. occipitis mediam crassissimam ^k usque, ^k 21. prope horizontaliter, exporrigitur. *Altera cerebri* superior & major, caetera
cavi

1 Vesal. Lib. I. Cap. VI. Fig. 6. inter M. & II.

2 Ibid. Cap. XII. Fig. 3. sub k. i. i. & k. h. h.

- cavi calvariae occupat, a parte posteriore inferioreque, inter ossa petrosa^l, terminata eminentiâ alterâ³, simili, utrimque ab ossium petrosorum summis^m, per ossa verticisⁿ & occipitis^o, ad speciem prioris, paullo altius, ad partem ossis occipitis mediam crassissimamque P usque procedente.

3 Ibid. supra k. i. i. & k. h. h.

47. Quin etiam camera utraque, a priori parte calvariae per superiora ad posteriora & inferiora, quodammodo bipartitur, primo *crista galli*¹, processu ex osse cribriformi^a a posterioribus in priora admodum exsurgente, crasso, utrimque planiore, sursum versus in acutum extenuato, solido (intus saepe cavo & ad priora nasi patente), quem b 44. producit⁴ lamina media^b ossis cribriformis: tum *foramine caeco*³, exiguo, quod

1 Vesal. Lib. 1. Cap. vi. Fig. 8. B. Eustach. Tab. XLVI. Fig. XII 49 ÷ 50. Vesal. l. c. Fig. 6. n.

2 Eustach. Tab. XLVII. Fig. 3. 15 ÷ 11

3 Vesal. l. c. Cap. XII. Fig. 2. m. 2.

quod est in media regione ossis frontis ^c intrinseca imaque : dein *eminen-* ^c 16.
tia ⁴ acuta, plerumque a dicto foramine per medium os frontis ^d futuram ^d 16.
 sagittalem ^e versus aliquantum exporre- ^e 54.
 cta, paullatim evanescente, & abeunte in eminentias duas ⁵, leves, modice distantes, primo per os ^f frontis ⁶, tum ^f 16.
 per ossa ^g verticis ⁶ propter futuram sagittalem, dein per os ^h occipitis ⁶ medium, ad partem ejus mediam crassissimamque ⁱ usque procedentibus : post- ⁱ 21.
 remo *eminentia* ⁷ altius subrecta, acuta, a parte ossis occipitis media crassissimaque porrecta ad limbum magni foraminis ^k; in medio tenuiore, extrema ^k 68.
 verso latefcente.

4 Spigel. Lib. II. Tab. VI. Fig. 2. a C, B versus. Vesal. I. c. Cap. XII. Fig. 3 & 4. pone K.

5 Spigel. I. c. ad latus B. B. utrumque.

6 Vesal. I. c. Cap. XII. Fig. 4, ad latus l. l. l. utrumque; usque ad k. Figuræ 3.

7 Ibid. Fig. 3. a k. magnum foramen versus.

48. Ab his ^a enim, & ab eminentiis ^a 47.
 transversariis ^b, cum ossium mammil- ^b 46.

E

la-

larium & occipitis, tum ossium verticis & occipitis, summisque ossium petroforum ^b, & subrecto multiformi ^b, quae distinguunt calvariae cameras, oriuntur membranae dividentes, falx quaedam cerebri & cerebelli, & processus transversarii, membranae durae.

49. CAMERAE CEREBELLI scrobes ¹ binae, amplae, satis profundae, aequabiles, laeves, impressae maximam
 a 21. partem in osse ^a occipitis ², tum & in
 b 26. partibus ossium temporum ^b mammilla-
 c 28. ribus ³, posterioribusque ^c petroforum ⁴,
 d 47. eminentia media ^d divisae ⁵, carnibus
 alte immerfae, globos cerebelli duos inferiores excipiunt, & tutos ab omni periculo extrinsecus accipiendo conservant.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. VI. Fig. 6. circiter inter d. c. A. i. i. k. ad foramen magnum.

² Ibid. inter d. c. z. & inde sub i. i. k. ad foramen magnum. Spigel. Lib. II. Tab. VI. Fig. 6. G. G.

³ Vesal. l. c. inder g & z. posterius.

⁴ Ibid. supra i primum.

⁵ Vid. citat. §. 47. 7.

50. Sinus autem qui a priori hujus par-

parte, inter subrecta utrimque ossa petro-
 sa ^a, in osse occipitis ^b maxime impres- ^a 28.
 sus ¹ est, oblongus, ab osse multiformi ^c ^b 22.
 recta ad marginem magni foraminis ^d ex- ^c 32.
 porrectus, admodum declivis, medul- ^d 68.
 lam oblongatam excipit, & deducit ad
 foramen magnum.

1 Vesal. Lib. I. Cap. vi. Fig. 6. a π ad e.

51. CAMERA CEREBRI, vertice &
 lateribus (factis ab ossibus verticis ^a, fron- ^a 14.
 tis ^b, multiformi ^c, squamoso ^d, & occipi- ^b 16.
 tis ^e) fornicata ¹, ad priorem partem & ^c 34.
 etiam ad averfam in scrobes, utrobique ^d 25.
 binas, amplas, priores tamen minores,
 ossibus ^f frontis ² & ^g occipitis ³ impressas, ^f 16.
 abit: fundum habet, ante ossa petrosa ^h ^g 21.
 utrimque in lateribus, primo amplum, ^h 28.
 tatis profunde cavatum ⁴, factum ab os-
 sibus

1 Vesal. Lib. I. Cap. vi. Fig. 7.

2 Ibid. Fig. 6. ad latus in utrumque.

3 Ibid. Fig. 7. ad latus 1 posterioris utrumque.

Wigigel. Lib. II. Tab. vi. Fig. 6 F. F.

4 Vesal. l. c. Fig. 6. circiter inter A posterius, Y.

5. Z. A. A posterius.

h 28. sibus h petrosiss, i squamosis⁶, & k multi-
 i 25. formi⁷; deinde priori parte angustio-
 k 34. rem, & propter oculorum foramina
 multo elatiorem, convexum, & a post-
 erioribus in priora & exteriora paulla-
 tim elatum⁸, factum ab osse¹ multiformi⁹
 m 18. mi⁹ frontisque¹⁰; tota aequabilis; nisi
 ubi cerebri eminentiis¹¹, vasisque cedit,
 & duram membranam firmat¹². Haec
 cerebri dicta hemisphaeria tuberaque in
 se aptissime recipit & sustinet.

5 Ibid. ab Δ poster. ad Y. per R. ad locum inter Δ .
 Δ . medium.

6 Ibid. a loco inter Δ . Δ . medio, ad R. per Σ . Σ .
 Δ . ad locum inter Δ . Δ . medium.

7 Ibid. ab R. per Σ Σ ζ S Y ad R.

8 Ibid. a ζ ad S per γ . L. I. ad m. & inde per ex-
 teriora iterum ad ζ .

9 Ibid. ζ . S. γ . L. γ . ζ .

10 Ibid. ζ . γ . L. I. m. & inde iterum ad ζ .

11 Vide citata univers. \S . huj.

12 Vesal. l. c. Fig. 7. Ω . Ω . Bidlo Tab. xci. Fig. 2.
 hinc & inde.

52. Sed medius fundus¹ camerac-
 istius, a subrecta postica ossis multiformis

1 Vesal. Lib. 1. Cap. vi. Fig. 6. inter Y. E. L. I.
 m. & sic per alterum latus.

mis parte ^a ad priora usque non admo- ^a 46.
 dum latus, planior, prope horizonta-
 lis; interjicitur posteriori parte lateri-
 bus ampliter cavatis fundi hujus came-
 rae ^b, iisque multo est elatior; priori ve- ^b 51.
 ro lateribus ejusdem gibbis eminentibus-
 que ^b, iisque depressior; factus ab osse
^c multiformi ² & ^d cribriformi ³: parte ^c 32.
 postica sustinet medullae oblongatae ^d 41.
 principia & cerebrum; priori autem su-
 perimminens naso sustinet processus
 mammillares, defensos eminente utrim-
 que fundo, & divisos per interpositam
 cristam galli ^e. e 47.

² Ibid. Y. E. L. ♀. & sic per alterum latus.

³ Ibid. L. I. m. & sic per alterum latus.

53. Postremo pars medii fundi post-
 ica opportunissime sinuata est, sinu pro-
 fundo ¹, habente fundum ² aequabiliter
 cavatum, & terminato a parte posteriori
 sub-

¹ Vesal. Lib. I. Cap. VI. Fig. 6. inter Y. & F. &
 sic per alterum latus.

² Ibid. M.

- ^a 46. subrecto ossis multiformis ^a pariete ³, ^a
^b 38. priori eminente ^b multiformi ⁴ & pro-
 cessibus ejus clinoideis ⁵; lateribus au-
 tem patente, & clauso dura membrana;
 quae *sella equina*; ad recipiendam, &
 defendendam pituitariam glandulam.

³ Ibid. inter M & n.

⁴ Ibid. F.

⁵ Ibid. pone γ.

- ^a 45. 54. Porro haec ossa ^a, qua alia alia
 contingunt, alibi in eminentias ¹ plu-
 rimas, hic magnas, illic parvas, hic re-
 ctas, acutas, illic obliquas, curvatas,
 latescentes, variis migrant modis; his-
 que alia aliis firmiter intexuntur, &
 quasi ferratis pectinatim struuntur com-
 pagibus: alibi utraque in squamam te-
 nuantur, unumque alteri late insidet, &
 eminentiis emissis exiguis connectitur;
 ut in unoquoque loco opportunum est.
 Atque hinc oriuntur *suturae cranii pro-*
priae: hae insignes, latae, & admo-
 dum implicatae; aliae exiliores & sim-
 pli-

pliciores; jamque aliae imbricatae, aliae confutos referentes pannos, pluribus modis; nec ipsae sibi ubique similes: omnes autem extrinsecus manifestiores, & ibi praeiertim inter se dissimiles; intrinsecus exiliores, & obscuriores, & etiam simpliciores: prima *Coronalis*², transversa, ad tempora per synciput tendens circulari specie, cum additamentis interioribus suis³: tum *Lambdiformis*⁴, similiter transversa, ad aures per occiput tendens, ad utramque aurem late disjuncta, in ipso adscensu in mucronem abeuns; cum additamentis inferioribus⁵, deductis ad medium calvae basin: tertia *Sagittalis*⁶, recta, a mucrone lambdiformis per medium verticem & synciput ad mediam coronalem recta procedens, & modo ibi desinens, modo frontem secans, & inter supercilia finiens⁷: post hanc duae
Squa-

2 Vid. citat. §. 14. 13.

3 Vid. citat. §. 18. 4 & 5.

4 Vid. citat. §. 14. 6.

5 Vid. citat. §. 21. 5. & 22. 2 & 3.

6 Vid. citat. §. 14. 4.

7 Vid. citat. §. 15. 1.

*Squamosae conglutinationes*⁸, super aures utrimque a temporibus per capitis longitudinem porrectae, semicirculari specie; cum additamentis posterioribus⁹ rectis, & prioribus transversis¹⁰: & quae os cribriforme intrinsecus circumscribit¹¹.

8 Vid. citat. §. 16. 4. & 14. 11 & 10.

9 Vid. citat. §. 14. 8.

10 Vid. citat. §. 25. 4 & 5. & 27. 2 ultim.

11 Vid. citat. §. 41. 2 & 3.

a 45. 55. Ut tamen exstructum ex his conceptaculum^a admitteret a corde venientes arterias, emitteret & ad cor tendentes venas, & medullam spinalem, & nervos in corpus ducendos cum membranis, multis necessario distinctisque foraminibus artificiose pervium redditum est; maxime in medio fundo.

a 41. 56. Horum *prima*¹ censentur ossis cribriformis^a, plurima, exigua, quaedam circularia, alia ovalia, oblonga alia, partim recta, partim nonnihil obliqua, quae totum id os cribro simile
fa-

1 Vid. citat. §. 41. 1.

faciunt; omnia a calvariae cavo ad nares perforantur; & fibras nerveas a superincumbentibus processibus mammillaribus plurimas, aliasque, cum vasculis & membranis, ad nares admittunt.

57. *Par secundum*, ossis multiformis, ore ¹ magno & quodammodo orbiculato utrimque incipit in summo ossis multiformis ^a, inter ejus basin, hu- ^a 3² jusque quibus latefcit processus tenues; inde in priora & exteriora per idem os procedit, & tandem ad posteriora foraminis oculi patet ². Emittit nervos opticos; quorum continuitas medio inter haec foramina ossi incumbens, vestigium ³ ei lene imprimit. Emittit & diverticulo quodam ⁴ arteriolas ab interna carotide ad foramina oculorum.

58.

¹ Eustach. Tab. XLVI. Fig. 12. 28 ÷ 54¹ & 50 ÷ 54¹. Vesal. Lib. 1. Cap. XII. Fig. 3. E.

² Vesal. l. c. Fig. 1. E. Eustach. l. c. Fig. 1. 12¹ ÷ 12.

³ Vesal. l. c. Fig. 3. F.

⁴ Ibid. γ.

58. *Par tertium*, utrimque incipit¹
 a 32. ad latera baleos^a ossis multiformis, sub
 processibus hujus tenuibus, inter eos &
 b 34. processus ejusdem laterales^b, principio
 quodammodo orbiculato; ascendendo autem in latus & paullisper priora
 c 18. & apposito tandem osse frontis^c terminatur; totum statim ad postica & superiora foraminis oculi patens³. Pertransire sinit nervorum paria, tertium, quartum, quinti ramum primum, sextum, arteriolas, venulasque.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. XII. Fig. 3. G.

² Eustach. Tab. XLVI. Fig. II. 9 ÷ 61. & 13 ÷ 61. *intrinsecus*. Fig. 16. 27 ÷ 76. & 31 ÷ 76. *extrinsecus*.

³ Vesal. l. c. Fig. I. G.

59. *Par quartum*, ossis multiformis^a, multo angustius, fere teres, utrimque incipit¹ pone praecedens, non
 a 34. longe a fella equina^b, ubi os ab ea decli-

¹ Eustach. Tab. XLVI. Fig. 12. 26 ÷ 55. coll. cum Fig. 14. 26 ÷ 69. Vesal. Lib. I. Cap. XII. Fig. 3. H.

elive ad latus fertur; inde in priorem partem nonnihil extrorsum procedens, tandem patet ² e regione partis foraminis oculi posticae imaeque ³. Emittit ramum paris nervorum quarti secundum.

² Eustach. l. c. Fig. 16. 26 ÷ 77. & 32 ÷ 77.
Fig. 13. 50 ÷ 63¹

³ Vesal. l. c. Fig. 1. H.

60. *Par quintum*, totum plerumque ossis multiformis, praecedenti multo majus, ovale, oblique positum, a superiori ¹ ossis multiformis ^a parte, ubi ^a 34. id petroso & squamoso nequitur, pone praecedens, recta deorsum ad posteriora & exteriora processuum aliformium patet ². Emittit ramum paris nervorum quinti tertium, maximum.

61.

¹ Eustach. Tab. x lvi. Fig. 12. 25 ÷ 57. & 33 ÷ 57. coll. cum Fig. 14. 24 ÷ 71. & 34 ÷ 71.
Vesal. Lib. 1. Cap. xii. Fig. 3. Q.

² Eustach. l. c. Fig. 13. 44 ÷ 66. & 51 ÷ 66.
Vesal. l. c. Fig. 2. Q.

61. *Par sextum* ¹, quo recta utrimque perforatus est ultimus ossis multiformis ^a angulus, qui se inter os squamosum & petrosus interserit, valde angustum, & orbiculatum, arteriolas, utrimque unam, ad duram membranam admittit; venulas emittit. Ab his per internam lateris calvariae partem sursum procedunt vestigia ² oblonga, referencia truncos quasi majores & profundos, sursum versus & ad partem priorem & ad posteriorem paullatim angustatis diffusos ramis, & maxime in ossibus squamosis, multiformi, verticis ³ & occipitis impressa; quae iisdem vasis in exteriori durae membranae partem ductis cedunt: ad haec alia similia in osse frontis ⁴ accedunt.

¹ *Extrinscus*, Eustach. Tab. XLVI. Fig. 13. 48 ÷ 67. Vesal. Lib. 1. Cap. XII. Fig. 2. R.

Intrinscus, Eustach. l. c. Fig. 12. 25 ÷ 58. & 34 ÷ 58. Vesal. l. c. Fig. 3. R.

² Vesal. l. c. Fig. 3 & 4. T. T. T. T. T.

³ Eustach. l. c. Fig. 7.

⁴ Ibid. Fig. 4.

62. *Par septimum*, sunt canales
am-

ampli & tortuosi, qui utrimque incipiunt ¹ extrinsecus in imo medioque ossis petroso ^a, ore magno & ovali; & mox ^a 27. ad priora incurvati, per partem ossis petrosi dimidiam priorem totam procedunt, introrsum oblique in priora; tandem ab extremo petroso ² sursum & non-nihil ad priora incurvati, patent ³ ad cavum calvariae, ab utroque subrecti ossis multiformis ^b latere, ore magno & ^b 46. ovali, facto a coeunte ossis petroso extremo cum multiformi ^c: hi in calvariae ^c 32. cavum admittunt arterias carotides ³⁴ internas. Atque hae porro sub dura membrana procedentes, leniter in ossis multiformi ^d imprimunt vestigia, quae ^d 32. ab his aperturis ad fellae equinae ^e latera ^e 53. tera, ubi primo ab ea declives ad latera recessus sunt, in priora leniter adscendendo excurrunt, & tandem rectius mo-

¹ Vesal. Lib. I. Cap. XII. Fig. 2. X. Eustach. Tab. XLI. Fig. 13. 40 ÷ 72. & 47 ÷ 72.

² Eustach. Tab. XLVI. Fig. 5. 21 ÷ 26. & Fig. 6. 33 ÷ 23.

³ Vesal. l. c. Fig. 3. X. quodammodo.

modice interiora versus adscendentia, & ultimo quasi retrorsum incurvata, finiunt ⁴ statim pone par foraminum secundum ^f, ab exteriori parte eductis posteriora & interiora versus processibus clinoideis terminata.

⁴ Vesal. l. c. Fig. 3. pone E. Eustach. Tab. XLVI. Fig. 12. 28 ÷ 55. & 30 ÷ 55.

63. *Par octavum*, amplum, ossis petrosi ^a, in posteriore fere media ejus regione incipiens¹, & inde ad exteriora retrorsum oblique procedens, admittit par nervorum septimum, cum molle tum durum: extremo suo maximam partem ad cochleam & ad vestibulum auris pertinet, eoque deducit portionem mollem; a parte autem eadem & superiori & posteriori abit in canalem angustum, *aquaeductum* a Fallopio dictum, procedentem per tympanum, donec inter processum mammillarem ^b & styliformem ^b extrinsecus pateat

¹ Eustach. Tab. XLVI. Fig. 5. 22 ÷ 25. Vesal. Lib. I. Cap. XII. Fig. 3. a.

teat *foramine caeco* ², ad emittendam
portionem duram.

² Vesal l. c. Fig. 2. b. Eustach. Tab. xli. Fig. 13.
38 ÷ 73.

64. *Par nonum*, sunt hiatus ¹ ampli, quasi interrupti, utrimque facti ab osse petroso ^a coëunte cum osse occipitis ^b; uterque quodammodo geminus, ^b 22. parte interiora spectante, angusta, emittit par nervorum octavum, & ad id accedens spinale; parte, quae exteriora spectat, multo ampliore, emittit lateralem durae membranae sinum, & ad duram membranam admittit arteriolam: hujus autem sinus amplum in quod migrat diverticulum in se recipit spatium ² magnum, fere circulare, quod est ad basin calvariae inter processum styliformem ^c & tuber ossis occipitis ^d, par- ^c 29. tim ab osse occipitis ^e, partim etiam a ^d 23. petroso ^f factum. ^e 22. ^f 27.

65.

¹ Vesal. Lib. i. Cap. xii. Fig. 3. c.

² Ibid. Fig. 2. c. Eustach. Tab. xli. Fig. 13.
40 ÷ 73. & 48 ÷ 73.

65. Tendunt autem insignia ad istos hiatus *vestigia*, a durae membranae sinibus in calvaria intrinsecus impressa.

- a 47. Primum¹ a foramine caeco^a inter emi-
 b 47.4. nentias descriptas^b per medium os fron-
 c 16. tis^c, tum per ossa verticis^d fere sub
 d 14. futura sagittali, & tandem per os occi-
 e 21. pitis^e medium ad partem ejus crassissi-
 mam^e recta incedit, ex angusto prin-
 cipio paullatim latescens; donec in duo
 abeat lateralia², ampla, quae a medio
 crassissimoque osse occipitis^e ad latus
 utrumque, fere horizontaliter, proce-
 dunt, primo inter eminentias descri-
 f 46. ptas^f per os g occipitis³ & deinde per
 g 21. os h verticis⁴ ad partem ossis petrosi i
 h 14. posticam, tumque pone istud ad inte-
 i 28. riorem & priorem fundi calvariae par-
 tem oblique descendunt per partem os-
 k 26. sis temporis^k mammillarem⁵ & per
 l 22. exigua denique ossis^l occipitis, leniter-
 que

1 Vesal. Lib. I. Cap. XII. Fig. 4. l. l. l.

2 Ibid. Fig. 3. i. i. i.

3 Ibid. i primum.

4 Ibid. i secundum.

5 Ibid. i tertium.

que tandem ad priora incurvata & vel-
ut adscendentia in dictos ^m migrant ^m 64.
hiatus. Tum duo alia, quae plerum-
que ossi occipitis ⁿ, proxime ejus cum ⁿ 22.
petroso ^o nexum, utrimque impressa ^o 28.
sunt, angustiora, & a subrecta postica
ossis multiformis parte ^p, per margi- ^p 46.
nem ossis occipitis, sub eminente pe-
troso, retrorsum descendendo ad eos-
dem hiatus extrorsum incurvata. In
summis praeterea ossibus ^q petrosi vesti- ^q 28.
gia esse solent exilia, sinibus pariter
cedentia.

66. Quaedam etiam *foramina*, ab
exteriori calvariae parte ad impressa illa
vestigia ^a plerumque perforata, venulas ^a 65.
inprimis ad sinus admittunt. Praecipua
sunt, *duo* ⁱ quae a posteriori processuum
mammillarium ^b parte in sinus laterales ^b 29.
deducunt venas occipitii; utrumque mo-
do totum ⁱ in osse ^c mammillari, modo ^c 26.

a

ⁱ *Extrinfecus*, Vesal. Lib. I. Cap. XII. Fig. 2. g.
Eustach. Tab. XLVI. Fig. 4. 49 ÷ 16. & sic Fig. 8.
10. 16.

Intrinfecus, Eustach. l. c. Fig. 5. 27 ÷ 23. Ve-
sal. l. c. Fig. 3. g.

G

a coeunte ² osse ^c mammillari cum os-
 d 21. se ^d occipitis factum. Tum *duo alia*, quae
 e 23. incipiunt ³ a postica tuberum ^e ossis oc-
 cipitis parte, & inde per idem os lon-
 giori via in priora & sursum versus pro-
 cedunt, donec ad praecedentes hia-
 f 64. tus ^f intrinsecus pateant; quo versus
 deducunt venas vertebrales. *Duo de-*
 g 14. *nique verticalia* ⁴, ossium verticis ^g,
 perquam exigua, ad futuram sagittalem,
 non longule a lambdiformi. Haec ta-
 men foraminum tria paria interdum ab
 uno desunt latere, saepe ab utroque.

2 Valsalva de aure human. Tab. iv. d.

3 Vesal. l. c. Fig. 2. f. Valsalv. l. cit. e.

4 Eustach. l. c. Fig. 8. 6 ÷ 44. & 7 ÷ 44. Spi-
 gel. Lib. 11. Tab. 2. g. g. & Tab. 4. Fig. 1. G. G.
Intrinsecus, Spigel. l. c. Tab. 4. Fig. 2. G. G.

a 22. 67. *Par decimum*, ossis occipitis ^a,
 satis amplum & teres, incipiens ¹ fere
 b 23. supra media istius ossis tubera ^b, pro-
 c 68. pe marginem magni foraminis ^c, & ob-
 lique incedens exteriora & priora ver-
 sus,

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xii. Fig. 3. d.

fus, donec nonnihil supra eadem tubera ^b extrinsecus pateat ², emittit par nervorum nonum.

2 Ibid. Fig. 2. d.

68. *Foramen* denique *unicum* ¹, ossis occipitis ^a, maximum, ovale, quo re- ^a 21.
cta deorsum inter tubera ^b ossis occipi- ^{22.}
tis medius camerae cerebelli fundus pa- ^b 23.
tet, emittit oblongatam medullam; in-
tromittit arterias vertebrales, & par
nervorum spinale ad octavum acce-
dens.

1 *Intrinfecus*, Eustach. Tab. XLVI. Fig. 9. 29 ÷ 42.
Vesal. Lib. I. Cap. XII. Fig. 3. e.

Extrinsecus, Vesal. l. c. Fig. 2. e.

69. Jam vero calvaria a superiori parte, quod ibi caput finit & corpus totum, simplex & uniusmodi extrinsecus facta est, atque ad cavi sui ^a spe- ^a 45.
ciem figurata; nisi quod os modo tenuius, modo crassius, eam nonnihil discrepare faciat.

70. Est autem pars calvariae dimi-
G 2 dia

dia superior fere tenuissima & infirmissima ad synciput ; tum ad tempora ; ad verticem vero & ad aures crassior & validior, quam a priori parte tota.

71. Deinde ab utroque latere superficiem ¹ habet amplissimam, a superiori parte termino ² quasi semicirculari & asperulo finientem, laevem, factam ab osse verticis ^a, squamoso ^b, multiformi ^c, & frontis ^d; e qua musculus temporalis enascitur ; sub quo os totum quasi compressum tenuius est, simul & densius & etiam durius.

a 14.

b 25.

c 35.4.

d 16.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. VI. Fig. 3. sub R. R. R. usque Q. a. &c.

² Ibid. R. R. R.

72. At ab inferiori parte admodum varia facta est, multiformis & praerupta, modo sinuata, modo in processus excrescens, hic tenuis & densa, illic crassa & rara, majorem partem carnibus immersa; ut apta esset & ad maxillam superiorem partim faciendam partim firmandam, & ad articulos tam maxillae

xillae inferioris, quam capitis cum summa vertebra fabricandos, & ad partes molliores varias locandas firmandasque.

73. Praeter descriptas praecedentium ossium partes ^a MAXILLAM SUPERIO-^a 17.
REM ¹ ossa componunt tredecim; duo ^{18. 19.}
Maxillaria superiora, ad partes ejus ^{29. 1.} 33.
omnes pertinentia ²; duo *Palati*, ^a 35. 5.
parte horum postica ³; duo *Nasi*, ^a 36. 38.
priori & superiori ⁴; *Unguis* duo, a la- ^{39. 41.} 42. 43.
teribus, in oculorum cavis, ad nasum ⁵; ^{44.}
duo *Jugalia*, ab exterioribus lateri-
bus ⁶; duo *Spongiosa inferiora*, ab in-
terioribus; tertium decimum *Vomer*,
intrinsecus in medio, discernens ⁷.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. vi. Fig. 3. 5. Cap. ix. Fig. 1.

² Ibid. Cap. vi. Fig. 3 & 4. S. S. Fig. 5. S. A. A. &
Cap. ix. Fig. 1. A. A.

³ Ibid. Cap. vi. Fig. 5. II. II.

⁴ Ibid. Cap. ix. Fig. 1. Z. Z.

⁵ Ibid. A.

⁶ Ibid. Cap. vi. Fig. 3. Q. Q. Q. Fig. 5. Q. r. Cap.
ix. Fig. 1. r.

⁷ Ibid. Fig. 5. z. & Cap. ix. Fig. 1. ad g.

74. Ex his, & ex partibus, ad quas accedunt, calvae ossium, constant ocu-

lorum cava, nares, maxilla superior, palatum, genae.

75. OSSA MAXILLARIA SUPERIORA¹ maxima sunt & multiformia; faciuntque maxillam superiorem; maximam palati, narium, & genarum partem; magnam quoque foraminum oculorum.

¹ Citatis §. 73. 2. adde Eustach. Tab. XLVII. Fig. 7. partem maximam.

76. Ergo suis imis partibus, & a priori parte, & a lateribus, in marginem¹ coeundo² abeunt magnum, crassum, aequaliter incurvum, extrinsecus³ simum, ex interiori parte⁴ cavum, a priori maxime gibbum, ad posteriora patentem⁴; quae proprie *maxilla superior*: hic gingivam facit, ac superiorum dentium radices continet⁴, fossulis suis sexdecim, similiter ac dentium istorum radices variis, quas
ab

¹ Vesal. Lib. I. Cap. VI. Fig. 4. ab S. per priora, fere ad 4.

² Ibid. Cap. IX. Fig. 1. h.

³ Ibid. Cap. VI. Fig. 3. S. S. & Cap. IX. Fig. 1. ab N. per b. ad dextrum latus.

⁴ Ibid. Cap. VI. Fig. 5. ante u. & u.

in inferiori parte alias propter alias per totam longitudinem habet dispositas, omnes sursum versus tendentes, profundas, & ex amplis totamque marginis latitudinem occupantibus alias in unum oblongum & caecum finem, alias a duos tresve varie coarctatas.

77. A parte hujus intrinseca tota, usque ad utramque fossulam quae denu- alterum ab ultimo continet, laminae ¹ ad se mutuo producuntur binae, implae, a priori parte ex imo margine posteriora & superiora modice convexae, inde autem per latera ex altiori nullatim marginis parte exeuntes & ex transverso planiores, junctae simul ², ossibus ³ palati ³, ima parte scabrae; ^a 86. hae partem faciunt palati ossei priorum maximamque.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. VI. Fig. 5. inter a. u. t. u.

² Ibid.

³ Ibid. y.

⁴ Ibid. u. t. u.

78. Ossa haec supra descriptas laminae ^a pariter ampla, utrimque admodum ^a 77. dum

- b 76. dum & aequabiliter ex transverso cavata¹, cavis ad priora supra maxillae^b partem quae incisorum radices continere productis², sensimque angustatis, partem faciunt fundi laterumque narium similiter priorem & maximam: partibus superioribus³ longis & angustis, ac plerumque quasi cavernosis, utrimque excipiunt os cavernosum^c: in medio autem, qua parte coeunt, vomeris^d partem priorem sustinent⁴.

¹ Palsyn de ossib. Tab. 1. Fig. 1. w. & Tab. 11. Fig. 2. M.

² Vesal. Lib. 1. Cap. ix. Fig. 1. ad g.

³ Eustach. Tab. XLVII. Fig. 6. 42 $\frac{1}{2}$ ÷ 4.

⁴ Ibid. Fig. 3.

79. Extrinsecus autem ossium istorum quodvis supra eandem maxillam^a a nasi foramine ad posteriora, late ac cavum oculi usque elatum¹, locum naribus inter maxillam & oculi foramen augendis parat. Simul & ab exteriori parte superiora & maxime exteriora

ver-

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. ix. Fig. 1. A. B. coll. cum Cap. vi. Fig. 4. S. Φ.

versus insigniter crassescens & procerius
 eductum, os jugale ^b versus quasi ex-^{b. 93.}
 crescit², donec id ipsum extremitate as-
 perrima sustineat & firmet³: ad priora hu-
 jus fere linuatum⁴, & genam cum ossē
 jugali producens; ad posteriora gib-
 bum⁵ & asperiusculum, locans & edu-
 cens muscoli pterygoidei externi maxil-
 lae inferioris partem.

2 Ibid. Cap. ix. Fig. i. b & a versus.

3 *A parte priori*, Ibid. a & b.

A posteriori, Ibid. Cap. vi. Fig. 4. f.

Ab inferiori, Ibid. Fig. 5. f.

4 Ibid. Cap. ix. Fig. i. A. B.

5 Ibid. Cap. vi. Fig. 4. S. Φ.

80. Huic porro a posterioribus per
 interiora ad priora continuata pars
 ossis postica simul & interna, quae ex-
 tremo palato & oculi cavo continetur¹,
 extrinsecus gibba & aspera, satisque la-
 ta,

¹ Eustach. Tab. XLVII. Fig. 7. inter $50 \frac{1}{2} \div 7$
 & $51 \div 3 \frac{1}{2}$.

ta, praesertim ab inferiori parte², fir-
 a 86. missime connectitur³ ossi palati^a.
 87. 89.

2 Ibid. 50 $\frac{1}{2} \div 6$.

3 *Extrinssecus*, Ibid. Fig. 1. a 3 $\frac{1}{2} \div 3 \frac{1}{2}$ ad
 4 $\div 7$.

Intrinssecus in cavarium, Ibid. Fig. 6. 43 $\frac{2}{2} \div 4 \frac{2}{2}$.
 & 41 $\frac{1}{2} \div 6$. & 42 $\frac{1}{2} \div 7 \frac{1}{2}$.

81. Os itaque inter oculi foraminis
 fundum & maxillam, statim supra fos-
 sulas hujus quae radices dentium mo-
 larium omnium, vel posteriorum qua-
 tuor, continent, intus totum cavatum
 est, habetque cavernam¹ maximam, a
 parte exteriori & a superiori undique
 fere tenui osse circumdatam, qui *sinus*
maxillaris: haec vero ab interna parte
 ad os maxillare superius adpositis ossibus
 a 87. palati^a & spongioso inferiore^b & ca-
 b 94. vernoso^c perfecta, ore² inter haec of-
 c 42. fa

1 Eustach. Tab. XLVII. Fig. 7. 50 $\div 4$. & Paaw.
 prim. an. de oss. pag. 64. Fig. 1. *ubi in antrum inte-*
grum per ejus os apertum intropis. Higmore. Disq.
 an. Tab. XVI. Fig. 1 & 2 M. & Fig. 3. F. *ubi medium*
dissectum. Drake Anthropol. Lib. III. Tab. XVIII.
 Fig. 1. K, *ubi extrinssecus in latere effractum.*

2 Eustach. l. c. Fig. 6. 41 $\div 4$.

sa magno ad latus cavi narium patet; has insigniter auget; mucum recipit, fervat, & capite ad latus oppositum inclinato emittit.

82. Jam vero os supra hanc cavernam maximam partem tenue¹, solidum, pellucens, simul a priori parte ad posteriorem & ab exteriori ad anteriorem acclive, a superiori parte² latum, planius, laeve, & plerumque aequabile, excipiens os^a unguis³,^b palatum⁴, & c palati⁵, fundum foraminis^b oculi fere totum facit. a 92.
b 43.
c 89.

1 Eustach. Tab. XLVII. Fig. 7. $41 \div 3 \frac{1}{2}$.

2 Vesal. Lib. I. Cap. IX. Fig. I. A. in oculorum cavis.

3 Ibid. à c. i versus.

4 Vid. citat. §. 43. 4.

5 Eustach. l. c. Fig. 1. $3 \frac{1}{2} \div 3 \frac{1}{2}$ & Fig. 6. $43 \div 4$.

83. Deinde a priori parte supra dentis canini & proximi molaris radicem, ante sinum^a, excrescit in altum, pro- a 81.
H 2 cessu

cessu ¹ oblique posito; primum la-
 to, extrinsecus modice convexo, in-
 trinsecus cavo ²; deinde nonnihil retror-
 sum adscendente & angustato, ibique
 extrinsecus planiore & leviter sinuato,
 ex interiori parte ³ crassescente, aspera-
 to, & excipiente os cavernosum ^b; tan-
 dem ad os frontis ^c pertingente, eique
 connexo ⁴. Hic totum os atque adeo
 totam maxillam a priori parte firmat;
 simul & de gena primo surgentem na-
 sum facit; ora priori & superiori, fere
 recta, ossicula nasi ^d excipiens ⁵; infe-
 riori autem, acuta & lunata, finiens na-
 sum osseum ⁶: a parte quoque postero-
 ri ⁷, majorem partem nexus ⁸ ossi un-
 guis

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. 1x. Fig. 1. inter B. i. X.
 Y. e.

² Eustach. Tab. XLVII. Fig. 7. 47 ÷ 4.

³ Ibid. 47 ÷ 2.

⁴ Vid. citat. §. 17. 3.

⁵ Vesal. l. cit. Y. e.

⁶ Ibid. ab e. deorsum.

⁷ Ibid. inter i & X.

⁸ *Extrinsecus*, Ibid. ab X. deorsum.

Intrinsecus, Eustach. Tab. XLVII. Fig. 7.

47 ÷ 2.

uis ^e, extremitate crassa & quasi luna. ^e 92.
 i finit oculi cavum.

84. *Eminentia* oblonga & asperula,
 quae est in parte interiore principii hu-
 us processus, a posterioribus in prio-
 ra modice descendens & incurvata, par-
 tem apppositi ossis spongiosi inferioris
 a priorem excipit & firmat. a 94.

85. OSSA PALATI¹, exigua & per-
 quam varia, sunt praecedentium com-
 plementa quaedam, ad palatum, nares,
 & ad oculorum cava perficienda; atque
 ad commodum eis connexum cum pro-
 cessibus aliformibus praestandum.

¹ Eustach. Tab. XLVII. Fig. 8. Vidus Vidius A-
 nat. Lib. II. Tab. VI. Fig. 19.

86. Namque partibus imis¹, latis,
 quodammodo quadrangulis, tenuibus,
 solidis, ab interiori parte¹ planis &
 tabris, a superiori² ex transverso ca-
 vatis & lenibus, junctis simul³, & ossi-
 bus

¹ Vesal. Lib. I. Cap. VI. Fig. 5. II. II.

² Palsyn de off. Tab. I. Fig. I. X.

³ Vesal. I. cit. t. X.

- a 77. bus a maxillaribus superioribus⁴, a post
80. eriori parte tenuibus & quasi lunatis
palatum osseum¹ & narium fundum² po
b 77. ne ossa maxillaria superiora^b perficiunt
media quoque, qua coëunt, parte vo
merem sustinentes.

⁴ *Ab inferiori parte*, Ibid. u. t. u. adde Eustach
Tab. xli. Fig. 13. 45 ÷ 67.

A superiori, Palsyn. l. c. ante X.

- a 86. 87. Ab externo hujus a partis latere
os palati quodvis furrigit laminam¹ la
tam & tenuem, quae ad os maxillare
b 80. superius^b latere suo externo, leviter
cavo, late applicata², eique aspera su
perficie & a posteriori & ab inferiori
parte firmiter adnexa, perficit posti
c 81. cam^c sinus maxillaris³ & lateris cavi na
rium⁴ partem; ad haec cava utrobique
lenis; praeter *eminentiam* oblongam &
af-

¹ Eustach. Tab. xlvii. Fig. 8. $53\frac{1}{2} \div 5\frac{1}{2}$.

² Ibid. Fig. 1. $3\frac{1}{2} \div 5$.

³ Ibid. conf. cum Fig. 7. & 8. Figuram 6.

⁴ Ibid. Fig. 6. $43 \div 5\frac{1}{2}$.

perulam, rectiorem, quae per medium
 tus ¹, quod ad nares est, a prioribus
 posteriora modice descendit, ad ex-
 piendam & firmandam partem ossis
 longiosi ^d inferioris posteriorem. ^{d 94.}

88 Haec ^a deinde a parte posteriori ^{a 87.}
 superiori abit in laminam ¹ tenuem,
 is latam, in posteriora vergentem,
 ndem & late applicatam ² ad partem
 trinfecam parietis interioris aliformis
 ocellus ^b, & nexam ³ ossis multifor- ^{b 37.}
 s baii, sub ejus sinu ^c, proxime a- ^{c 39.}
 ormem processum ^d; ut claudat hia- ^{d 36.}
 m, qui inter os maxillare superius ^e & ^{e 80.}
 tam ^d alam ad nares caeteroquin pa-
 ret; naresque ibi perficiat.

Ab interno latere, Eustach. Tab. XLVII. Fig. 8.
 $\div 5.$

Ab externo, Ibid. Fig. 1. $2 \frac{1}{2} \div 5 \frac{1}{2}$

Latere citat. supr. 1 ext. Conf. cit. §. 36.
 im.

Extremo $55 \frac{1}{2} - 5$. Fig. 8. ibid. & $2 \div 5$.
 I.

89. Quin etiam a parte priori & su-
 riori altius ad os maxillare ^a prore- ^{a 80.}
 pens

- pens¹, & paullatim crassescens, per-
tingit tandem ad oculi cavum, & a
ossis multiformis basin; nexa, parte
b 80. priore ossi^b maxillari superiori², par-
te postica³ ossis multiformis basi non
nihil ad exteriora & inferiora oris sinu
c 39. sphenoidalis^c, parte superiore⁴ ossi
d 43. plano^d, interiore⁵ cavernoso^e: sic
e 42. connectit ea parte os maxillare superiu-
cum multiformi; claudit similiter adi-
tum ad nares; atque intrinsecus⁵ quo-
dammodo cavernosa, una cum finitima
f 78. ossis maxillaris superioris parte^f ad ca-
g 42. vernulas ossis cavernosi^g accedit, na-
res sic perficiens; a superiori denique
par-

¹ *Extrinsecus*, Eustach. Tab. XLVII. Fig. 1.
3 ÷ 4.

Intrinsecus, Ibid. Fig. 6. 43 ÷ 4. & Fig. 8.
54 ÷ 4.

² *Extrinsecus*, Ibid. a 3 ÷ 5. ad $3\frac{1}{2}$ ÷ $3\frac{1}{2}$.

Intrinsecus, Ibid. Fig. 6. 43 ÷ 4.

³ Ibid. Fig. 1. $2\frac{1}{2}$ ÷ 4. & Fig. 6. 44 ÷ 4. &
Fig. 8. $54\frac{1}{2}$ ÷ $3\frac{1}{2}$.

⁴ Ibid. Fig. 8. 54 ÷ $3\frac{1}{2}$ & Fig. 6. $43\frac{1}{2}$ ÷ $3\frac{1}{2}$.

⁵ Ibid. Fig. 6. $43\frac{1}{2}$ ÷ 4.

parte planior, modice ex transverso sinuata, aequabilis, laevis, & in priora acclivis latefscensque, fundum foraminis oculi pone os maxillare ^h perficit, ^h 82. exiguam apponens partem.

90. Tandem pars ossis totius eadem & postica & inferior & etiam extrinseca, ad extremum palatum, in processum ¹ migrat crassiusculum; qui retroversus & extrorsum descendit ad processum aliformem ^a; atque extrinseca ³⁶. principii sui parte, leviter cava & aspera, firmiter connectitur ² ossi maxillari superiori ^b, ad internum fossulae, ^b 86. quae radices dentis postici continet, latus; a parte autem postica, cavis duobus oblongis, asperulis, ad utrumque marginem positis, excipit ³ firmatque de-

¹ *Extrinssecus*, Eustach. Tab. XLVII. Fig. 1.
³ $\frac{1}{2} \div 7$.

Intrinssecus, Ibid. Fig. 8. $54 \div 7$. & Fig. 6.
⁴³ $\div 7$.

Ab inferiori parte, Ibid. Tab. XLI. Fig. 13.
⁴⁶ $\div 68$.

² Ibid. Tab. XLVII. Fig. 1. $4 \div 7$.

³ Vid. citat. §. 36. ultim.

dehiscentem processus aliformis finem. Sic cum multiformi ^a ea inprimis parte connectit os maxillare superius ^b, totamque maxillam firmat; perficiens simul cavum alare ^c, parte cavis istis interjecta, exigua, quodammodo triangula, ab acuta superiore parte deorsum versus lateacente, aequabili, & modice cavata.

91. OSSICULA NASI additamenta ossium maxillarium superiorum sunt, tenuia, solida, firma, oblonga & lata, oris prioribus & superioribus processuum ^a maxillarium superiorum superimposita¹ & connexa; juncta etiam simul ², & ossi ^b frontis ³. Atque haec principio satis angusto ab⁴ osse frontis primum rectius in priora aliquantisper descendunt & plerumque nonnihil angustata ⁴, eaque parte crassa, intrinsecus⁵ aspera & innitentia narium septo ^c,
gla-

¹ Vid. citat. §. 83. s.

² Vesal. Lib. I. Cap. IX. Fig. 1. a Z ad f.

³ Vid. citat. §. 17. 6.

⁴ Vesal. l. c. à Z Y ad z.

⁵ Eustach. Tab. xli. Fig. 4. 21 $\frac{1}{2}$ ÷ 2.

glabellam perficiunt : deinde deorsum
versus insignius lateſcentia & in priora
eminentia ⁶, extrinſecus ſima ⁶, intrin-
ſecus cava ⁷, editiſſimum naſi dorſum
producunt : imis tandem oris ⁸, acutis
& inaequabilibus, finiētia partem naſi
oſſei ſuperiorem.

6 Veſal. l. c. ab π ad f. e.

7 Euſtach. l. c. 21 $\frac{1}{2} \div 3$.

8 Veſal. l. c. ab f ad e.

92. OSSICULA UNGUIS ¹, oſſium
planorum ^a complementa, bracteolae ^a 43.
ſunt oſſeae, ſatis ſolidae, tenerae, quae
cavernulas oſſis cavernoſi ^b quaſi ſqua- ^b 42.
marum inſtar a priori parte integunt;
utrimque nexa oſſi ^b cavernoſo, ^a plano ²,
^c frontis ³, & ^d maxillari ſuperiori ⁴: ^c 18.
ſic perficiunt & a naribus dividunt ocu- ^d 82.
lorum cava. ^{83.}

93.

1 Vid. citat. §. 73. 5. & Euſtach. Tab. XLVII. Fig.
6. 40 $\div 3$. & ſic quoque Fig. 7.

2 Vid. citat. §. 43. 3.

3 Vid. citat. §. 18. 10.

4 Vid. citat. §. 82. 3. & §. 83. 8.

93. OSSA JUGALIA ¹, crassa & firma, ossibus maxillaribus superioribus ^a quasi superenata ², & ab iis processibus ^b suis pertingentia ad os ^b multiforme ³, ^c frontis ⁴, & ad zygomaticos ^d processus ⁵, hisque omnibus firmiter nexa, calvariae maxillam superiorem inprimis jugant, hancque firmissima quasi compactione stabiliunt. Simul & quodvis extrinsecus a priori parte ⁶ gibbum, atque a latere ⁷ planius, cum osse maxillari superiori ^e facit prominulam sub oculo genam: atque ab interiori parte ⁸, quae ad cavum oculi est, latius, & ab osse maxillari primum in exteriora deinde in superiora ad os frontis ^c & multiforme ^b usque concavum, laeve, finit oculi cavum, ejusque partem facit eandem & priorem & anteriorem & etiam in-

¹ Vid. citat. §. 73. 6.

² Vid. citat. §. 79. 3.

³ Vid. citat. §. 35. 2.

⁴ Vid. citat. §. 17. 5.

⁵ Vid. citat. §. 29. 2.

⁶ Vesal. Lib. I. Cap. IX. Fig. I. a. b. f.

⁷ Ibid. pone f.

⁸ Ibid. f. in oculorum cavis.

inferiorem totam: parte autem superiori & exteriori⁹ perficit temporis cavum: latere denique in posteriora & superiora ad processum zygomaticum^d projectum¹⁰, & ex lato nonnihil tenuatum, totumque tenuius, *jugum*¹¹ cum toto processu producit; qui est arcus, oris gibbus, latis utrimque sed se mutuo versus gracilescuntibus radicibus prodeuns, a calvaria admodum remotus, portis; quo natura musculum temporalem, & maxillae inferioris cui is inferitur processum, sub tempore circumdegit, ut cum finitima ossis maxillaris superioris parte locum pararet educendo masseteri, & ut parte posteriori & superiori¹², sinuata, a posterioribus in priora declivi & lateacente, regeret temporalem.

9 Ibid. Cap. vi. Fig. 4. Q. sub *.

10 Ibid. Fig. 3. a priori parte V versus.

11 Ibid. Fig. 5. ab h ad f. & sic in Fig. 3. & 6.

12 Ibid. Fig. 6.

- RA¹ lamellae sunt oblongae, una parte convexae, altera cavae, a priori parte latiores, ad posteriora angustatae, majorem partem tenues, ab inferiori crassiores, totae tenerae, scabrae, porosae; quae utrimque pendentia ex eminentiis ossis^a maxillaris superioris² & palati³ medioque inter dictas eminentias imo oris sinus^c maxillaris margine⁴, atque adeo ex latere cavi narium, in imas maxime cavas nares propendent⁵, ad eosdem ac superiora usus; os simul sinus maxillaris ab ea parte nonnihil minuentia⁶.

¹ Palfyn de offib. Tab. I. Fig. 2.

² Eustach. Tab. XLVII. Fig. 6. $39 \div 4 \frac{1}{2}$.

³ Ibid. $42 \div 5$.

⁴ Ibid. Fig. 7. $49 \div 5$.

⁵ Ibid. Fig. 6. $40 \div 5$.

⁶ Conf. Eust. l. c. Fig. 6 cum 7.

95. VOMER¹, os latum, maximam partem tenue, utrimque planum, ex medio narium fundo subrectum, extremitate

¹ Eustach. Tab. XLVII. Fig. 3. $16 \div 6$. add. cit. §. 73. 7.

te inferiore, longa, rectiore, tenui,
 connectitur ² eminenti ossium palati ^a & ^a 86.
 maxillarium superiorum ^b commissurae, ^b 78.
 quae medium narium fundum a poste-
 riore parte ad priorem discernit; inde
 rhomboidis instar retrorsum procedit
 ad ossis multiformis basin ^c, prope hanc ^c 38.
 transscit, & tandem extremitate ³ latio-
 re, oblonga, sinuata, recipit ⁴ baseos
 processum ^c, sic nares ex parte
 partitur: a posteriori parte septum na-
 rium, quod osse multiformi & palato
 continetur, solum faciens ⁵; & ad fau-
 ces extremitate longa, recta, & fere te-
 ni finiens: a priori autem partem se-
 ni tantum imam; ibique sursum ver-
 sus abeuns in lamellas duas, perquam
 rivas & quasi exesas, haud multum di-
 stantes, quae a superiori parte nectun-
 tur ⁶ laminae ^d ossis cribriformis mediae, ^d 44.
 &

² Eustach. l. c. a 20 \div 6. ad 13 $\frac{1}{2} \div 5$.

³ Ibid. 19 \div 5.

⁴ Vesal. Lib. I. Cap. VI. Fig. 5. sub. 2. Eustach.

⁵ b. XLVI. Fig. II. 11 \div 62. & Fig. 13. 47 \div 66.

⁶ Vesal. l. c. ab x fere ad n.

⁶ Eustach. Tab. XLVII. Fig. 3. 16 \div 4 $\frac{1}{2}$.

& cum ea saepe in unum coeunt , al
inferiori⁷ denique excipiunt septum per
ficientem cartilaginem.

7 Ibid. 14 ÷ 5.

a 73. 96. Haec ^a itaque ossa , similiter at
ad 96. que calvae illa ^b , partibus suis descripti
b 45. inter se & cum quibusdam calvariae os
c 73. a. sium partibus ^c apta & firmiter connexa
speciem oculorum cavis , naribus , ma
xillae superiori , palato , & genis , con
stantem praestant.

97. Ac primo quidem utrimque sub
jacent OCULORUM FORAMINA prio
ri calvariae parti ; mediis naribus dis
juncta. Cava magna : quodvis conc
recumbenti , & a quatuor lateribus ob
lique ac inaequaliter depresso & qual
complanato , quodammodo simile ; ca
vo a vertice angusto in priora amplia
to , & tota basi foras patente ; facto al
osse frontis ^a , multiformi ^b , maxillar
c 82. superiori ^c , palati ^d , plano ^e , unguis f
83. & jugali ^g ; atque majorem quidem par
d 89. tem tenui & imbecillo ; latere autem
e 43.
f 92.
g 93. ex

externo, totaque fere ora finiente, crasso & valido. Haec oculos recipiunt & custodiunt.

98. Ad ea autem a calvariae cavo diriguntur viae certae; ad unumquodque tres; superior ^a, media ^b, infimae ^c. ^a 57.
^b 58.
^c 59.

99. Ab utroque etiam foras patet *rima* ¹ longa, satis ampla, quae per anteriorem fundi partem a posterioribus in priora, inter os palati ^a & maxillare ^a 89. superius ^b ab una parte & multiforme ^c 82. ab altera, ad os jugale ^d descendit; quae ^c 35. ^d 93.que membranas, vasa, nervosque pertransire finit. Tum *foramen supercilii* ², quod in extremo hujus ^e margine ^e 17. est, haud longe a naso, plerumque exiguum & oblongum; saepe interruptum ³; interdum bina aut terna; frequenter quasi dimidum, & leviter impressi vestigii instar ⁴; quandoque in uno deficiens
la ^a

1 Vesal. Lib. I. Cap. XII. Fig. 1. & 2. D.

2 Ibid. Fig. 1. A sinistrum. Eustach. Tab. XLVI. Fig. 10. 53 ÷ 46.

3 Eustach. l. c. Fig. 1. 19 ÷ 10.

4 Vesal. l. c. A dextrum. Eustach. l. c. Fig. 1. 19 ÷ 10. Bidlo Tab. xcii. Fig. 1.

latere; quod ad frontem ex oculi cavo tuto repere finit nervulos, vasaque. Deinde *canalis* ⁵, qui in parte postica f 82. & superiori ossis maxillaris superioris f incipiens e regione foraminis calvariae g 59. quarti g, statim sub fundo oculi foraminis in priora descendit; primum dimidius & a superiori parte patens, aut tenui osse tectus; deinde integer, deorsum magis incurvatus, & sub oculi cavo ad genam apertus ⁶; ad deducendam magnam rami quinti nervorum paris secundi partem, cum vasculis.

Porro ad nares patet *canalis nasalis* ⁷, amplus, ab interno cantho extrorsum & nonnihil retrorsum descendens; a superiori parte dimidiatus, factusque a sinu oblongo & profundo, quem a priori parte tota impressum habet os ^h unguis ⁷, coeunte cum ossis h 92. maxillaris superioris processu i 83. leviter sinuato; ab inferiori autem integer, factusque primum ab osse maxillari & unguis,

⁵ Vesal. l. cit. A.

⁶ Ibid. B. Eustach. l. c. 14 ÷ 15.

⁷ Ibid. A. C.

guis, deinde a solo maxillari, rectius nonnihil in posteriora descendens; ore tandem magno & ovali⁸ deorsum in posteriora patens ad nares, sub parte ossis spongiosi inferioris^k priore, de-^k 94. ducensque faccum lacrymalem.

Ad calvariae denique cavum ducunt foramina⁹ exigua, plerumque bina, ad mediam fere partem commissurae ossis frontis^l cum plano^m; haec enim in ca-^l 17. vum calvariae intromittunt nervulos va-^m 43. saque, mox nares petentia.

8 Palfyn de oss. Tab. 11. Fig. 2. b.

9 Vesal. 1. c. ad T.

100. Sic & NARES subjectae priori parti calvariae sunt, inter oculorum cava ab ea demissae. Cavum magnum; acunar habens planius, oblongum, angustum (factum ab osse cribriformi^a, a 41. & ei finitimis ossibus frontis^b & multi- b 18. formi^c); ab eo lateribus similiter pla- c 32. cioribus (factis ab ossibus planis^d, & d 43. unguis^e) inter oculorum cava descen- e 92. dens & nonnihil latescens; statimque

sub iis in latera diductum & ampliter
 cavatum, longiusque descendens (fa-
 ctum ab ossibus maxillaribus superiori-
 bus ^f 78. & palati ^g 89.); donec utrimque ad
 interiora incurvetur in fundum ^h 87. am-
 plum (factum ab iisdem ^h 86. ossibus), in
 medio capacissimum, oblongum, a prio-
 ri capitis parte supra dentes qui secant
 totumque palatum ad fauces pertinen-
 tem. Atque hoc cavum magno ad fau-
 ces foramine patet ², sub ossis multiformis
 basi ⁱ 32., & inter parietes ab ea ad pa-
 latum demissos (factos a processibus
 aliformibus ^k 37. & ab ossibus palati ^l 88.). A
 parte autem eadem & priori & supe-
 riori *nasum* habet appositum; qui o-
 culis interjectus eminent (factus a pro-
 cessibus ^m 83. ossium maxillarium superio-
 rum, & ab ossiculis nasi ⁿ 91.); & ex la-
 teribus ab oculorum foraminibus utrim-
 que leviter gibbus in priora exsurgens,
 in oblongum eminensque angustatur
 dorsum; simul & ab inferiori latissima
 &

¹ Palfyn de off. Tab. 1. Fig. 1. W. X.

² Vesal. Lib. 1. Cap. XII. Fig. 2. n. o.

& amplissima parte glabellam versus inter oculos coarctatus ³: sub quo foramen magnum ad totas nares supra maxillam patet ⁴.

³ Ibid. ab e f. z versus.

⁴ Ibid. sub e f. supra b.

101. Hoc deinde cavum *septo* ¹ medio latissimo discernitur; quod a medio toto osse cribriformi ^a & a multiformis ^a 41. basi ^b demissum, pertingit ad medium ^b 38. totum eminentemque narium fundum; posteriori parte sua foramen ejusdem istius cavi bifariam quoque dividens; sic & a superiori parte in priora ad os frontis ^c & ad ossicula nasi ^d procedens; ^c 17. a priori autem perficiendum cartilagine. ^d 91.

¹ Eustach. Tab. XLVII. Fig. 3. Conf. citat. §. 44. & §. 95.

102. Sic constructas nares majorem partem opplent in eas demissa, a superiori quidem parte ossa cavernosa ^a cum ^a 42. spongiosis suis ^a, ab inferiori autem ossa spongiosa inferiora ^b. ^b 94.

K 3

103.

103. Et patent ad eas primum sinus
 a 19. sex; duo *frontales*^a, a priori parte;
 b 39. duo *sphenoidales*^b, a posteriori; duo
 c 81. *maxillares*^c, a lateribus. Tum a su-
 d 56. periori parte *foramina*^d ossis cribriformis. Deinde a parte postica & superiori *foramina*¹ duo: quodvis factum
 e 88. ab extremo osse palati^e coëunte cum
 f 39. multiformi, sub hujus sinu^f; satismagnum; arteriam venamque & nervum admittens: horum e regione in osse multiformi, supra interiorem radicis
 g 36. processus aliformis^g partem, utrimque canalis incipit² ore magno & orbiculato; qui supra eundem processum fere recta in posteriora procedens, & paulatim coarctatus, tandem supra eundem istum processum ad latus foraminis narium,

¹ *Extrinfecus*, Eustach. Tab. XLVII. Fig. 1.
 $2 \frac{1}{2} \div 4 \frac{1}{2}$.

Intrinfecus, Ibid. Fig. 6. $43 \frac{1}{2} \div 4 \frac{1}{2}$. coll. cum

Fig. 8. ubi *parsejus maxima*, tota quam os palati confert, exhibetur.

² Ibid. Tab. XLVI. Fig. 16. $28 \div 78$. & $31 \div 77 \frac{1}{2}$.
 & Fig. 13. $47 \div 64$. & $49 \div 64$.

ium, quod ad fauces est, patet³; ad
 eosdem ulus. Postremo *canalis nasa-*
lis h; per quem ex oculis lacrymae af- h 99.
 fluunt.

3 Ibid. Fig. 11. $8\frac{1}{2} \div 61\frac{1}{2}$ & $12\frac{1}{2} \div 61\frac{1}{2}$.
 Vesal. Lib. 1. Cap. XII. Fig. 3. Y.

104 Quare nares aptissimae factae &
 in loco opportunissimo collocatae sunt,
 ad stabiliendam & latissime per tota ca-
 va sua, totamque cavernularum, ossi-
 culorum, septique superficiem expli-
 candam ordinandamque membranam
 muciparam; ad copiosum ab ea para-
 tum mucum recipiendum, quodammo-
 do retinendum & servandum, ac pro-
 pter nata dimittendum; ad nervos & va-
 sa admittenda & in se ducenda; ad aë-
 rem, cum expirationibus quas conti-
 net & vehit, admittendum in recessus
 cavernasque suas omnes; ad eundem in
 his retinendum, remorandum, tandem-
 que ad fauces ducendum, atque ab iis-
 dem eodem iterum modo emittendum;
 ad

ad lacrymas denique ex oculis recipiendas.

105. Sub naribus tandem est MAXILLA SUPERIOR, tota ab ossibus maxillaribus superioribus ^a facta, dentes exigens superiores, immobilis, stabilis, sub ^b 109. perimminens maxillae inferiori ^b, eique sursum tractae resistens. Et huic interjectum PALATUM, ab ossibus maxillaribus superioribus ^c & palati ^d factum, ^c 77. ^d 86. primum a dentibus prioribus in superiora & posteriora concavum, deinde planius, latius, & ad fauces versus modice elatum, tandemque processibus aliformibus ^e 36. ^e utrimque terminatum; quod prementi linguae resistit, pressaque ad fauces cedere cogit.

106. Ad palatum nervos vasaque deducunt *canales duo*: quorum quisque, ^a 87. factus ab osse palati ^a coëunte cum maxillari superiori ^b 80. ^b, incipit in media postica istorum ossium commissura, & in priora inter eadem ista ossa descendens patet ⁱ ad palatum, prope dentem mol-

la-

larem posticum. Ad hos deinde accedere solent *canales exiles*, ad palatum per ipsa palati ossa ^c non longe a prae-^c 90.
cedentibus perforata ².

A palato autem ad narium fundum *canales* pertinent itidem duo; qui statim pone dentes qui secant propter commissuram ossium maxillarium superiorum ^d incipiunt ³, sursum retrorsum-^d 77.
que procedunt, & patent ⁴ ad narium fundum ab utroque eminentis commissurae latere; hi membranam qua palatum vestitur cum ea qua nares obducuntur conjungi sinunt, portione media cum vasculis permeante.

² Ibid. x. Eustach. Tab. xli. Fig. 13. 46 ÷ 67 ¹.

³ Vesal. l. cit. p. ².

⁴ Palsyn de off. Tab. i. Fig. i. ubi aciculâ u indicatur.

107. Atque hæc eadem ossa ^a eminentiis quoque, qua alia alia contingunt, ^a 96. a.
^c
exiguïs, variis, sed fere simplicioribus compinguntur. Igitur commissuras instar suturarum ^b calvariae habent; ple-^b 45.
rasque tamen exiles, & simplicem fere

ossium contactum extrinsecus mentien-
 tes. Ad has accedunt suturae, quae
 ossium maxillarium superiorum propriae
 sunt: praecipue *una* ¹ ex transverso pa-
 latum secans; ab uno canino dente ad
 c 106
 3. alterum pone foramen palati ^c perti-
 nens; & supra quoque, fere a media
 d 84. ossis hujus eminentia ^d quae os ipon-
 giosum inferius sustinet, per narium fun-
 dum ex transverso pone idem foramen ^c
 procedens ad alterum latus: *altera* per
 oculi foraminis fundum a posterioribus
 in priora incedens ¹ supra canalem de-
 e 99. 5. scriptum ^e, modo longa modo brevior,
 circum oram ejusdem cavi non longe
 ab osse jugali inflexa, & ad ejusdem
 istius canalis aperturam pertingens ³.

1 Vesal. Lib. 1. Cap. ix. Fig. 2. α . α . Eustach. Tab. xli. Fig. 13. 44 \div 63.

2 Eustach. Tab. xlvi. Fig. 1. 13 $\frac{1}{2}$ \div 14.

3 Ibid. 14 $\frac{1}{2}$ \div 15. Vesal. l. c. Fig. 1. i. ²

108. MAXILLA INFERIOR ¹ os est ma-

1 Vesal. Lib. 1. Cap. x. Fig. 1. & 2. Eustach. Tab. xlvii. Fig. 5.

magnum & validum, in quo infixi sunt dentes inferiores omnes, quod ad superiorem maxillam huc atque illuc facite movetur, quodque se ei scite adaptat.

109. Itaque pars hujus prior¹, incurva, magna, crassa, lata, dura, sursum versus migrat in marginem simillimum maxillae superiori²; qui praeterquam quod gingivam faciat, fossulis itidem similibus sexdecim, sed deorsum tendentibus, & aliis in unum aliis in duos caecos fines abeuntibus, radices dentium inferiorum continet & firmat.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. x. Fig. 1. ante C. E. & Fig. 2. ante D. Eustach. Tab. XLVII. Fig. 5. ante 27 $\frac{1}{2} \div 9$. & 29 $\div 5 \frac{1}{2}$.

110. Ab extrema hac parte utrimque procedit¹ pone maxillam superiorem oblique aures versus, donec ad calvariae ba-

¹ Eustach. Tab. XLVII. Fig. 5. 26 $\div 9$. & 28 $\div 4$. Vesal. Lib. I. Cap. x. Fig. 1. & 2. pone dentes.

basin pertingens, ad eam cum stabilitate moveri queat. Itaque prope calvariam utrimque ex gracili collo ² paulatim crassescit, tandemque abit in capitulum ³ satis magnum, oblongum, ex transverso & nonnihil oblique, ab exterioribus ad interiora & posteriora, positum, totum in priora recurvatum, in medio modice eminens, ad latera depressius, & cartilagine leviter crustatum ^a. Atque haec duo capitula in eos sinus ^b, qui juxta foramina aurium sunt, recipiuntur, interposita lamella cartilaginea mobili ^c: jamque modo ad priorem fundi illorum ipsorum sinuum partem & ad tubercula ^d, quae ante sinus eminent, moventur; modo ad posteriora tuberculorum paulatim deorsum vertuntur; quandoque & ex sinibus protracta subter tubercula delabuntur; aut quo tempore alterum capitulum se in sinu ad tuberculum quasi circa axin suam quodammodo vertit, eodem alterum ex sinu suo

² Vesal. 1. cit. B.

³ Ibid. A.

suo excidens sub tuberculo in priora simul & in oppositum latus fertur, exiguum suo cursu arcum quasi decircinans. Ex quo facilis & stabilis certaue maxillae mobilitas est, singulari artificio; ante & pone, deorsum & sursum, & ad dextram & ad laevam, & in obliquum, & quodammodo in orbem, pluribus modis.

Simul & hae ad calvariam procedentes maxillae partes, fere usque capitula, latae, utrimque planiores, tenuiores, solidiores, & quasi compressae, musculos excipiunt maxillam moventes validissimos, masseteres & pterygoideos; ab his figuratae, & modo asperatae⁴, modo depressae: sic & a priori parte excrescunt, migrantque in processus⁵ ex lata radice in fastigium exacutos, ad exteriora modice inclinantes, totos tenues & solidos, quibus sub jugis^e subeun-^e 93^r tibus temporalium musculorum tendines circumadnascuntur.

III.

⁴ Ibid. D. E.

⁵ Ibid. C. Eustach. l. c. $26 \frac{1}{2} \div 5$, & $30 \div 2$.

III. Caeterum tota maxilla a lateribus planior, & in priora leviter deorsum procedens ac angustata, genarum partem facit. Deducta ab his sub dentium priorum radicibus modice priora & inferiora versus in acumen extremum nonnihil in priora prominens gibbumque, mentum fit; cujus parti eidem & imae & mediae affiguntur biventres maxillae musculi. A postica autem parte resima, & fauces versus diducta, fundo oris & faucibus locum parat: linguam cum ossē yōide, & quodammodo laryngem, horumque nervos, vasa, glandulas, musculos, admittit: fundamentum denique stabile est, a quo oriuntur linguae musculi genioglossi, ossis yōidis geniōyoidei & myloyōidei, & fibrae quae per exteriora membranae oris & pharyngis decurrunt; idcirco etiam eminentias oblongas, tubercula¹, fossulasque nacta.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. x. Fig. 2. H.

is utrimque intrinsecus incipit ore maxillario¹, per os in priora descendens, & porro sub dentium radices ad mentum procedens; qui nervum & vasa intro-mittit, ac subter dentes deducit: hic vero ad exteriora sub dentibus molariis primis patens², eorundem ramulos emittit.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. x. Fig. 2. F. Eustach. Tab. LVII. Fig. 5. 28 ÷ 5.

² Vesal. l. c. Fig. 1. G. Eustach. l. c. 31 ÷ 9 $\frac{1}{2}$.

113. Tali igitur artificio natura totam constructionem capitis ossei fabricata est, ut nec ad usum melior, nec ad speciem pulchrior esse potuerit. Huius pars tota superior & maxima conceptaculum cerebri est: hoc a parte posteriori capacissimum, extrinsecus lumen *verticem* habet fere globolum; ab altera parte planius, *occiput* est; subius quoque planius, sed latum, eaque parte insitens collo: projectum ad priora in *synciput* depressius; *temporibus* depressioribus utrimque terminatum & an-

angustatum ; a priori parte *fronte* finiens angustiore, planiore, & utrimque leviter protuberante; quae inferiora versus abit in eminentia utrimque *supercilia*, hisque interjectam *glabellam*. Sub his *oculorum* duo magna *cava* sunt, quibus cedit *calva* & *mala*, quae & prae temporibus eminent. His interjectae *nares*, a *calvaria* demissae, sub *oculorum* cavis latefcunt; ante & retro patent: eis additus *nasus* inter oculos in priora eminet. Subter *nares* *palatum* est, & *maxilla superior*. Ad hanc deinde admovetur *inferior*. *Maxillae* parte capitis superiore multo graciliores, breves & gibbae, in os vergunt: hae tandem in *mentum* abeunt, acumen faciei, extremum, gibbum & modice prominulum. A lateribus primum sub oculis insigniter eminent *malae*; mox depressae, latae & planiores, gracilefcendo deducuntur deorsum & nonnihil in priora. Pone *oculorum* foramina sunt *tempora cava*. Post *genas* *aurium foramina*, quae ad auditus instrumenta intra *calvariae* cavum eminentia
du-

ducunt. Maxillae ad posteriora diducuntur, & patefcunt. Totumque hoc caput, cum cerebrum, oculos, nares, aures, os, linguam, mordendi & mandendi instrumenta una opportuniffime contineat, merito etiam & quam aptiffime in summo collocatum eft, atque huc & illuc pluribus modis facillime movetur.

114. Simul etiam hic deprimi & finuari, illic asperari & protrahi admodum varie debuit, ut partibus tam multis tamque variis & diverfis locum dare ac ftabilitatem praeflare poffet: praefertim ut originem commodam infertionemque praeberet mufculis admodum multis, qui caput ipfum, fcapulas, fupercilia, oculos, nares, buccas, labia, aures, maxillam inferiorem, os yoides, linguam, palatum mobile, uvulam, pharyngem movent; a nonnullis horum multis quoque figuratum modis.

II. DE TRUNCO SCELETI.

II5. **T**RUNCUS SCELETI pars hujus maxima & post caput praecipua est, constatque ex *Spina*, *Thorace*, & ex *Pelvi*.

II6. SPINAM¹, columnam per totum truncum & collum ad caput usque erectam², ossa componunt viginti & novem: nempe *Os sacrum*³; hujus appendix *Coccyx*⁴, ex quatuor ossiculis constans; & *Vertebrae* quatuor & viginti⁵, quarum quinque *Lumborum*⁶ sunt, duodecim *Dorsi*⁷, *Colli* septem⁸.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. XIV.

² Ibid. in Tabulis totius libri ultimis tribus.

³ Ibid. Cap. XIV. à 25 ad 30.

⁴ Ibid. à 31 ad 34.

⁵ Ibid. ab 1. ad 24.

⁶ Ibid. à 20. ad 24.

⁷ Ibid. ab 8. ad 20.

⁸ Ibid. ab 1. ad 7.

II7. Quae etsi specie & magnitudine inter se differant, in universum tamen

men *corpus*¹ habent orbiculatim quasi
 vertebratum, magnum, latum, cras-
 sum, breve, a priori parte & a lateri-
 bus gibbum & prominulum, a postero-
 ri parte planius & fere sinuatum, a su-
 periori & ab inferiori planius. Dein-
 de ab utroque hujus latere, a parte ho-
 rum posteriori & superiori, processus²
 exit crassus & validus, retrorsum & non-
 nihil in latus procedens: qui sursum
 deorsumque *processus* exigit *obliquos*,
 hunc *descendentem*³ in posteriora de-
 clivem, illum *adscendentem*⁴ & in
 priora acclivem: in latera *transver-*
*sum*⁵: tumque ad se invicem postero-
 ra & inferiora versus aliquantisper pro-
 ducti & fere incurvati, latescentes &
 quasi confluentes, abeunt in arcum⁶,
 scu-

Exempla ex vertebra dorsi simpliciore peti possunt:
 nempe

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xvi. Fig. 1 & 2. A.

2 Ibid. Fig. 1. pone B.

3 Ibid. Fig. 1. c. Fig. 2. a. b.

4 Ibid. Fig. 1. V. T. Fig. 2. X. Y.

5 Ibid. Fig. 1 & 2. I. H.

6 Ibid. Fig. 2. inter X. Y. a. b.

scutulo similem, latum, a corpore vertebrae remotum; sicque *foramen*⁷, quo ossa media perforata sunt, cum corpore isto parant: hic denique arcus a parte postica media in *spinam*⁸ migrat. Nonnulla autem ab hac fabrica quasi degenerant; quaedam etiam imperfectiora sunt; ut in unoquoque loco necessarium est.

⁷ Ibid. inter A. X. Y.

⁸ Ibid. N.

II8. OS SACRUM¹, fundamentum quo spina nititur, latum, constans ex vertebrae degenerantibus quinque, aliis aliis adnatis, & omnibus quasi in se mutuo fusis, parte corporis sui primi summa², lata, plana, quodammodo ovali, proximae lumborum vertebrae corpus atque adeo totam reliquam ad caput erectam spinam fulcit³.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. XVIII. Fig. 1 & 2.

² Ibid. Fig. 1. supra A.

³ Conf. citat. §. 116. 1 & 2.

II9. Hoc ipsum deinde ossa ileum
ful-

fulciunt & stabiliunt ¹. Namque pars
 hujus tota superior, primum latissima
 & crassissima, inde deorsum versus paul-
 atim gracilescens & quasi cuneata ⁴, in
 ossibus istis inseritur ¹ & plane defigitur;
 atque iis etiam latere ³ utroque, longo
 & lato, in priora inprimis producto,
 planiore, inaequabili asperoque, pror-
 us coagmentatur.

¹ Vesal. Lib. I. Fig. ult. 1 & 3.

² Vid. citat. §. 118. 1.

³ Vesal. l. c. Cap. xviii. Fig. 2. N.N. Eustach.
 Tab. XLVII. Fig. 11. 33 ÷ 76.

120. Huic basi ^a innitentes *Vertebrae* ^a 118,
brae, aliae aliis *corporibus* suis super-
 imponuntur ¹; omnibus tamen, ad ver-
 tebram à summa alteram usque, mediis
 lamellis quibusdam crassis, flexibilibus
 & elasticis, discretis ² ac inter se nexis
 & conglutinatis. Itaque prima spinae
 pars oritur; columna quasi geniculata,
 erecta, procera, & cum stabilitate fle-
 xilis.

121.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xiv. a 24. ad 1.

² Ibid. inter numeros.

121. Ex his *corpora vertebrarum lumborum* maxima sunt: ab osse sacro tamen vertebrae thoracis versus paulatim gracilescent ¹. Omnia a parte superiori & etiam ab inferiori admodum lata & plana ²; media parte graciliora; & a priori tota planiora ³; lamellis crassissimis, inter os sacrum & huic proximam vertebrae atque inter duas quasque subsequentes interpositis, satis distincta ⁴: ac proinde plane apta & idonea quae superimposita sustineant, nec tamen impediane ne lumbos huc atque illuc flectere & torquere possimus.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. XIV. a 24 ad 20. L.

² Ibid. Cap. XVII. Fig. 1 & 2. inter A. A.

³ Ibid.

⁴ Ibid. Cap. XIV. inter numeros a 25 ad 20.

122. *Corpora* deinde *vertebrarum dorsi* omnium a superiori & ab inferiori parte similiter lata & plana sunt ¹, praeter superiorem summam partem. Pariterque a lumborum vertebrae continua serie

¹ Vesal. Lib. I. Cap. XVI. Fig. 1. 2. 3. 4. A.

ie sursum ad decimam usque gracile-
sunt, & singula breviora fiunt²; me-
dia quoque parte nonnihil graciliora;
sed a lateribus depressa, & in priora pro-
minula; habentque interpositas lamel-
las tenuiores, & cum vertebrais suis te-
nuatas³. Ex quo dorsum erectum &
flexile est, sed ea parte stabilius & ri-
gidius.

Inde reliquarum corpora⁴ collum
versus paullatim latefcunt; a priori par-
te planiora, nec prominula; per inter-
positas lamellas⁵ paullo crassiores laxius
connexa; atque sensim ad speciem &
maxiorem mobilitatem vertebrarum col-
li propius accedentia.

² Ibid. Cap. xiv. a 20 ad 11. L.

³ Ibid. inter numeros.

⁴ Ibid. ab 11. ad 8. L.

⁵ Ibid. inter numeros.

123. *Corpora* denique *vertebrarum*
*colli*¹ a dorsi vertebrais continua serie
sursum ad quintam gracilefcunt: sed in-
de

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xiv. a 7 ad 1.

de caput versus paullatim insigniterque latefcunt. *Summae* autem *dorsi vertebrae* & *colli inferiorum* quinque partes superiores ² non admodum latae sunt: omnes in priora declives & ex transverso profunde finuatae; medio tamen fundo planiores³. Sic & partes imas ⁴ *colli inferiores* sex non admodum latas habent, atque ex transverso gibbas, & in medio planiores; ad haec a posteriori parte in priorem modice finuatas & declives. Adde quod haec omnia prope dorsum levia sint; inde vero caput versus magis magisque insignia fiant. Ex quo superior quaeque earum inferiorem quamque quodammodo ingreditur ⁵; eamque ipsam ob cauffam, & quod lamellis crassioribus disjunguntur, ad laxiorem motum accommodatae sunt.

² *Exempla praebe*t Vesal. 1. c. Cap. xv. Fig. 8. inter 1 & 25. & Fig. 9. κ. η. θ.

³ Ibid. η.

⁴ Ibid. Fig. 7. sub ε.

⁵ Ibid. Fig. 10. vide binas inferiores.

124. At vero corpus vertebrae, quae
al-

altera a summa est, sursum versus in la-
 tus utrumque praecipue atque insigniter
 latefcit¹, ut summam^a vertebram vertici-^{a 125}
 bus suis utrimque sustinere posset: & ut
 laxam eidem mobilitatem simul praesta-
 ret, peropportune a superiori parte,
 qua summam sustinet, abit in tubercu-
 la duo², quorum unum in dextris est,
 alterum in sinistris; utrumque satis la-
 tum, leviter eminens & propemodum
 planum, oblique positum, id est, a
 media axi declive ad latus recedens³,
 a parte priori ad posteriorem gibbum,
 totum prope orbiculatum, praeterquam
 quod in posteriora, supra processum
 qui a latere corporis retrorsum proce-
 dit, nonnihil producatur⁴, totum quo-
 que laevi cartilagine crustatum.

Sed medio inter haec tubercula loco
 excrefcit in altum, totumque migrat in
 processum⁵ axi prorsus similem, cras-
 sum

¹ Vesal. Lib. i. Cap. xv. Fig. 5.

² Ibid. c. & d. e. f. & Fig. 6.

³ Ibid. à d. ad e.

⁴ Ibid. f.

⁵ Ibid. à k. l. ad n.

b 125.
med.

sum validumque, procerum, rectum, & fere teretem, qui intra summam ^b vertebram recta erigitur ⁶, donec supra ejusdem istius vertebrae eandem & priorem & mediam partem nonnihil emineat. Haec porro axis a priori parteteres est, & non longe a cacumine suo superficiem ⁷ habet gibbam, fere ovatam, laevem, laevique cartilagine crustatam, ad quam deinde vertebrae summae pars interior sinuata ^b admovetur versaturque. A posteriori autem parte gracilior in medio est, & quasi trochleae orbitae similis ⁸; eâque parte ligamentum admittit & retinet, quod a summa vertebra pone hanc axem ex transverso procedit, & circum eandem vertitur. Sursum denique in cacumen ⁹ acutius & asperiusculum fastigiatur, quod ligamenta, quibus ad caput alligatur, valida educit.

125.

6 Ibid. Fig. 10. & 11..

7 Ibid. Fig. 5. g.

8 Ibid. Fig. 6. j.

9 Ibid. Fig. 5. & 6. n.

125. Similiter quoque corpus vertebrae *summae* admodum latum est¹; atque ab inferiori parte in duos sinus² abit, magno disjunctos intervallo; utrumque etiam levissimum, satis latum, oblique positum, similiterque in latera declivem³, & quasi orbiculatum, crustatumque laevi cartilagine. Atque his solis super tubercula^a subjectae vertebrae^{a 124.} nititur^{init.} non modo tota haec vertebra, sed etiam laxè movetur.

Medio autem inter sinus istos loco prope totum exsectum est⁵, a priori tantum parte exigua portione⁶ remanente, quae ab una quasi corporis parte ad alteram procedit, tota arcuata, tenuis, solida tamen validaque: itaque spatium parat in quod subjectae vertebrae

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xv. Fig. 2. ad latus M utrumque.

2 Ibid. Fig. 4. Y. & a. b.

3 Ibid. ab a. ad b.

4 Ibid. Fig. 10.

5 Ibid. Fig. 4. inter Y. & a. b.

6 *Extrinsècus*, Ibid. Fig. 2. ad latus M utrumque.

Intrinsècus, Ibid. Fig. 4. ab Y. per L. ad a. b.

^b 124. ^{fin.} brae axis ^b furrigitur⁷. Ad hujus deinde axis priorem partem admovetur tota arcus istius pars eadem & interior & media, eam ipsam ob causam leviter & quodammodo orbiculatim sinuata⁸, aequabilis, laevique cartilagine crustata. Ut autem ad axem illam applicata semper retineretur, sive quiescens, sive mota, natura a tuberculis⁹ oblongis, quae ex utroque exsecti corporis latere interno, axem respiciente, non longe ab arcu illo eminent, ligamentum crassum & validum ex transverso deduxit pone axem¹⁰, quod eam arctissime adstringit, nec ullam in partem vacillare finit. Ex

^c 124. ^{fin.} quibus vertebra summa circum axem ^c subjectae, & supra ejusdem tubercula ^d, ^d 124 ^{init.} laxae & cum stabilitate verti potest & ad dextram & ad laevam, atque etiam in priora & in posteriora deorsum nonnihil inclinari.

In summo denique vertice, supra de-

⁷ Vid. citat. §. 124. 6.

⁸ Vesal. l. c. Fig. 3. & 4. L.

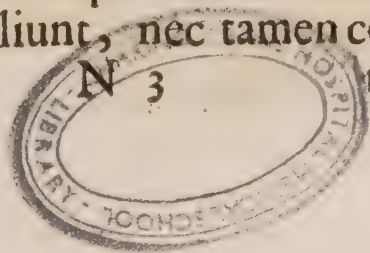
⁹ Ibid. Fig. 3. & 9. o. o.

¹⁰ Ibid. in textu, K.

descriptos sinus, altius utrimque sinuatum est ¹¹. Ac sinus illi similes tuberculum ^e ossis occipitis sunt, & magnitudine, & figura, & positura, similiter quoque cartilagine tenui crustati: itaque plane apti ad recipienda eadem ista tubera, atque adeo ad totum caput sustinendum: cui praeterea ex his articulis mobilitas laxa & certa est; praetertim nutatio in priora, & in posteriora; hoc etiam ossium contextu quodammodo cedente, quo tempore caput vel ad latus inclinamus, vel circumagimus.

11 Ibid. Fig. 2. & 3. N. & O. P. Q. R.

126. *Processus* vertebrae cujusvis obliqui *adscendentes* cum *descendentibus* superimpositae committuntur; omnes qua parte alii alios tangunt cartilagine laevi crustati, & ligamentis undique constricti. Sic fiunt laxae vertebrarum commissurae, in utroque latere una, modice pone corpora: hae autem spinam magis stabiliunt, nec tamen cer-

tae & necessariae mobilitati ejus ob-
stant.

127. Et primo quidem *obliqui ad-
scendentes summi sacri ossis* ¹ & *ver-
tebrarum lumborum* ² *omnium* qua se
mutuo spectant lati sunt ³, & ad poste-
riora versus diducti ⁴; iisque partibus
totis fatis profunde sinuati ⁵, tubercu-
la ⁶ admittunt, insignia illa, oblonga,
gibba, aequabilia, quae in lateribus ex-
terioribus *obliquorum descendantium
vertebrarum lumborum* ⁷ *omnium* &
proximae dorsii ⁸ sunt. Sic fiunt sex
utrimque articuli, magni & firmi; qui
stabiliunt lumbos, simulque permittunt,
ut eos quoquoersus cum firmitate fle-
ctere, & quodammodo vertere quea-
mus.

128.

1 Vesal. Lib. I. Cap. XVIII. Fig. 1. & 2. S.

2 Ibid. Cap. XVII. Fig. 1. 2. & 3. I. & M. K. L.

3 Ibid. Fig. 2. M. K. L.

4 Ibid. Fig. 1. & 3.

5 Ibid. Fig. 2. & 3. K.

6 Ibid. Fig. 2. & 4. O. & Cap. XVI. Fig. 4. h.

7 Ibid. Fig. 3. N.

8 Ibid. Cap. XVI. Fig. 4. g.

128. Sed *processus obliqui adscenden-*
tes vertebrarum dorsi ¹ *omnium & col-*
li ² *inferiorum quinque*, atque *descen-*
descentes dorsi ³ *superiorum undecim &*
colli ⁴ *inferiorum sex*, praecedenti-
 bus ^a multo minores sunt; hi in poste- ^a 127.
 riora modice declives, illi in priora ac-
 clives: descendentesque posteriori ad-
 scendentium parti extrinsecus insident;
 utrique, qua parte ⁶ alii ad alios admoven-
 tur, propemodum plani, quasi ovati,
 & aequabiles. In universum tamen *ad-*
scendentes a posteriori parte levissime
 protuberant, superficie quodammodo
 gibba ⁷; eaque recipiuntur per sinum ⁸
 levissimum, similiter figuratum positum-
 que,

1 Vesal. Lib. I. Cap. xvi. Fig. 1. T. V. Fig. 2 & 3.
 X. Y. Fig. 4. e. f.

2 Ibid. Cap. xv. Fig. 8. 3. 4. & Fig. 9. d.

3 Ibid. Cap. xvi. Fig. 1. c. Fig. 2 & 3. a. b. Fig. 4.
 3. h.

4 Ibid. Cap. xv. Fig. 7. β. Fig. 8. 5. 6. Fig. 9. γ.

5 Ibid. Fig. 11. β. d.

6 Ibid. Cap. xvi. Fig. 1. c. Fig. 2 & 3. X. Y. Fig.
 4. e. f. & Cap. xv. Fig. 7. β. Fig. 8. 3. 4. Fig. 9. d.

7 Ibid. Cap. xvi. Fig. 2 & 3. X. Y. Fig. 4. e. f. &
 Cap. xv. Fig. 8. 3. 4. Fig. 9. d.

8 Ibid. Cap. xvi. Fig. 1. c. & Cap. xv. Fig. 7. β.

que, qui in priori parte tota *descendentium* est. Itaque ergo articuli continua praecedentibus serie utrimque septemdecim minores oriuntur : omnes quidem oblique positi, id est, in priora quasi acclives, vel declives in posteriora; sed in dorso rectiores; in collo autem admodum obliqui, eoque magis, quo quilibet situ superiores sunt. Hi dorsum & collum pariter stabiliunt, simulque utrumque ad priora & ad posteriora flecti, & ad latera inprimis recte inclinari & incurvari, atque etiam in alterutrum latus oblique, & quasi quodammodo spirae modo, torqueri possunt : dorsum modice tantum, collum vero laxissime omnium.

Vertebrae autem binae summae, quae inter se & cum capite committuntur, ob laxiorem & plane singularem mobilitatem, articulos quoque singulares ^b,
^{125.} nullos autem processus obliquos atque adeo nullos etiam articulos posteriores habent.

^{129.} Dextri porro duarum quarumvis vertebrarum articuli illi ^a posteriores
^{128.}

res a sinistris fatiis longo intervallo dis-
 iunguntur : non eodem tamen omnes.
 Ac *lumborum* quidem majores sex ^b per- ^b 127.
 longo ad os sacrum : inde per lumbos
 usque ad dorfi primos paullatim brevio-
 ri. Dorfi autem & colli septendecim
 minorum ^c primi fere aequaliter distant, ^c 128.
 ut ad nonam dorfi vertebraam plerum-
 que magis magisque ad se invicem ap-
 propinquant. Inde sequentes per re-
 liquum dorsum & colli initium, usque
 ad secundam a dorso colli vertebraam, a
 se invicem magis magisque discedunt;
 donec fere admodum multum inter se
 distent tertii & decimi. Qui supersunt
 denique quatuor fursum versus paulla-
 tim plerumque breviori intervallo dis-
 iuncti sunt.

130. *Processus* vertebrarum *spinosi*
 in plerisque multum dispares sunt ¹.
 Omnes in posteriorem partem produ-
 cti, & alii aliis vel recte superimminen-
 tes, vel quasi incumbentes ². Plerique
 omnes

1 Vesal. Lib. I. Cap. XIV.

2 Ibid. & Eustach. Tab. XLVII. Fig. II.

omnes etiam a media superiori parte per longitudinem eminentes & acuti³; ab inferiori latiores, & in medio pariter per longitudinem eminentes acutique, ad latera depressiores, leviter sinuati, & asperiusculi⁴, praesertim ad radicem suam. Iisque partibus pertinaciter adhaerent ligamenta robusta, quae inter duas quasque spinas intercedunt, valideque alias ad alias adductas retinent. Totam vero hi processus spinam stabiliunt, vertebrae a posteriori parte constrictas tenentes; simulque sedem musculis plurimis praestant.

³ Vesal. l. c. Cap. xvii. Fig. 1. 2. & 3. C. & Cap. xvi. Fig. 4. S. Fig. 3. R. Fig. 2. N. & Cap. xv. Fig. 8. 11. & Fig. 9. t.

⁴ Ibid. Cap. xvii. Fig. 2. D. E. & Cap. xvi. Fig. 1. Q. & Cap. xv. Fig. 7. f.

131. Atque in *lumborum vertebrae* fere recta in posteriora vergunt, modice declives, nec admodum longi, sed
lati,

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xiv. P. vertebrarum 24, 23, 22, 21 & 20. collat. cum Cap. xvii. Fig. 2. C. F. G. E. & Eustach. Tab. xlvii. Fig. 11.

mati, satis crassi, ab utroque latere plani,
 a superiori parte tenuiores & quasi a-
 cuti ac asperiusculi ², ab inferiori cras-
 siores ³, a posteriori ⁴ denique retusi:
 in mediis tribus maximi: toti validi, sa-
 tisque disjuncti. Quare lumbos stabi-
 liunt, neque tamen eorum & patulum
 in posteriora curvamen & mobilitatem
 impediunt.

² Vesal. l. c. Cap. xvi. Fig. 3. C.

³ Ibid. & Fig. 2. E. D.

⁴ Ibid. Fig. 2. & 3. F. G.

132. Ab his autem in proximis *dorsi*
vertebris paullatim degenerant. *Imae*
 enim hujus lumborum similis est; sed
 nonnihil brevior, gracilior, magis de-
 clivis, magisque in mucronem quasi te-
 nuatus. In *secunda* ² a lumbis paullo
 longior, magis adhuc declivis, & in
 mucronem magis etiam coarctatus. Haec
 omnia insigniora habet *tertia* ³. Sic-
 que

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xiv. P. vertebrae 19.

² Ibid. P 18.

³ Ibid. P 17.

que praeterquam quod mobilitatem pariter concedant, praeterea se ad amplam dorfi in priora curvationem paulatim accommodant⁴. *Mediarum*⁵ dorfi vertebrarum longissimi sunt, & admodum declives: omnes ex amplis in mucronem acutiorem extenuati, inter seque imbricati, & vinculis arcte constricti; eamque ob causam magnam stabilitatem dant huic dorfi parti, ut quoquo-versum nonnihil obsequatur magis, quam flectatur; simulque ex hac dorfi⁵ curvatura nimium in posteriora non eminent.

In *superioribus* dorfi *tribus*⁶, *quatuorve*, proximarum dorfi similes quidem sunt; sed a lateribus toti usque in posteriora latiores, nec ita in mucronem tenuati; paulatimque & modice superiores quique breviores fiunt; paulatim quoque per dorfi in priora collum versus curvaturam⁶ minus declives, & a se

in-

⁴ Vid. citat. §. huj. 1. 2. 3.

⁵ Ibid. P 16 ad 11.

⁶ Ibid. P 10. 9. 8.

Conf. Eustach. Tab. XLVII. Fig. 11.

invicem magis diducti, mobilitatem paullo laxiorem concedunt.

133. Ab his quoque in imis *colli* paulatim degenerant. *Primae*¹ brevior est, gracilior, in mucronem magis migrans, rectior, & a subjecto dorsi longius diductus. *Secundae*² multo brevior, gracilior, in mucronem graciliorem & saepe bifurcum extenuatus, iterumque rectior. Quare ad laxiorem mobilitatem paulatim accommodantur.

Sequentibus colli *tribus*³ brevissimi dati sunt, lati tamen, deorsum modice inclinati, a superiore parte gibbi, ab inferiore cavi, utrobique asperiusculi, ab utroque latere leviter depressi, & extremis suis bifurci: omnes sursum, ad vertebra[m] sextam usque, cum vertebra inminuti. At in *sexta*⁴ multo crassior est, longior, & insignior. Qua-
pro-

¹ Vesal. Lib. I. Cap. XIV. P. vertebrae 7.

² Ibid. P. 6.

³ Ibid. P. 5. 4. 3.

⁴ Ibid. P. 2.

Conf. Eustach. Tab. XLVII. Fig. II.

propter quanquam ligamentis constricti collum itabiliant, omnimodae tamen & laxae mobilitati non obstant; neque etiam accumbentes musculos impediunt.

134. Praeterea omnes hi processus toti aptati sunt ad locandos & stabilizandos musculos, praesertim numerosos illos, quibus lumbi, dorsum, & collum a posteriori parte constricta sunt, quique totam hanc spinam cum capite ab ea parte regunt; nempe Sacros, Transversarios dorsi & colli, Dorsi longissimos, Semispinales, Spinales colli, Interospinales; Splenius, horumque partes inferiores, Rectos & Obliquos capitis majores. Deinde & costarum nonnullos, scapularumque, & humerorum; Serratos posticos superiores & inferiores; Rhomboideos, Cucullares; Latissimos dorsi.

135. In *summa* denique *vertebra* vix tantillum, & levissimi tantum asperique tuberculi instar eminent¹, ut capiti

¹ Vesal. Lib. I. Cap. XIV. P. vertebrae I. & Cap. XV. Fig. 3. 4. & 9. X.

(III)

capiti ad posteriora inclinando cedat, musculi capitis non impediat, educatque Rectos capitis minores.

136. *Processus transversi* ¹ *vertebrarum lumborum* omnium longi, satis tenues, & ab utroque latere plani sunt: ad haec nonnihil retrorsum re-
cta procedunt. Omnes e lateribus harum vertebrarum praecipue eminent, ut in iis inserti musculi Quadrati lumborum & Intertransversales lumbos majori vi & rectos tenere, & ad latus flectere queant: deinde ut locum originemque praestent musculis Sacrolumbalibus, Lumbalibus magnis, & Transversis abdominis. Ne tamen inclinato ad latus corpore imi in ossa ileum, similiterque alii in alios, & summi in costas incurrant, satis disjuncti, imique & summi breviores sunt, atque imi intus per fursum versus modice tendunt.

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xiv. M vertebrarum 24. 23.
22. 21. 20. & Cap. xvi. 1. Fig. 1. 2. & 3. H.

137. *Vertebrae autem dorsi processus*

sus transversos ¹ crassiores & validiores habent; sursumque & retrorsum tendentes, eo fere magis, quo quilibet situ superiores sunt. *Prima* quidem brevissimos, & instar tuberculorum ², atque sursum introrsumque pone articulos obliquos minores primos nonnihil reflexos exacutosque. *Secunda* paullo quam prima longiores & crassiores ³. *Decem* vero *superiores* longissimos ⁴, crassissimos, quasi teretes, a priori tamen parte & ab aversa planiores, ac prope inter se aequales, nisi quod in tribus summis paullatim longiores fiant; aptissimos ad costas superiores decem, vel novem, sustinendas; quarum capitula posteriora recipiuntur per sinus laevi crustatos cartilagine, qui a priori parte horum processuum, ad ipsos eorum apices, sunt ⁵; superiores quidem ampli

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xiv. Mi vertebrarum 19. ad 7. coll. cum Eustach. Tab. XLVII. Fig. 11.

² Vesal. l. c. Cap. xvi. Fig. 4. H. I. Eustach. l. c. 27 ÷ 52.

³ Vesal. l. c. Fig. 3. H. I. Eustach. l. c. 28 ÷ 50.

⁴ Vesal. l. c. Fig. 1. & 2. H. I.

⁵ Ibid. Fig. i. K.

pli & profundi, & primo deorsum modice spectantes, inde magis magisque recti; inferiores autem minores, planiores, immo aliquando hinc inde leviter & inaequaliter quasi protuberantes, & paullatim nonnihil oblique in superiora directi ⁶. Simul etiam partim locum, partim insertionem & originem praestant hi processus musculis Sacrolumbalibus, Longissimis dorsi, Transversariis dorsi, Levatoribus costarum, Spinalibus colli, Complexis, Trachelomastoideis.

6 Ibid. Cap. xiv.

138. *Transversi vertebrarum colli*
processus ¹ omnes gemina quasi radice prodeunt: una posteriore ², inter processus obliquos, a priori ipsorum parte; altera priore ³, e latere corporis. Jam vero in-

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xiv. M. vertebrarum 7, 6, 5.

² 4, 3, 2, 1.

² Ibid. Cap. xv. Fig. 8. inter 4. 6. & 25.

³ Ibid. sub 25.

inter se quoque dissimiles sunt. Nam in *ima vertebra* posterior radix in amplum migrat processum, dorsi processum transversorum similem, sed ab iis degenerantem, brevior, in latus modice deorsum & simul aliquantum in priora tendentem, latum, a priori parte leviter cavatum sursumque oblique spectantem, ab averfa gibbum: ad hanc deinde accedit radix prior, gracilis in latus procedens, statimque tota cum imâ posterioris radice confluens.

In *vertebris sequentibus* quatuor utraqueque radices satis latae sunt, & tenues; posteriores² quidem oblique posita, atque a superiori parte cavae, ab inferiori gibbae; priores³ vero rectae & planae; modiceque progressae, statim partibus imis, ad se invicem recurvatis, confluunt⁴, fiuntque processus tenues, breves, ampli, oblique in latera & simul nonnihil in priora declives: a superiori parte quasi cavati & patulissimi

4 Ibid. ad 9.

Ab inferiori gibbi, extremis quodammodo bifurci. Toti vero insigniores sunt in vertebra duabus, quae imam statim sequuntur.

At *sexta vertebra* posteriores radices graciles & fere teretes habet, priores autem crassiores; ac utrasque mox coeunt in obtusum tuberculum⁵.

Summa utramque radicem habet insigniorem, praesertim priorem; quaeque longius progressae, similiter coeunt, abeuntque in processus⁶ magnos, latos, & plerumque planiores.

Praestant autem hi processus partim originem, partim insertionem, musculis qui collum, caput, costas, & scapulas movent; Longis colli, Spleniorum partibus inferioribus, Scalenis, Cervicalibus descendentibus, Intertransversariis, Trachelomastoideis, Rectis internis capitis majoribus, Levatoribus scapularum: ac *summae* praeterea imprimis Rectis lateralibus, Obliquis ma-
jo-

⁵ Ibid. Fig. 6. & 7. u.

⁶ Ibid. Fig. 2. 3. & 4. S.

ioribus & minoribus: *imae* vero Sacrolumbalibus. Simul non impediunt colli mobilitatem; atque *inferiores* quinque nervis a spinali medulla in latera tendentibus apposite cedunt.

139. At vero priorem natura his processibus radicem addidit, ut pararet foramen ¹, quo processus illi transversi ad exortum suum quasi perforati sunt. Haec foramina in *quinque inferioribus*, & in *summa*, recta sursum spectant; in *sexta* oblique retrorsum: in omnibus magna & orbiculata sunt; in *septima* maxima. Itaque alia aliis superimminentia, simul ab utroque colli latere faciunt canalem longum, in vertebra inferioribus quinque recta per colli curvaturam sursum tendentem, per sextam & septimam modice extrorsum simulque retrorsum; donec in summa septimae parte abeat in sinum ² amplum, oblongum, circum corpus istius vertebrae

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xv. Fig. 8. α. Fig. 5. 6. 7. x. & Fig. 2. T.

² Ibid. Fig. 2. V.

rae in posteriora & interiora, fere horizontaliter, incurvarum; ad arterias & venas vertebrales tutissime deducendas, ad sua quasque in osse occipitis foramina a.

a 66. 3.
& 68.

140. Caeterum partes vertebrarum, quae a processibus obliquis & transversis ad spinosos procedunt ^a, in plerisque ^{a 117. 6.}que tenues, validae tamen, incurvae, & aequabiles sunt; amplae & latae in *lumborum*¹ & *dorsi*² *vertebris*, & etiam in *ima colli*; longiores, sed minus latae, in *colli mediis*³ *quinque*; gibbae & quasi teretes crassaeque in *summa*⁴. Atque hae & foramina vertebrarum perficiunt, & musculos extrinsecus habent accumbentes, Sacros & Transversarios Dorsi & colli; nonnullis etiam originem praestantes: ad haec ligamentis constringun-

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xvi. Fig. 3. inter I. L. N. O.

² Ibid. Cap. xvi. Fig. 2. inter a. b. & processus X. Y.

³ Ibid. Cap. xv. Fig. 11. inter d. γ. & locum in altero latere, ubi eadem litterae ponerentur.

⁴ Ibid. Fig. 4. ad latus X utrumque.

guntur validis, quae partibus harum superioribus & inferioribus, eam ipsam ob causam asperiusculis, pertinaciter adhaerent, spinamque magis stabiliunt: hic insuper aliae aliis propiores, illic longius disjunctae, ut in unoquoque loco spinæ vel stabilitas, vel mobilitas requiritur⁵.

5 Ibid. in Fig. Lib. I. ultima, & Eustach. Tab. XLIV. & XLV.

141. Hujus columnæ appendix est
 a 118. reliquum *os sacrum*^a. Primum enim sub imæ lumborum vertebrae corpore constat ex *corporibus*¹ similibus quinque, quæ alia aliis supponuntur, firmissimeque nectuntur, mediis lamellis
 b 120. lis^b, & hic interjectis, quasi compressis, totisque in os mutatis. Simul autem
 c 118. ab ampla ista basi^c deorsum versus paullatim gracilescunt, & extenuantur, donec ultimum corpus coarctetur in mucronem² extremum, tenue, oblongum,

1 Vesal. Lib. I. Cap. XVIII. Fig. 1. A. B. & c.

2 Ibid. Fig. 1. & 2. a.

gum, a priori parte & ab averfa planiorem, ovatum, leviterque protuberantem; quem coccyx excipit d. ^{d 146.}

142. Corpora deinde illa a lateribus tota abeunt in *processus transversos*¹; crassissimos quidem in superioribus tribus; tenuiores, attamen latos, in inferioribus. Omnes hi processus cum vertebriis suis fere imminuuntur, & postquam paullisper processûre, extremis suis in unum plane confluunt: ex quo latera ossis sacri oriuntur. Horum autem pars superior primum coagmentatur ossibus iliûm^a; deinde ad posteriora^{a 119.} rem harum commissurarum partem, quodvis istorum laterum sinus duos² amplos, inaequabiles, iterumque sinuatos & quasi perforatos, mediaque eminentia disjunctos³, habet, ad firmandam ligamenta, quibus os sacrum ad iliûm ossa valide alligatur. Inde porro deorsum versus paullatim tenuiora, paul-

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xviii. Fig. 1. L. L. R. & Fig. 2. L. M. L. R.

² Ibid. Fig. 2. P. Q.

³ Ibid. Φ.

latimque minus procera⁴, ab ossibus ischiis recedunt; ad quae tamen alligata tenentur per ligamenta longa & valida, inserta tuberculis⁵ oblongis, quae ab utroque latere in medio eminent.

⁴ Ibid. L. R. usque ad extremum.

⁵ Ibid. R.

143. Quinetiam *processus obliquos* & partes ab iis in posteriora tendentes^a, degeneres illae vertebrae habent, cum ipsis vertebriis pariter imminuta; sed quae omnia in se mutuo fusa, simul producunt scutum¹ plerumque integrum, tenue, solidum, latum & longum, a superiore parte latius, deorsum versus cum vertebrarum corporibus angustatum, & tandem dehiscens; quod parti corporum posteriori oppositum, cum ea facit canalem ossis sacri; huiusque ossis pars est eadem & postica & media; *processus* quoque exigens *spinosos*² tres quatuorve, minutos & breves,

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xviii. Fig. 2. inter d. d. d. & 3. 4. 5. 6. & sic in altero latere.

² Ibid. d. d. d.

ves, simplices, & deorsum quodammo-
do inclinatos.

Processus vero obliqui descendentes
corporis imi deorsum tendunt; ipsi
graciles & fere instar tuberculorum; ad
excipiendos processulos primi ossiculi
coccygis adscendentes. ^a

a 146.

144. Atque ex his ^a tandem fit *os sa-* ^a 118.
crum; quod totum amplum est, latum ^{119.}
& longum, quasi triangulum; a supe- ^{141.}
riori parte inter ossa iliûm crassius, la- ^{142.}
tius, & per longitudinem rectius; ab infe- ^{143.}
riori tenuius, angustius, & in priora ^{adde}
recurvatum; a priori parte satis aequa- ^{127. 1.}
bile, & per transversum planius, nisi
quod ad ossa iliûm modice in prio-
ra recurvetur; a posteriori gibbum & in-
aequabile: quodque & spinæ basis est,
& pelvis pars postica stabilis, & etiam
pars trunci posterior sub lumbis; simul-
que posteriori parte sua, & lateribus
sub ossibus iliûm, partim locum origi-
nemque, partim insertionem præstat
musculis Sacris, Longissimorum dorsi
& Sacrolumbalium principiis, Latissimis
dorsi, Glutæis magnis, Iliacis externis,
& Coccygaeis.

Q

145.

a 141. 145. Extremo denique ossi sacro ^a appenditur c o c c y x ¹; ipse similiter constans ex vertebrae degenerantibus & simplicioribus, id est, ex corporibus quatuor ², aliis aliis pariter suppositis, & ab osse sacro caudae instar paulatim imminutis, donec ultimum in mucronem cartilagineum abeat ³. In universum autem corpora ista a priori parte planiora ⁴ sunt, a posteriori leviter gibba ⁵: dein a superiori lata & sinuata ⁶; ab inferiori angustiora & modice gibba ⁷; primumque ossiculum extremum ossis sacri mucronem parte sua superiore leviter recipit, eodemque deinde alia alia modo, sed semper levius, recipiunt: adde quod per interpositas lamellas ⁸, ut

b 120. vertebrarum corpora ^b, nonnihil dis-

jun-

¹ Vid. citat. §. 116. 4. & Vesal. Lib. I. Cap. XVIII. Fig. 3. & Eustach. Tab. XLVII. Fig. II. 28 — 82.

² Vesal. l. c. G. H. I. K.

³ Ibid. Fig. 3. c.

⁴ Ibid. Fig. 1. G. H. I. K.

⁵ Ibid. Fig. 3. G. H. I. K.

⁶ Ibid. supra G & c.

⁷ Ibid. supra b, & c.

⁸ Ibid. b, & c.

junguntur, inter seque laxius neſtuntur; ad facilem modicamque in priora & in poſteriora flexionem coccygi concedendam.

146. *Processus* praeterea *obliquorum ſimiles* ¹ ex his offiſculis ſolum plerumque *primum* habet, graciles, ſatisque proceros; qui a poſteriori hujus parte ſurſum tendunt ad proceſſulos deſcendentes ^a offis ſacri, ad eosque alligantur; principium coccygis ſtabilientes. ^a 143. ſn.

¹ Bidl. Tab. xcvi. Fig. 2 & 3. A. B.

147. Ac primum quoque & ſecundum, & quodammodo etiam reliqua, a ſuperiori laterum ſuorum parte ad inſtar proceſſuum tranſverſorum extuberant ¹, eo minus quo quodvis offiſculum humilius eſt; iisque partibus inferuntur muſculi Coccygaei.

¹ Conf. Veſal. Lib. 1. Cap. xviii. Fig. 1. 2. 3.

148. Coccyx itaque pars ipſa extrema offis ſacri eſt, gracileſcens, flexilis,

totaque paullatim, & saepe varie, degenerans; quae in priora aequabiliter recurvata, pelvis pars eadem & posterior & ima stabilis, & tamen nonnihil obsequiosa est; apta & ad anum fulciendum, hujusque sphincterem stabiliendum, & ad originem Glutaeis magnis praestandam, & ad cedendum posteriora versus.

149. Jam vero quemadmodum spina ex descriptis, atque aliis aliis superimpositis, ossibus fit, eodem modo ex eorundem foraminibus ^a, aliis aliis superimminentibus, *canalis* oritur amplus & stabilis, qui magno ossis occipitis foramini ^b supponitur, & ab eo per vertebrae colli, dorsi, & lumborum, atque inde per os sacrum, procedit: sane quam opportunissime, ad medullam spinalem, in quam abit medulla oblongata per magnum ossis occipitis foramen exeuns, recipiendam, tutamque ab omni periculo per totam trunci longitudinem deducendam. Quare & amplitudinem eandem ubique non habet, sed totum se ad spinalis medullae crassitiem,

em, & prope figuram, accommo
at.

150. Et ne in eandem medullam in-
currat vertebra summa cum osse occipi-
tis, quo tempore vertitur circum axem
subjectae, foramen vertebrae summae,
pone articulos cum capite ^a & cum sub- ^a 125.
jecta vertebra ^b, diametrum transversam, ^{fin.}
^b 125.
quae inter dextram & sinistram partem ^{init.}
intercedit, multo quam subjectae longio-
rem ¹ habet.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xv. Fig. 4. à q. ad eun-
dem locum in altero latere.

151. Hic canalis, cum aequae atque
salva ^a arterias admittere, venasque & ^a 55.
maxime insignes ad corpus tendentes
nervos emittere debeat, pervius pariter
est factus, *viis* utrimque triginta ¹, per
totam ejus longitudinem ordine aptis-
que & accommodatis locis patentibus;
ipse insuper ad extremum dehiscens ².

152.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xiv. Q. Q. &c.

² Ibid. Cap. xviii. Fig. 2. k.

152. *Viae* illae, sub osse occipitis a principium coccygis usque, relinquuntur primum inter os occipitis & summam vertebra, deinde semper inter duas quasque se subsequentes vertebrae postremo inter os sacrum & primum coccygis ossiculum. Omnes a lateribus pone vertebrarum corpora patent, fiuntque praecipue ex processibus illis, qui a lateribus corporum vertebrarum retrorsum procedunt^a, modice, quae alios, id est superiores & subjecti se mutuo spectant, sinuatis¹; tum a corporibus ipsis, eorumque commissuris; per articulos denique posteriores (praeter primum

I In capite, (quod circum magnum foramen summae vertebrae summae simile est) Vesal. Lib. I. Cap. xv. Fig. 1. H.

In summae vertebrae superiore parte, Ibid. Fig. 3. V.

In parte ejusdem inferiore, Ibid. Fig. 4. q.

In vertebrae, quae altera a summa est, parte superiore, Ibid. Fig. 6. p.

In reliquis vertebrae, ut Ibid. Fig. 7. r. & Fig. 9. s.

In vertebrae dorsi & lumborum, conf. Ibid. Cap. xiv.

In osse sacro, Ibid. Cap. xviii. Fig. 2. i.

prima duo paria) perfectae². Ac prima quidem paria duo fissurarum ampliorum, & quasi horizontalium, speciem habent. Reliquae viae amplae sunt & irregulares, inter seque & magnitudine in universum inaequales, & figura in collo, dorso, lumbis, & sublumbis dissimiles². Itaque mirifice a provida natura paratae sunt, primum ut nervi aequaliter tutoque in utrumque corporis latus ducantur; deinde ut spina ad usus necessarios inclinari, flecti, & torqueri possit, caputque super summam vertebrae, ac summa super subiectam, laxè moveri, nervis interim vasisque, quae per has vias deducuntur, neque distractis, neque compressis.

2 Conf. Ibid. Cap. xiv.

153. Cum vero processus transversarii ossis sacri omnes cito in unum confluentes, atque majorem partem ossibus iliūm nexi, impendant nervorum, ex quatuor viarum ossis istius paribus, in latera progress-

gressum; viae illae abeunt in foramina quae per longitudinem ossis sacri, ante & retro, patent, inter processus transversos, priusquam coeunt; quatuor utrimque paria¹; priora quidem inter distinctos processus, & corpora vertebrarum eorumque commissuras²; posteriora inter eosdem illos processus, & processus obliquos in se mutuo fusos³. Ex his autem priora² magna sunt & prope orbiculata, eoque minora, quo quaelibet humiliora: omnia ad latus quasi tendunt; singulaque abeunt in sinum, confluentibus processibus transversis a priori parte impressum, & ad latus pergendo sensim evanescentem; ac superiores modice deorsum tendunt; subsequentes paulatim rectius in latera; imi leviter imprimuntur. Posteriora foramina³ minora sunt, & inaequalia.

¹ Eustach. Tab. XLIII. XLIV. & XLVII. Fig. 11. Spigel. Lib. 11. Tab. IX. Fig. 1 & 2. 1. 2. 3. 4.

² Vesal. Lib. 1. Cap. XVIII. Fig. 1. 3. 4.

³ Ibid. Fig. 2. 3. 4. 5.

154. Quamobrem quoniam spina, sub-

subjecta corporis trunco, ex ossibus descriptis ^a, multis parvisque, exstructa est, ^{a 116}
 ossaque illa commissuras habent plane ^{ad 154}
 singulares, atque ligamentis valide retinentibus, & tamen obsequiosis, constringuntur, tota singulari opera artificioque perfecta est, ut musculis suis, copiosis illis validisque, firmata, & firma stabilisque sit, ad truncum totum stabiliendum erigendumque, & facile, quo velimus, per multos vicinosque & parvos articulos curvabilis, ad lumbos, dorsum, & collum, vel erigenda, vel aequabiliter a summo inflectenda, vel quasi torquenda; quovis officulo declinante intervallo minimo: deinde etiam, ut via sit tutissima, perpetua, multisque transversis divisa, medullae spinali a capite ad extremum truncum, nervisque ab ea ad corpus ducendis.

155. Hujus deinde mirabilis figura ad corporis aequilibrium, singularumque partium usus, plane accommodata est. Nam a sacro osse lumbi primo in priora insigniter curvati, mox rectiores, ad posteriora modice inclinant, patulo in

R

poste-

posteriora curvamine; ad thoracem commodius sustinendum, non obstantibus partibus, quae in abdomine repositae sunt. Inde dorsum ad posteriora inclinans, leviter a summo inflexum est, patulo in priora curvamine; thoracem medium a posteriori parte augens, faciensque ut ad priora nimium non inclinet. A dorso sursum in priora fertur collum, modice reflexum, caput, in priora quasi pendulum, sustinens. Sub lumbis autem os sacrum primo inter ossa iliûm in posteriora rectius tendens, pelvis cavum auget; inde cum coccyge aequabiliter in priora incurvatum, eandem pelvim inferiora versus coarctat, ad anum sustinendum in priora tendens.

Vesal. Lib. I. Cap. XIV.

156. Quin & certa ejusdem mobilitas maxime convenit. Tota primum stabili ossæ sacro plane firmata. Supra hoc deinde tota, fere usque ad caput, ad omne latus inclinanda & inflectenda; praesertim in priora, & aequaliter in
utram-

utramque partem; quodammodo etiam torquenda: lumbis imoque dorso firma simul, & quantum necessarium est mobilis: medio dorso stabilior: collo & capite (quod summa pars spinae est) laxae atque praecipue, certaue legemobilis: coccyge denique nonnihil obsequiosa.

157. Et cum spina cum capite per se non rigida, sed tota flexilis & obsequiosa sit, musculis, quibus erigatur & regatur, plurimis validisque instructa est; iis omnibus, aliisque costarum, abdominis, scapularum, humerorum, femorum, nec non ligamentis, sedem & fundamentum praestans; atque ab eorundem nonnullis certis in locis varie depressa & sinuata, aut protracta & asperata.

158. Tota porro a priori parte simplicior est. Sigillatim vero in collo summoque thorace planior, cedens pharyngi cum stomacho, atque laryngi cum aspera arteria. At in reliquo thorace assurgens, ad posteriorem thoracis partem discernendam, & locum com-

modum parandum stomacho, arteriae
magnae, venae azygae, canali chyli-
ro. In lumbis minus prominula; ita-
que, etsi in posteriora incurvata, non
impediens arteriam magnam & venam
cavam. Postremo ad pelvim planior,
hujusque amplitudinem a posteriori par-
te augens.

159. Media denique spina, ex verte-
bris dorsi constans, simul etiam pars
thoracis sceleti eadem & posterior &
media stabilis est; atque costis omnibus
stabilitatem, earumque articulis poste-
rioribus sedem idoneam praestat.

160. Dorsum igitur ad recipienda ca-
pitula prima costarum *sinus*¹ in utroque
latere habet distinctos duodecim; omnes
^a 122. corporibus ^a vertebrarum dorsi impres-
^b 152. sos, prope ¹ vias nervorum ^b. Et pri-
mus quidem utrimque in margine su-
periore corporis summae dorsi vertebrae
est, rotundus, satisque profundus: sub-
sequentes autem novem quique sunt in
marginibus se mutuo spectantibus cor-
po-

porum duarum inter se nexarum vertebrarum¹, & fiunt ex finibus duobus minoribus, planioribus, inaequalibus, & lamellam mediam^c, corpora illa con-^c 120. nectentem, versus declivibus; inferiore semper majore¹: duo denique postremi in marginibus superioribus corporum vertebrarum dorsi imarum duarum, rotundi insignesque: omnes cartilagine crustati, capitulisque costarum magnitudine & figura respondentes.

Ad hos accedunt sinus^d processuum^d 137. transversorum.

161. THORAX Sceleti¹, conceptaculum amplum & mutabile, mediae spinæ a priori parte appensus est, ac præter *dorsi vertebra*^a constat ex *Pe-*^a 159. *toris osse*², *Costis*que quatuor & viginti.

1 Eustach. Tab. XLIII. XLIV. XLV.

2 Vesal. Lib. 1. Cap. XIX. Fig. 6 & 7.

162. OS PECTORIS, fundamentum inter dextras & sinistras septem superiores extremas costas a priori parte inter-

jectum, ossa praesertim tria ¹ componunt.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. XIX. Fig. I. g. h : h. i : i. k.

163. Eorum primum & superius ¹ trianguli formam quodammodo habet, ac parte sua superiori ², insigniter lata, inter latas crassasque & duriores & etiam breviores primarum costarum cartilagine interponitur ³, iisdem late firmiterque lateribus suis ⁴ Junctum : sic costas illas primas stabilit; & vicissim ab iisdem optime, & quantum expedit, firmatum, pars totius ossis pectoris stabilior est, cum costis illis sursum deorsumque mobilis.

164.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. XIX. Fig. I. g. h. Eustach. Tab. XLVII. Fig. 18. $5 \div 28$. & sic Fig. 19. 20. 21.

² Vesal. l. c. Fig. 6 & 7. à p. ad alterum latus, conf. Eustach. l. c.

³ Vesal. l. c. Fig. I. coll. cum Eust. Tab. XLIII.

⁴ Vesal. l. cit. p. Eust. Tab. XLVII. Fig. 18. $2\frac{1}{2} \div 27\frac{1}{2}$. & $7 \div 27$.

164. Deinde a superiori illa a parte^a 163. deorsum versus insigniter angustatur¹, parteque ima², angustiore, fere recta, & inaequabili, per interpositum gluten cartilagineum & obsequiosum connectitur² cum parte ossis secundi superiore², similiter angusta, rectiore, & inaequabili. Inde porro os secundum³ deorsum tendit, praecedente multo longius, inferiora versus paullatim modiceque atrescens⁴, & tandem extremitate quodammodo orbiculata⁵ finiens; cujus imae parti⁶ adglutinatur⁶ os tertium⁷, minimum, multo angustius, breve, & ab inferiori parte in cartilaginem⁸, forma variam⁹, abeuns. Ex quo totum os pectoris

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xix. Fig. 6 & 7. à p. ad u. & Fig. 1. à C. ad D. coll. cum Eustach. Tab. XLVII. Fig. 18. 19. 20. 21.

2 Vesal. 1. c. Fig. 6 & 7. t. coll. cum Eustach. 1. c.

3 Vesal. 1. c. Fig. 1. h. i. & Fig. 6 & 7. à t. ad ζ.

4 Ibid. Fig. 6 & 7. usque ad Z.

5 Ibid. à Z per β.

6 Ibid. ζ

7 Ibid. Fig. 1. k.

8 Ibid. Fig. 6. & 7. η.

9 Eustach. Tab. XLVII. Fig. 18. 19. 20. 21.

toris satis longum & stabile est; nec tamen plane rigidum, sed nonnihil obsequiosum.

- a 163. 165. Ex his a igitur factum *os pectoris*,
 164. *ris*, praeterquam quod costarum primarum cartilagineis extremis continetur b, praeterea costarum ab utroque latere subsequantium sex cartilaginea extrema recipit¹ *sinibus*², formam anguli quodammodo habentibus, & cartilagine crustatis, quos in utroque latere sex habet, ordine dispositos; primos ad commissuram ossis primi cum secundo, subsequentes quatuor⁴ in lateribus ossis secundi, ultimos⁵ ad commissuram ossis secundi cum tertio: superiores cujusque lateris satis inter se distantes, imos propinquiores. Quare fundamentum stabile est, quod septem superiora costarum paria sustinet & ordinat; paria quidem superius pertinaciter, caetera autem articulo nonnihil mobili; ab iisdem

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xix. Fig. 1.

2 Ibid. Fig. 6 & 7. u. x. y. z. α. β.

3 Ibid. u.

4 Ibid. x. y. z. α.

5 Ibid. β.

dem vicissim firmatum. Simul etiam thoracis, pectorisque, partem eandem & priorem & mediam perficit; eam ob caussam modice latum & planius, sed per longitudinem nonnihil incurvum, atque extrinsecus ⁶ gibbum, ex interiori ⁷ parte concavum.

6 Ibid. Fig. 6.

7 Ibid. Fig. 7.

166. Et ut basis quoque idonea esset, in qua inniterentur, & ad quam moverentur claviculae, superior ejus pars¹, utrimque ad primarum costarum cartilagine, sursum versus insigniter crassescit; atque a superiori parte abit in *sinus*² duos, magnos, oblongos, per longitudinem fimos & declives in latera, a priori parte ad posteriorem gibbos & modice declives, cartilagine crustatos, mediaque summa in lunulae figuram formata ossis parte secretos: hi claviculas
su^s

1 Vesal. Lib. i. Cap. xix. Fig. 1. supra C.

2 Ibid. Fig. 6 & 7. q. r.

sustinent³, interposita lamella cartilaginea mobili.

3 Ibid. in fin. Lib. 1. Tab. 1 & 2.

167. Fundamentum denique praestatur principiis musculorum Pectoralium, Sternomastoideorum, Sternoyoideorum, Sternothyroideorum, & Triangulare, firmat Diaphragma, & Transversos abdominis.

168. C O S T A E multo maximam & praecipuam thoracis sceleti partem faciunt¹: ossa longa, modice lata, maxima ex parte plana & tenuia, incurva, parte cavâ laevia & aequabilia; primis partibus crassa & dura, inde priora versus paulatim tenuiora & infirmiora; postremo a priori parte rursus nonnihil crassescencia, fungosa tamen, & in cartilaginem², fatis, pro magnitudine cujusvis costae, longam, latam, crassam, & pariter incurvam, degenerantia.

169.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xix. Fig. 1 & 2. 1 — 12. conf. citat §. 5. 1.

² Vesal. l. c. Fig. 3. B. E. & Fig. 1. & Eustach. Tab. XLIII.

169. ^a Atque duodecim tales ^a costae ^a 168.
 ad utrumque dorſi latus, directo per totam dorſi incurvi longitudinem ordine, aliae infra alias, intervallis inter ſeſe modicis diſjunctae, ita diſpoſitae ſunt, ut omnes partibus primis dorſo inhaereant, indeque in priora tendant, ac dextrae & ſiniſtrae partibus ſuis concavis ſe mutuo ſpectent. Dextrae etiam quaeque ſiniſtris quibuſque, e regione collocatis, magnitudine & figura reſpondent. Tum autem ſuperior brevis eſt; ſub eam ſequentes ſex paulatim longiores ſiunt: atque ſeptem hae primae utriuſque lateris, quas *veras* appellant, cartilaginibus ſuis uſque ad os peſtoris perveniunt, & ad utrumque oſſis iſtius latus, & per totam ejus longitudinem, ſimiliter ut ad ſpinam, aliae infra alias, modicis quoque intervallis ^b inter duas quaſque relictis, ordi-^b 165.
 nantur; ab oſſe iſto firmatae, viciffimque id ipſum ſuſtinentes. Rurſum a ſeptima reliquae inferiores, quae *nothae*, paul-

paullatim insigniterque breviores fiunt, sic ut duodecima brevissima sit: quare & ad os pectoris non pertingunt; sed octava cartilagine sua extrema, paullatim gracilescendo in acutum mucronem abeunte, imae parti cartilaginis septimae jungitur; ac sic nona octavae, & decima nonae; duae denique imae lateribus abdominis extremis suis partibus inhaerescunt. Adde quod omnes a lateribus corporum vertebrarum dorso in latera, juxta priorem partem extremorum processuum transversorum vertebrarum dorso, maxime incurvae procedunt, ac sic ad utrumque dorso latus patefcunt; inde in priora recurvantur, & porro per latera incurvae incedunt; donec tandem a priori parte superiores recurventur os pectoris versus, inferiores autem paulatim in thoracis lateribus desinant. Ad haec superiores maxime incurvae sunt, inferiores rectiores.

Eoque fit ex costis, & ex dorso ac pectoris osse (quae costis stabilitatem dant) unius cavi magni, partim ossei partim cartilaginei, & majorem partem in-

interrupti, species: cui oblonga, & fere ovata, figura; praesertim a priori parte, & a lateribus; totum nempe a superiori parte angustum, hinc deorsum versus paullatim & aequabiliter insigniterque ampliatum, ima tandem parte rursus nonnihil coarctatum; a posteriori porro parte, & a lateribus, longius; a priori breve; tum a media postica parte, prominentibus in priora, id est, os pectoris versus, corporibus vertebrarum dorsi, per longitudinem aliquantum discretum; eamque ob causam in medio angustius, a lateribus capacius; alioquin intrinsecus aequabile; denique per se patens a parte superiori, & etiam ab inferiori. Hujus autem pars tota superior praecipuaque cor & pulmones recipit, & contra vim extrinsecus inferendam munit: a lateribus deorsum protensum hypochondriis munimenta praebet: praeterea partim admittens, partim emittens, partim etiam transmittens, trachaeam, arterias, venas, nervos, stomachum, canalem chyloferum. Extrinsecus quoque a priori parte pe-

ctus facit gibbum, latum & planius, breveque; a posteriori dorsum; a lateribus latera.

170. Hoc ipsum cavum pulmonum potissimum causa, miro opere naturae, certo quodam modo mutabile est. Et primum inhaerent costae omnes, partibus suis primis, finibus^a corporum vertebrarum dorsi¹, mobilibus articulis: summa quidem capitulo satis insigni, & fere rotundo², crustatoque cartilagine; secunda superficiebus duabus planioribus, quas in prima parte habet, una scilicet inferiore eademque & majore praecipuaque, altera superiore & minore, oblique positae, eminentia media oblonga transversaque disjunctis, atque eam versus acclivibus, & cartilagine pariter crustatis; eodemque reliquae, usque ad undecimam, modo³; duae denique postremae superficie insigni,

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. XIX. Fig. 3. a.

² Eustach. Tab. XLVII. Fig. 22. 38 ÷ 30.

³ Vesal. 1. c. Fig. 4. L. Eust. 1. c. Fig. 23. 37 ÷ 36.

gni, planiore, rotunda ⁴, similiterque cartilagine crustata. Verumtamen ne vacillent, ligamentis singularibus pertinaciter adstringuntur; primo a lamella media ^b, corpora vertebrarum inter se ^{b 120.}nectente, producto, & costis inserto; in prima quidem, & in duabus postremis, tuberculo, quod ad superiorem partem superficiei cum sinibus dorsi commissae est; in reliquis eminentiae oblongae, duas earum superficies disjungenti: deinde & aliis, e tuberculis sinibusve ⁵ corporum vertebrarum, prope costas, enatis, & primo costarum margini insertis, uno solum in prima costa, a summa dorsi vertebra; & sic quoque in duabus primis, a vertebbris quibus inhaerent; at duobus in reliquis costis, a binarum vertebrarum, quibus quaeque costa inhaeret, corporibus, attamen saepe confluentibus.

⁴ Vesal. 1. c. Fig. 5. N. Eust. 1. c. Fig. 24.
³⁷ ÷ 41.

⁵ Ut Vesal. Lib. 1. Cap. xvi. Fig. 4. F.

171. Praeterea decem, vel novem,
 fu-

- ^a 170. superiores costae, modico ab istis ^a commissuris intervallo, id est, qua juxta extremos processus transversos procedunt, a posteriori parte, ibidemque in imo margine, leniter quasi capitulatae sunt, exigentes tubercula ¹ gibba & cartilagine crustata, quibus processuum transversorum vertebrarum dorsi finibus ^b inhaerent; prima processui transverso vertebrae dorsi summae, secundae, & sic porro: ad eosdem illos processus insuper alligatae, praesertim per ligamenta robusta, quae a cuiusvis transversus processus apice ad costam quamvis tendunt, inferunturque tuberculo ² aspero, quod in costarum posteriori parte, juxta capitula praecedentia est; sic magis firmatae, certam quoque mobilitatem habent; nempe partibus illis primis ad vertebrae sursum deorsumque verti queunt.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xix. Fig. 4 M. Eustach. Tab. XLVII. Fig. 22. 42 ÷ 30. & Fig. 2. 43 ÷ 36.

² Vesal. 1. cit. O. Eustach. 1. c. Fig. 2. 40 ÷ 35.

172. Deinde a priori parte cartilaginibus suis non uno modo componuntur. Primae enim cartilago prope os pectoris latefcit, & cum eo ^a in unum ^a 163. plane confluit ¹. Reliquae omnes in priora tendentes modice arctantur ². Sex autem infra primam extremis suis crassioribus ³ recipiuntur ⁴ in sinus ^b ossis ^b 165. pectoris, articulis nonnihil mobilibus, per ligamenta firmatae: octava ad septimam, & deinde aliae ad alias, usque ad undecimam, extremis suis acutis alligantur ⁵; ac sextae, septimae, octavae, & nonae cartilagines ⁶ mediae saepe confluunt: undecima & duodecima, per se liberae ⁷, carne firmantur.

173.

1 Vesal. Lib. 1. Cap. XIX. Fig. 1. C.

2 Ibid. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12.

3 Ibid. Fig. 3. E. Spigel. Lib. II. Tab. VII. Fig. 18. A.

4 Vesal. l. c. Fig. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. coll. cum Eust. Tab. XLIII.

5 Vesal. l. c. 8. 9. 10. coll. cum Eust. l. c.

6 Eust. l. c. 32 ÷ 27. &c.

7 Vesal. l. c. 11. 12. Eust. l. c.

173. Sed & extremae costae in cartilaginem versae flexibiles sunt & elasticae. Et ex his primae costae cartilago durior est, reliquarum mollior: primae etiam brevis est; inde quaevis costa, usque ad octavam, cartilaginem paulatim longiorem habet; rursus a septima reliquae singulae paulatim brevior, ac simul etiam graciliorem. Quare prima cartilago stabilior est; sex infra eam eo facilius flecti possunt, quo quaelibet earum situ inferior est; reliquae facile obsequuntur.

Vesal. Lib. i. Cap. xix. Fig. 1. Eustach. Tab. XLIII.

174. Postremo ipse costarum singularum ductus ad certam earum mobilitatem plurimum confert. Nam praeterquam quod arcuatae sint ^a, omnes praeterea a dorso in latera modice deorsum versus tendunt ¹; atque inde etiam porro, per latera corporis ad prior-

i Eustach. Tab. XLIV.

priorem partem, deorsum², eo fere magis, quo quaelibet costa inferior; donec a priori parte³ ad se invicem recurventur, & superior toto ductu declivis ossi pectoris continuetur, ad angulum obtusum cum inferiori ossis pectoris parte; secunda eidem ossi jam fere ad angulos rectos inferatur; reliquae omnes, usque ad undecimam, sursum tendant, eo fere rectius, quo quaelibet inferior; quare & angulus insertionis cujusvis costarum reliquarum verarum eo cum ossis pectoris inferiori parte acutior est, quo quaelibet earum inferior: in universum tamen omnes a dorso in priora deorsum tendunt. Ad haec quinque superiores costae aequabili & quodammodo orbiculato ductu a lateribus ad os pectoris incedunt; quinque autem sequentes, haecenus insigniter deorsum tendentes, mox in principio cartilaginum suarum magno flexu facto, inde rectius sursum feruntur; eo magis
&

² Ibid. Tab. XLV.

³ Ibid. Tab. XLIII.

& insignius quo quaelibet istarum costarum inferior. Undecima & duodecima aequabili & rectiore ductu in praeceps deorsum tendunt⁴. Itaque & ad spinam in universum omnes deorsum insigniter inclinant, & etiam ad planum per dorsum & os pectoris ducendum.

⁴ Ibid. Tab. XLV.

175. Costae igitur decem superiores sic ad spinam partibus suis primis ordinatae & firmatae sunt ^a, extremis autem suis flexibilibus ^b ad os pectoris ^c vel aliae ad alias ^c, ut mediis suis arcibus in universum sursum duci possint ¹⁷² & deprimi rursus. Et cum praeterea omnes hi arcus ad planum per spinam & per os pectoris ducendum deorsum ^d 174. inclinati & incurvati sint ^d, ipsi illi arcus, quando sursum ducuntur, ad perpendicularum magis eriguntur, ac similibus suis partibus extrorsum in superiora convertuntur. Ex quo dexterae quique arcus, a sinistris quibusque, regione collocatis, paullatim recedunt

su

superiores quidem quinque, vel sex, maxime mediis arcubus, sequentes quatuor imprimis prope cartilaginea sua additamenta: ac sic thoracis, ex his costis potissimum facti, amplitudo per transversum augetur. Contraria fiunt, quando rursus deprimuntur.

176. Sigillatim vero par costarum superius maxime stabile & pene fixum est^a. Reliquae costae mobiliiores sunt^{b, a 172. r.} & paullatim eo fere magis duae quaelibet earum oppositae a se invicem recedere^c possunt, quo ipsae situ inferiores. Eamque ob causam thoracis latera a summo deorsum paullatim, fere magis magisque, & aequabiliter ampliari, ac rursus coarctari, queunt.

177. Sed etiam orbiculus ille, fere integer & stabilis, factus continuo ductu a costarum primo pari & a primo ossis pectoris osse^a, innitensque suis extremis in spina mobilibus articulis^{b, b 172. 170.} & ad ipsam illam spinam deorsum admodum inclinatus^c, medio arcu suo^{c 174.} sursum duci potest, magisque ad perpendicularum erigi. Quod si fiat, pars

orbiculi istius prior, quae spinae opponitur, ab ejusdem illius spinae plano in priora recedit, simulque gibba sua parte extrorsum sursumque nonnihil convertitur. Quin & reliquum os pectoris eadem opera sursum ducitur: itaque &
d 172. costarum, vel ossi pectoris insertarum d,
e 172. vel inter sese ligatarum e, extrema priora, os pectoris sequentia. Quare illae etiam costae admodum ex deorsum inclinatis eriguntur, prioribusque suis curvaturis, una cum osse pectoris, a spina in priora recedunt: ac sic thoracis diameter, inter priorem & posteriorem ejus partem intercedens, augetur, & ferre a summo deorsum magis magisque & aequabiliter; vicissimque coarctatur, cum contraria fiunt.
f 169. Costae f autem utriusque lateris imae
170. duae totae per se mobiliiores sunt.
172.
a 177. 178. Denique, quo haec a fiunt tempore, os ossis pectoris secundum & tertium b cum prioribus partibus cartilaginum costarum sex inferiorum verarum, & priores quoque partes cartilaginum costarum trium notharum superiorum,
re-

retrorsum, spinam versus, nonnihil co-
gi possunt; maxime in inferiore thora-
cis parte: quo fit, ut mediae ejusdem-
que & inferioris thoracis partis, ubi cor
locatum, diameter inter priorem & post-
eriorem partem intercedens nimium
non augeatur, ac latera simul insignius
amplientur.

179. Potest igitur osseus ille thorax
in universum insigniter a summo deor-
sum, quasi follis instar, maxime a late-
ribus, ampliari; cum scilicet & costa-
rum decem, vel novem, superiora paria
mediis suis arcubus ^a, & totum os pe-^a 175.
toris ^b, sursum ducuntur, simulque os ^b 176.
ossis pectoris secundum cum prioribus ^b 177.
partibus cartilaginum costarum sex infe-
riorum verarum, & priores partes car-
tilaginum costarum notharum superio-
rum trium, retrorsum nonnihil cogun-
tur ^c; imis interim duobus, vel tribus, ^c 178.
costarum paribus vix dimotis. Idem-
que ille thorax, postquam sic ampliatus,
rursus contrario modo ad pristinam
suam angustiore capacitate recidere
potest: quin etiam ultra nonnihil coan-
gu-

gustari: itaque porro mirabilem in modum a *rerum creatore* constructus est: ut, cum cessant causae vel dilatantes vel constringentes, ipse se restituat.

180. Ex quibus omnibus non modo
 a 169. circumsepta & munita a sunt cor, pulmones, & hypochondria, solidae illius & durae cratis, id est thoracis, amplexu, quae pleuram & septum transversum aequabiliter sustinet & stabilit; sed ipse etiam ille thorax, ut spiritus in pulmones reciproca vicissitudine commearret, follis instar, certa lege, & per varios gradus, ampliari, & rursus angustari aequabiliter potest; maxime a lateribus b, ubi & pulmones positi. Neque tamen magnum hocce osseum quicquid c 156. cavum necessariam spinae mobilitatem impedit, nec ipsum, spina huc atque illuc inflexa, multum patitur, plane mirabiliter cedentibus costis, & sese accommodantibus. Deinde multos quoque d 167. thorax musculos d, ac scapulas, i^{181.} temque claviculas e, commode iustinet e 166. & firmat.

181. Et costae quidem musculos stabil

iliunt Intercostales , Levatores costarum proprios, Subclavios , Triangularem, Serratos omnes, Diaphragma, Sacrolumbales, Longissimos dorſi, Cervicales descendentes, Scalenos, Obliquos abdominis, ejusdemque Transversos & Rectos, Quadratos lumborum, Latissimos dorſi, Pectorales: qui & costas varie extrinsecus partim deprimunt, partim in eminentias tuberculave inaequabilia gibberaque protrahunt.

182. *Sulcum* ¹ insuper pleraeque ex costis (exceptis inferioribus aliquibus) habent, parti eidem & intrinsecae & immae impressum; eumque in omnibus illis oblongum, & aequabilem, & in primis profundum, qua costae juxta transversos processus in priora pergunt, inaeque priora versus paullatim evanescentem; nec in omnibus costis aequae insignem; praesertim autem leviozem in superioribus aliquibus: hi vero *sulcus* vas intercostalibus cedunt.

183.

183. Ima spina binis COXARUM ossibus¹ adaugetur: quae magna, eademque & valida, & forma varia, immanis trunci partem longe ampliorem efficiunt; sicque & femorum articulis sedes idoneas praestant, & pelvem cum ossibus sacro & coccyge faciunt, & musculis multis, iisque magnis valentissimisque locum, stabilitatem, & originem praebent.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxix. Fig. 1. 2. 3. coll. cum Tab. ult. trib. Lib. 1.

184. Nempe ad utrumque ossis faciem
 a 119. latus^a *Coxarum ossa*, partibus suis iidem & superioribus & posterioribus & maximis latisque (quae *ossa Ilium*¹ applicantur, eidemque ossi quodvis eorum apertè coagmentatur, superficie² ampla, id est, oblonga lataque, planiore & inaequabili, ac cartilagine quadam
 cru

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxix. totum, quod super lineam, à c, per b, ad S in Fig. 2. & ab S, per N, ad c, in Fig. 3. ducendam, est.

² Ibid. Fig. 3. A. B. C. C. D. D.

crustata, quam os iliū in parte sua
intrinseca, ac simul inferiori postero-
rique, & deorsum nonnihil producta³,
totaque crassa & valida, habet: ac li-
gamentis commissurae istae devinctae
firmiterque constrictae tenentur; prae-
sertim vero a posteriori parte b.

b 185.

3 Ibid. B.

185. Namque a posteriori istarum a a 184.
commissurarum parte, utrumque os i-
liū in posteriora, nonnihil ultra os
sacrum, procedit¹, parte² ampla &
crassa validaque, ac paulatim modice-
que ab osse sacro recedente: eaque pri-
mo statim pone dictam commissuram,
qua os sacrum spectat, superficie³ am-
pla, inaequabili, gibberaque, excipit &
firmat ligamenta crassa valentissimaque,
ab osse sacro b venientia, quibus ossa b 142.
ista

¹ Vesal. ad calcem Lib. 1. Fig. 3.

² Ibid. Cap. xxix. Fig. 3. pone D. D. usque ad
Q. H.

³ Ibid. E. F. G.

ista pertinacissime retinentur ; deinde autem ulterius paululum progressa⁴, locum parat musculo Sacro, originemque praestat principio Sacrolumbalis ac Longissimi dorfi.

4 Ibid. pone E. F. G.

a 184. 186. A parte autem earundem^a commissurarum priore, coxarum ossa a se invicem in diversum nonnihil discedunt¹, & per latera prope orbiculatim, atque ampla curvatura, in priora procedunt², iis partibus crassa & valida; paullatimque ad se mutuo recurvantur, partibus tenuioribus, & primo angustis, deinde insigniter latescentibus, quae *ossa Pubis*³ appellant; donec a priori parte per interpositam cartilaginem crassiorem, satisque latam, ac duram, firmissime conglutinentur⁴. Sic cum
osse

¹ Vesal. ad calcem Lib. 1. Fig. 1.

² Ibid. Cap. xxix. Fig. 3. ab A, per N, O versus.

³ Ibid. ab O, u versus. conf. Tab. 1. trium ad fin. Lib. 1.

⁴ Ibid, Tab. 1. ad fin. Lib 1. 5.

osse sacro imam plane stabilem spinæ
partem faciunt, ac simul summam, eam-
que amplam, & cavam, ac fere orbicu-
atam, pelvis oram : privatimque in-
super pubis ossa musculos stabiliunt; &
oblonga quidem acutaque eminentia ⁶,
quam a superiori parte habent, Pectinaeos,
partimque Transversos abdominis; par-
te autem priore, eaque gibbera & capi-
tulata sinuataque ⁷, Rectos, Pyramida-
les, & Obliquos abdominis; intrinsecus
Levatores ani magnos.

⁵ Ibid.

⁶ Ibid. Cap. xxix. Fig. 3. O.

⁷ Ibid. Fig. 1. & 2. juxta u.

187. Media fere pars ista a utrius-a 186.
que coxarum ossis arcuata, insigniter
deorsum, ac simul nonnihil in priora,
& introrsum, protracta, *Ischion*, id
est ipsa *Coxa*, est ¹. Id a latere posi-
tum, & primo amplum, crassumque &
va-

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxix. Fig. 3. ab N. O. ad k
Φ. & Fig. 2. à c. V, ad l. Φ.

valens², ab exteriori parte tota sinum
 (cui *acetabuli* nomen) habet, qui re-
 cipit caput femoris, mobili quoquo ver-
 sus articulo, firmatoque capsula membra-
 nacea valida, quae ex margine acetabuli
 externo, ea de causa inaequabili, orbicu-
 tim enata, ad femur tendit. Ac sinus
 ille maximus & fere rotundus est. Ejus
 autem superficies⁴ lunata, eaque satis am-
 pla, & ab extrema sinus ora interiora
 versus aliquantum exporrecta, atque
 in medio latior, extrema versus an-
 gustata, cornubusque suis, satis inter se
 disjunctis, ad partem acetabuli eandem
 & priorem & nonnihil inferiorem desi-
 nens, ac tota aequabilis, cartilagine
 laevi crustata sola est, solaque & in fe-
 moris capite innititur, & ad id versa-
 tur. At vero reliqua ejusdem istius si-
 nus pars altius opportune cavata est⁵,
 ipsa inaequalis asperaque, cum ad lo-
 candam glandulam muciparam ita, ut &

2 Ibid Fig. 2. & 3. à c. V. ad k. r.

3 Ibid. Fig. 1. & 2. e. f. g.

4 Ibid. e. f.

5 Ibid. g.

a femore, sive quiescentibus ossibus hisce, sive motis, plane comprimi nequeat, & tamen leviter quasi emulgeatur, tum ad educendum ligamentum, dictum *teres*: ad quae ut vasa adrepere possent, ipsum acetabulum inter superficiei istius laevis cornua insigniter deficit, & quasi diminuitur ⁶, vasa tutissime admittens. Atque ut acetabulum caput femoris exquiritius retineat, simulque extrema ejus ora, cum opus est, cedat, cartilagineo quasi ligamento, orbiculatim orae ejus adnexo, ipsiusque illius orae defectum supplente ⁷, & in tenue desinente, ac caput femoris arcte complectente, augetur. Idemque denique sinus maximam quidem partem in latera, & simul aliquantum deorsum, & etiam modice priora spectans, ita mirifice positus est, ut coxa cum toto trunco, in erecto, aut ad priora, aut ad posteriora, aut ad latera inclinato, super femur niti queat, atque eadem coxa super femur inclinari,
ad

⁶ Ibid. h.

⁷ Eustach. Tab. xxxv. 31 ÷ 43. & 24 $\frac{1}{2}$ ÷ 43.

ad priora quidem in angulum valde acutum, fatis quoque insigniter ad latus externum, & etiam nonnihil ad posteriora, iisdemque plane modis femur ad coxam flecti, possit.

Ischia intrinsecus modice cavata & aequabilia ⁸, pelvis laterum partem faciunt.

8 Ibid. Fig. 3. inter c. O. r. k.

- a 187. 188. Sub acetabulis^a aliquantum deorsum, modiceque in priora & simul leviter extrorsum, tendunt *ischiorum tubera*¹; quae angustiora, crassa tamen & valida, sedentis truncum sustinent; atque posteriora & etiam inferiora versus crassescencia, in superficiem quaeque desinunt amplam, oblongam, gibbam, & inaequabilem², a qua capita Seminervosi, Semimembranosi, Bicipitis longum, unumque Tricipitis, oriuntur: eademque

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxix, Fig. 2. & 3. ab r. k ad φ.

² Ibid. Fig. 2. m. n. o.

que porro tubera exteriori parte sua Quadrato femoris, interiori autem Gemellis, aliisque ani & urethrae musculis originem praebent.

189. Ima vero ischiorum tubera ^a ^a 188. priori parte tota paullatim in ossa ¹ abeunt tenuia, utrimque plana, nec admodum lata, ac sursum oblique in priora, & simul se mutuo versus ², ad pubis ossium ^b partes easdem & priores & ^b 186. imas procedentia, cum iisque confluentia. Haec fundamenta sunt corporibus cavernosis penis (aut clitoridis) eorundemque musculis Erectoribus; tum & Gracilibus tibiae, ac Tricipitibus: simulque *magnum* ex eo cujusvis coxae ossis *foramen* ³ fit, quod membrana occlusum, originem utrimque margine suo praestat Obthuratoribus femoris musculis.

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxix. Fig. 1. 2. & 3. t.

2 Ibid. Cap. ult. Fig. 1. Eustach. Tab. XLIII.

3 Vesal. l. c. Cap. xxix. Fig. 1. 2. & 3. r.

190. Ac ne partes illae ^a sic deorsum ^a 187. protensae, & ab osse sacro magno se- 188.

- junctae intervallo ¹, vacillarent, ligamentis validis utrimque ad os sacrum religantur; primo ² a posteriori eademque interiore inferioreque tuberis ischii ^{b 188.} parte ad ossis sacri latus ^c, sub ossis istius cum osse iliūm commissura, pertinente altero ³ ab *acuto processu* ⁴ (qui a media posteriori eademque & interiori ischii parte os sacrum versus aliquantum procedit, quique praeterea musculus Coccygaeum, ac Levatorem ani, & unum de Gemellis, educit) ad eandem illam ossis sacri partem tendente. ^{e 142.}

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. ult. Fig. 2. & 3. Eustach. Tab. XLIV. XLV.

² Eustach. Tab. XXXVI. 17 ÷ 43.

³ Ibid. 21 ÷ 43.

⁴ Vesal. l. c. Cap. XXIX. Fig. 2. & 3. d.

191. Reliquae autem superiores iliūm ossium partes ¹, eaeque amplae, atque intrinsecus concavae ², extrinsecus gibbae

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. XXIX. Fig. 3. H, K, M, N, T. S. P. L. K. H.

² Ibid. ad sinistram K. K.

³ Ibid. Fig. 2.

e majorem partem crassae, in medio au-
 tem tenuiores, modice ad latera recl-
 inatae & quasi resupinatae sunt ⁴, ima-
 que abdominis latera, deorsum versus
 paulatim coangustata, faciunt, ad in-
 testina, praesertim iliūm, erecto trunco,
 sustinenda. Sed & utrumque os totum
 musculis multis locum & fundamentum
 praebet; nempe cava sua eademque am-
 pla & leni parte ², Iliaco interno; *dor-*
so ³ amplo & inaequabili, lineisque di-
 stincto, Glutaeis, Rectoque; ora post-
 eriore imaque, statim ante nexum cum
 osse sacro, Iliaco externo; *Spina* ⁵, id
 est summa ora, eaque quasi simiorbicu-
 lata, a posteriori inprimis parte crassis-
 sima ⁶, satis etiam crassa a priori ⁷, in
 medio tenuiore ⁸, totaque inaequabili &
 aspera, Quadrato lumborum, Obli-
 quis

4 Ibid. Cap. ult. Fig. 1. Eustach. Tab. XLIII.
 XLIV.

5 Vesal. 1. c. Fig. 2. Q. H. R. R. P. & Fig. 3. Q. H.
 L. P.

6 Ibid. Fig. 3. Q. H.

7 Ibid. P. L. & Fig. 2. R. R. P. & Fig. 1. R. R.

8 Ibid. Fig. 3. ad K.

quis & Transverso abdominis, ac Glutaeo magno medioque; ora priori, statim sub spina, Membranoso & Sartorio capiti denique Recti, tuberculo⁹ amplo, oblongo, & inaequabili, quod in parte eadem & priore & inferiore, prope acetabulum, habet.

9 Ibid. Fig. 1. 2. 3. S.

192. Sic itaque facta, inter seque apta, & coagmentata ossa, Sacrum & Coxarum duo, primo fundamentum stabile sunt, quo truncus nititur; quodque suffultum pedibus, totum sub lumbis, & super femora, cum stabilitate mobile est.

Deinde cum coccyge *Pelvem*² faciunt: cavum magnum, fere orbiculatum, interruptum, intrinsecus aequabile, totumque maximam partem stabile factum a posteriori parte ab osse sacro a, b 48. & coccyge b, a lateribus ab ischiis c, a c 187. prio-

1 Vesal. in Tab. ult. trib. Lib. 1. Eust. Tab. XLIII. XLIV. XLV.

2 Vesal. l. c. Fig. 1. Eust. Tab. XLIII.

priori parte ab ossibus pubis d. Hoc^d 186.
 vero inferiori abdominis parti stabilitatem & formam dat, ac simul imum quasi abdominis additamentum est, ad recipienda, transmittenda, ordinanda, & munienda magnam intestini iliū partem, vesicam, intestinum rectum, ac privatim in viris vesiculas seminales, in foeminis vaginam utrumque cum tubis suis & ovariis. Idemque ab inferiori parte inter ischiorum tubera & coccygem amplissimo hiatu patens, extremum rectum intestinum emittit, non obstantibus ani necessariae dilatationi ischiorum, satis inter se disjunctis, tuberibus, & cedente mobili coccyge: emittit & a priori parte, sub pubis ossium commissura, urethram vasaque & nervos, hiatu angustiore³: ad haec ab utroque latere, inter os sacrum, iliū, ischion, ac ligamentum ab acuto ischii processu ad os sacrum pertinens, foramen⁴ habet magnum, per quod expel-

vi

³ Vesal. l. c. sub e.

⁴ Ibid. Fig. 2. Eustach. Tab. XLV. 23 ÷ 43.

vi nervus ischiadicus, cum insigni arteria venaque, ac musculus Iliacus externus, elabuntur: praeterea inter ligamenta illa ^e duo & ischii tuber utrimque relictus hiatus minor ex pelvi prodire finit Obthuratorem internum; qui porro, tanquam ad fixam quandam rotulam, inflectitur ad posteriorem interiorumque tuberis ischii marginem ⁵, eumque per longitudinem modice sinuatum, per transversum vero gibbum, totum crassum, valentem, & aequabilem: denique in summa utriusque magni foraminis ^f parte sinus ⁶ est oblongus, & sub pubis osse oblique in exteriora protensus, vasa nervumque transmittens. Summa autem pelvis ora utrimque supra acetabulum, & ante os iliûm, sinum ⁷ habet levem & patulum, a musculo Iliaco interno, & a Pfoa impressum: sic & pubis os utrumque, supra magnum foramen, a parte superiori eademque & priori, ampliter sinuatum est, sinu longio-

⁵ Vesal. l. c. Cap. xxx. Fig. 1. 2. 3. k.

⁶ Ibid. f.

⁷ Ibid. T.

giore⁸, qui musculo Pectinaeo, ac crurali arteriae & venae, vasisque feminalibus in viris, eleganter cedit.

Postremo musculis g, qui hoc ipsum^g 144.
trunci fundamentum movent, ac ple- 147.
risque omnibus femorum, multis quo- 148.
que crurum, ac lumborum, dorfi, costa- 185.
rum, abdominis, atque ipsorum humero- 186.
rum, aliisque qui ad extremum intesti- 188.
num rectum, ad urethram, & ad pe- 189.
nem, aut clitoridem, pertinent, ipsi- 190.
que peni, vel clitoridi, stabilitatem 191.
dant.

8 Ibid. V.

III. DE PEDIBUS SCELETI.

193. **P**EDES duo SCELETI¹, trunci
fulcra, ex *columna*, hujusque
basi, quisque constat.

1 Vesal. Lib. 1. Cap. ult. Tab. 1. 2. 3.

194. *Columna* longa est, & crassa,
&

& valentissima, ac fere media, in *Femur* & *Crus*, divisa.

Vid. citat §. 193. 1.

195. Ac primo statim sub trunco unum utrimque *FEMUR*¹ est: ossa longissima, crassaque & dura & valentissima, apta ad totam superimpositam trunci, capitis, & brachiorum molem sustinendam, & ad stabiliendos multos vastos validissimosque musculos.

¹ Vesal. Lib. 1. in fin. Tab. 1. 2. & 3. A. & Cap. xxxi. Fig. 1. & 2.

a 195. 196. Horum^a utrumque a superiori parte ex crassa cervice¹ intumescit, ab-
itque in *caput*² magnum, globosum,
& cartilagine laevi crustatum, cumque
b 187. acetabulo^b magnitudine & rotunditate
congruens, & similiter oblique positum,
id est sursum introrsumque tendens: ea-
que

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxx. Fig. 1. & 2. D.
² Ibid. A. A.

atque capita in acetabula coniecta ³, & ab iis quasi comprehensa, coxas sustinere valent; atque ita, ut ipsae illae coxae super haec capita in omnem partem cum celeritate & stabilitate inclinari, & versari queant; similiterque femora ad coxas flecti vertique.

Sinum ⁴ praeterea utraque capita, non-nihil sub media convexitate sua, ab interiori parte habent, eumque parvum ac satis profundum & inaequabilem, cui ligamentum teres, ex acetabulo veniens, pertinacissime inseritur.

³ Ibid. in fin. Lib. I. Tab. 1. 2. 3. Eustach. Tab. XLIII. XLIV. XLV.

⁴ Vesal. l. c. Cap. xxx. Fig. 1. B.

197. Ab utroque istorum ^a capitum ^a 196. crassa oblongaque *cervix* ¹ oblique in exteriora, & quasi transversa, modice deorsum procedit, magis magisque crassescens; donec ab ea reliquum femur, angulo obtuso facto, deorsum tendat.

Qua

* Vid. citat. §. 196. 1.

Qua de caussa utrumque femur ad coxam quodque suam, etiamsi immotam, ad oppositum latus, id est, alterum femur secundum alterum insigniter flectere possumus, eodemque modo coxam utramque, super femur quamque suum, ad interiora inclinare; deinde & coxas femora totumque truncum melius sustentant²; eademque a superiori parte sic magis divaricata², locum parant multis crassisque musculis.

Extremae cervici capsula ab acetabuli
 b 187. margine externo procedens b, totumque hunc articulum complectens & firmans, interitur, inprimis firmiter adhaerens eminentiae³ oblongae asperaeque, quae a parte priori est.

² Vesal. Lib. 1. in fin. Tab. 1. Eustach. Tab. XLIII. XLIV.

³ Vesal. 1. c. Cap. xxx. Fig. 2. f.

a 197. 198. Porro a cervicibus illis a ad genua deorsum tendentia femora per longitudinem incurva sunt; a priori quidem parte gibba, a posteriori conca-

va¹: deinde ad coxas longius disjuncta, procedentia ad se invicem magis magisque appropinquant; quo aptiora sint & ad statum erectum, & ad incessum cursumque, & ad sessionem: atque ut eadem illa femora, sic oblique a cervicibus suis ad se invicem tendentia, in rectoribus tibiis insistere possint, ab inferiori parte modice in exteriora recurvata sunt².

¹ Spigel. Lib. 11. Tab. x. Fig. 3. Vesal. ad calc. Lib. 1. Fig. 2.

² Vesal. l. c. Cap. xxx. Fig. 1. & 2.

199 Et primo quasi teretia, media intumescere incipiunt¹, ac procedendo, quo propiora cruri, eo fiunt latiora², donec in capita³ duo maxima desinant, quibus innituntur in tibiis⁴: eaque capita insigniter crassa sunt, & oblonga, id est, a priori parte ad posteriorem ultra

tra

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxx. Fig. 1. ad d.

² Ibid à d deorsum.

³ Ibid. E. F.

⁴ Ibid. ad calc. Lib. 1 Fig. 1 2 3.

Y 2

tra femur suum porrecta ⁵, & a posteriori parte diducta ⁴; tum autem totum per transversum, & praesertim per longitudinem gibba; at ab inferiori parte planiora, a posteriori sursum incurvata ⁴ & rotundiora; gibbisque suis partibus oblique ex lateribus ad se invicem nonnihil directâ, ac laevi cartilagine crustata: privatim vero caput exterius totum rectius a priori femoris parte ad posteriorem tendit; ab eo interius primo introrsum nonnihil abscedens, mox inde in posteriora oblique recurvatur; ad haec exterius minus est, & tum ab inferiori parte, tum a posteriori, planius & latius; interius autem totum plenius, magisque gibbum: insidentque utraque tibiae sinibus ^a, facili, & tamen stabili, totaque singulari mobilitate.

Jam vero a priori parte capita illa confluunt, abeuntque in *sinum* ⁶ trochleae rotulae sinus affimilem, eumque amplum patulumque, & in priora sursum,

⁵ Spigel. Lib. 11. Tab. x. Fig. 3.

⁶ Vesal. l. c. Cap. xxx. Fig. 2. H.

sum, ac fere recta, incurvatum, similiterque atque ipsa illa capita cartilagine laevi crustatum; insigniter eminentibus marginibus ejus, & qua parte se invicem respiciunt, latis gibbisque, praefertim exteriore, qui & sursum versus productior. Ad hunc sinum, & ad ipsa illa capita, in intervallo eorum, patella, cum genu flectimus, rursumque extendimus, libere movetur.

At a posteriori parte eadem ista capita media quasi sinuata⁷, totaque magno intervallo disjuncta sunt; quo sinu illo amplo profundoque & inaequabili recipiant ligamenta, quibus hic articulus firmatur, sic ut ad posteriora insigniter flectendo genu non sint impedimento.

Adde quod femur utrumque, ne genu ad posteriora insigniter inflectendo obstaret, a posteriori parte, supra prominentia capita sua, planius, immo leviter sinuatum sit⁸. Quemadmodum &

a

⁷ Ibid. Fig. 1. I.

⁸ Ibid. e.

a priori parte , supra sinum patellae
 amplum & planum & quasi sinuatum⁹
 non obstat patellae sursum valide tra-
 hendae.

9 Ibid. Fig. 1. supra G.

200. Musculorum vero, quos femo-
 ra firmant, caussa, utrumque primo ad
 extremam cervicem suam ab exteriori
 parte sursum versus totum excrescit pro-
 cessu maximo¹, qui *Trochanter major*
 nominatur: is ab exteriori parte gibbus
 & inaequabilis², ea ipsa firmat Glu-
 taecum medium minimumque; firmat &
 Iliacum externum, parte superiori; post-
 eriori autem Quadratum; ab interiori
 parte inaequabiliter sinuatus³, locum
 parat insertioni Obturatoris externi in-
 ternique cum Gemellis; totusque vim
 Glutaei maximi auget. Deinde a post-
 eriore eademque inferiore extremae cer-
 vi-

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxx. Fig. 1. & 2. Q. R. S. X. Y.

² Ibid. Fig. 1. S. Y. & Fig. 2. V. X. Y.

³ Ibid. Fig. 1. R.

icis parte ex femore eminet *Trochanter minor*⁴, tuberculum oblongum, gibbum, nonnihil introrsum tendens, ac Iliacum & Iliacum internum excipiens. ipsum porro femur a posteriori parte, fere tota longitudine sua, insertionem praebet musculis validissimis, Glutaeo maximo, Tricipiti, Pectinaeo, Vastis, adducitque caput Bicipitis breve, ab iis ipsis in eminentias oblongas & inaequales gibberasque⁵, per longitudinem suam, a trochanterum radicibus recta introrsum, protractum. At reliquum femur, quod fere Cruraeus Vastique occupant, satis aequabile est. Capitibus denique inferioribus insertionem tendendi Tricipitis, Gemellis vero, Plantari, & Popliteo originem praestat.

4 Ibid. Fig. 1. & 2. a.

5 Ibid. Fig. 1. T. T. c. c. d. d.

201. CRUS autem est ex ossibus duobus¹; nempe ex *Tibia*², & *Fibula*³.

202.

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxxi. Fig. 1. & 2.

2 Ibid. Fig. 3. & 4.

3 Ibid. Fig. 5. & 6.

202. TIBIA femur sustinet, ipsa in pede extremo innixa : os praelongum sed femore brevius, crassum valensque¹.

¹ Vid. citat. §. 201. 2.

203. Igitur a superiori parte insigniter tumens, vertice summo¹ planior a 199. basis lata & idonea capitum femoris :
^{init.} est : leviterque capita illa recipit *sinibus*² convenientibus & modice disjunctis duobus, iisque valde levibus, interior³ tamen profundiore, & medio suo fundo rotundiore, exterior⁴ in medio levissime sinuato, a priori verò parte, & praesertim a posteriori, quodammodo gibbo, utrisque autem oblongis & quasi ovatis, & a priori tibiae parte ad posteriorem pertinentibus, atque etiam nonnihil oblique positis, id est, a medio tibiae in latera declivibus
 lae.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxxi. Fig. 7.

² Ibid. F. G.

³ Ibid. F.

⁴ Ibid. G.

laevi denique cartilaginea crusta oper-
tis. Atque eo non modo femur in ti-
bia recte firmiterque insistere potest; sed
etiam genu, ex his juncturis factum, in
posteriora ad angulum valde acutum fle-
cti, rursusque extendi: insuperque ti-
bia, genu, praesertim ad angulum re-
ctum, flexo, ad femur satis insigniter,
maxime extrorsum, converti, & resti-
tui rursus; tibia scilicet tunc se suo in-
teriore sinu ad posteriorem partem in-
terioris ^b femoris capitis, quasi circum ^b 199.
axem suam, inprimis nonnihil vertente; ^{init.}
exteriori autem, ad posteriorem itidem
partem exterioris ^b femoris capitis praes-
sertim describente arcum exiguum: si-
mulque ipsa ossium, e quibus articuli
illi sunt, figura non facile concedit, ut
genu multum in priora, aut in alteru-
trum de lateribus, sive extensum sive
flexum, inflectatur; neque ut tibia, ex-
tensio genu, ad femur convertatur.

Quem etiam ad finem ligamentis os-
sa illa singularibus firmanur: primo
crasso & valente, e posteriore eadem-
que inter sinus istos ^c media tibiae ^{c. Huj.}
^Z par- ^{ia.}

- d 199. med. parte s enato, & fundo sinus d, qui
capita femoris disjungit, inserto; sic
que & tibiam ad femur religante, &
impediente, ne femur & tibia ex exten-
sis in priora admodum flectantur: mul-
tum etiam adjuvantibus, & ne genu in
alterutrum laterum inflectatur, aut ex-
tenso genu tibia ad femur convertatur,
impedientibus ligamentis duobus vali-
dis longisque, quae a femoris capitum
lateralibus externis procedentia, cruris
summis lateralibus inferuntur, & quidem
tota nonnihil secundum posteriorem la-
terum istorum partem deducta: itaque
simul non obstant genu in posteriora
flectendo; laxatis tunc ligamentis istis
lateralibus, medio autem in posterius
- 199. femoris capitum intervallum e admissio,
& retinente ossa: quin & flexo genu, ti-
biae ad femur conversionem permittunt;
tunc insuper caput femoris exterius i-
psamque mediam tibiam inprimis reti-
nente ligamento crasso & robusto, quod
ex summa medii tibiae tuberculi⁶ parte,
jux-

5 Ibid. Fig. 2. 4. 7. K.

6 Ibid. I.

juxta sinum anteriorem, enatum, lateri interno capitis femoris exterioris inseritur. Praeterea utrumque illum articulum, totumque adeo genu ambit & includit capsula membranacea valida, quae ex interiori sua parte, utrimque e regione summae tibiae, abit in *cartilagine semilunares*⁷: hae primo crassae⁸, interiora, id est, mediam tibiae versus procedendo extenuantur, & mox in acutum desinunt⁹; totae supra summos tibiae sinuum margines ab exterioribus partibus prorepentes¹⁰, iisdemque aptissime & proxime, laxae tamen, adjunctae, ac cornibus¹¹ suis, in fibrosa ligamenta desinentibus, nexae mediae inter sinus inaequabili parti tibiae: exteriore quidem cartilagine, suo priore cornu inserta sinui, qui statim ante tuberculum

7 Ibid. Fig. 8. & J. B. Morgagni Advers. anat. II. Tab. Fig. 4. C. D.

8 Vesal. 1. c. N. N. Morgagn. 1. c. Fig. 5. f. g.

9 Vesal. 1. cit. O. O. Morg. 1. c.

10 Morgagn. 1. c. Fig. 4.

11 Ibid. Fig. 5. e. e.

culum tibiae medium est; cornu autem posteriore, summo tuberculo isto, & saepe etiam ipsi capiti interno femoris, qua id sinum spectat, producto ligamento: interiori vero cartilagine, suo priori cornu, tibiae leviter & inaequaliter ante sinum ejus interiorem sinuatae; posteriore denique, radici internae medii tibiae tuberculi: quapropter exterioris cartilaginis cornua magis ad se invicem recurvata sunt¹²; quae & in ligamenta longiora vertuntur: utraeque autem laevissimae sunt, & a superiori parte inprimis cavae¹³; totae mobiles, praesertim exterior: itaque augent sinus tibiae¹⁴, quo melius recipiant femoris capita; ipsae tamen capitibus illis motis cedentes, iisdemque sese accommodantes.

¹² Ibid. Fig. 4. conf. inter se D. & C.

¹³ Ibid.

¹⁴ Ibid.

204. Deinde ut tendinis genu extendentium muscutorum vis ad flexum genu

nu extendendum major esset, & femoris capitum intervallum, flexo genu, venuste expleretur, atque etiam ne quid idem ille tendo crebro & vehementi, quoties genu flectimus rursusque extendimus, capitum femoris intervalli attritu detrimenti acciperet; natura ad extremum femur a priori parte appoluit os¹ parvum, quodammodo orbiculatum, crassum, durum, pensile, prorsus mobile, & ad ipsum illum genu articulum pertinens: **PATELLAM** vocant. Ea-que tibiae summa eademque prior quasi pars est; ad quam, per se quidem soluta, religatur ligamento longo lato crasso valente, quod a parte tibiae eadem & superiore & priore & media, ea-que modice protuberante², sursum ad patellam tendit, ejusque imae & in mucronem plerumque migranti parti³ inferitur: tota quoque cum ligamento isto capsae genu ambienti undique innexa.

Huic

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxxii. Fig. 1. & 2.

² Ibid. Cap. xxxi. Fig. 1. & 3. B.

³ Ibid. Cap. xxxii. Fig. 2. E.

Huic igitur musculi genu extendente
 inferuntur; a superiori parte Cruraeu
 & Rectus, a lateribus Vasti: sic mag
 firmatur. Jam vero genu, quantum ma
 xime potest, flexo, insidet intervallo ca
 pitum femoris prope tibia, in ima ca
 pitum illorum eademque intervallo pro
 xima parte innixa. At cum genu ex fle
 xo extendimus, patella, ab extenden
 tibus tibia musculis truncum corpori
 versus tracta, circum extremum femur
^a 199. in caput ejus intervallo sinuque ^a, tan
 quam in trochleae rotulae sinu, paulla
 tim vertitur; sequente tibia, & paulla
 tim extenso genu: donec plane extensio
 & firmato genu, patella supra femori
^b 199. caput sinum pertracta, ibidem ^b fe
^{fin.} mori leniter adsideat; id permittenteli
 gamenti patellam tibiae nectentis longi
 tudine: rursusque per eandem viam pa
 tella redit, cum genu flectimus, tibia
 sequens. Eamque ob causam a poste
 riori parte ⁴, qua ad femur applicatur
 lata est, & lenis, & laevi cartilaginea
 cru-

crusta operta; atque femoris capitum intervallo sinuique congruit, id est, ex lateribus ejus eminentia media oblonga gibbaque⁵ surgit, ipsa latera ampliora & leviter sinuata⁶ sunt, praesertim exterius⁷. Tota autem, quia a tibia soluta, se cum ligamento suo ad femur, genu sive extenso, sive ad quemcumque eadem angulum flexo, quam scitissime accommodat: atque nec genu extensioni, in priora quinetiam, quamvis levi, flexioni, nec tibiae, flexo in posteriora genu, conversioni quicquam obstat.

⁵ Ibid. A. B.

⁶ Ibid. C. D.

⁷ Ibid. D.

205. Tibia a genu^a rectius deorsum^a 203. procedens, magis magisque atque insigniter gracilescit¹: at ab inferiori parte, quo cum talo committi commode possit, rursus paullatim ac modice intumescit.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxxi Fig. 3. ab I. ad d. e. inferiora. & Fig. 4. ab F. G. ad d. e. inf.

tumescit²; donec sua ima parte praesertim desinat in *sinum*³ levem, amplum quodammodo quadrangulum; a priori parte tibiae usque ad posteriorem modice & aequabiliter concavum; per transversum vero in medio eminentiorer gibbumque⁴, ad utrumque latus modice sinuatum⁵; totum a priori tibiae parte in posteriorem aliquantum declivem & laevi cartilagine crustatum; qui i
 b 219. summa tali parte^b infistit, laxa mobilitate.

Ab utroque hujus latere deorsum protenduntur *Malleoli*⁶, articulum istum firmantes. Ac primo quidem inferior tibiae pars ab interno latere, ibique maxime a priori parte, paullatim magis magisque intumescens⁷, tandem abit in processum⁸ amplum, crassum, valentem

² Ibid. à d. e. inf. deorsum.

³ Ibid. Fig. 9. & 10. f. d. e.

⁴ Ibid. d.

⁵ Ibid. e. f.

⁶ Ibid. Fig. 9. i. n. & sic Fig. 1. E. φ. & Fig. i. n.

⁷ Ibid. Fig. 2. ad m. & sic Fig. 3.

⁸ Ibid. & Fig. 9. & 10. i.

tem , quem *malleolum internum* dicimus: is aliquantum deorsum, & simul etiam oblique nonnihil introrsum procedens⁸, ad latus tali internum^c admo-^c 219. vetur⁹; ea parte quodammodo sinuatus¹⁰, ac perpetua cum sinu tibiae cartilaginea crusta opertus. Quod deinde ab altero sinus illius^d latere *fibula* prae-^d Huj. stat; quam recipit extremae tibiae latus^{init.} internum , amplum, totum per transversum sinuatum¹¹, & oblique posteriora spectans.

9 Ibid. in fin. Lib. I. Tab. II. in sinistro crure, φ.

10 Ibid. Cap. xxxi. Fig. 10. e.

11 Ibid. Fig. 4. & 10. S.

206. Etenim ad tibiā additamenti instar ab externo latere **FIBULA** admotā est¹: ea similiter oblonga, sed multo gracilior & debilior; extremis utrimque capitibus tumida, media tenuis².

207.

1 Vesal. Lib. I. Cap. xxxi. Fig. 1. & 2.

2 Ibid. Fig. 5. & 6.

207. Hujus caput superius¹, a superiori sui parte superficiem² habet amplam, leviter sinuatam, & laevi cartilagine crustatam, sursumque ac simul introrsum, tibiam versus, spectantem; qua ad tibiam, statim sub junctura genu, adplicatur³; nempe ad partem tibiae eandem & posteriorem & exteriorem⁴, ob id modice prominentem, ac deorsum oblique ad posteriora exterioraque spectantem, totamque leviter gibbam, & cartilagine laevi crustatam: ipsum porro ad tibiam ibidem ligamentis reliatum, sic ut immobile sit.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxxi. Fig. I. C.

² Ibid. Fig. 5. Q.

³ Ibid. Fig. 2. V.

⁴ Ibid. Fig. 4. R.

208. Inde gracilescens deorsum procedit¹, tota a tibia disjuncta²: & primo rectior, dein tibiam versus nonnihil recurvatur: jamque inferiori parte rursus

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxxi. Fig. I. 2. 5. 6.

² Ibid. Fig. I. & 2.

sus plenior; eaque recipitur in finum³, qui a latere tibiae^a est; ibidem quoque^a 205. ad tibiam valide firmiterque religata: ultra tibiam denique longius procedens, in *malleolum externum* migrat⁴; qui admodum crassus, & interno longior, ad latus tali^b externum admovetur⁵,^b 219. superficie ampla, aequabili, leviter gibba⁶, & laevi cartilagine crustata.

3 Ibid. Fig. 2. X. & Fig. 1.

4 Ibid. Fig. 1. E. Fig. 2. & 9. n.

5 Ibid. in fin. Lib. 1. Tab. 2. in dextro crure, x.

6 Ibid. Cap. xxxi. Fig. 10. & 11. h.

209. Crus itaque extremum inprimis in *finum*¹ illum^a definit; quo innititur^a 205. in talo², id est, in pede extremo; ad eum ligamentis a priori & a posteriori parte alligatum. Et articulus ille mobilis est: ac *malleolis*^b utrimque deorsum^b 205. protensus³ firmatur; qui & ipsi ligamen-
tis^{fin. & 208}

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxxi. Fig. 9. e. d. f.

2 Ibid. in fin. Lib. 1. Tab. 1. & 3.

3 Ibid. Cap. xxxi. Fig. 9. i. n. conf. ibid. Tab. ult. tres Lib. 1.

tis firmantur, atque ad talum religantur; uno a parte malleoli interni ima sinuataque⁴, altero a parte externi eadem & interna & posteriore & inferiore sinuataque⁵, ad talum tendente. Ex quo crus in pede extremo infistit stabilis
 ¶ 219. certa^cque mobilitate. Adde quod articulus iste totus oblique ad crus ponitur, id est, sinus ille a posteriori tibiae parte ad priorem non recte, sed satis insigniter extrorsum tendit; eaque de causa malleolus quoque internus prior est, externus posterior: scilicet ut pes extremus a crure extrorsum vergeret.

Malleoli extrinsecus gibbi, protuberant.

⁴ Ibid. Cap. xxxi. Fig. 4. & 10. k.

⁵ Ibid. Fig. 2. 6. & 11. r.

210. Caeterum utraque illa ossa, medio ligamento lato tenui valente conjuncta¹, primo insertionem crus moventibus musculis praebent. *Tibia* scilicet latere suo interno, & quidem hujus par-

¹ Vesal. Lib. II. Cap. I. a.

parte superiori, Sartorio, Gracili, Semimembranoso; deinde *eminentia*² oblonga & inaequabili, quae in posteriore eademque superiore ejus parte oblique exporrecta, Popliteo. *Fibula* autem Bicipiti, sui capitis superioris exterioris & inaequabili parte³. Deinde locum, stabilitatem, & originem praestant multis magnisque musculis, ad pedem extremum, & ad digitos ejus pertinentibus; ab iis ipsis maximam partem figurata. Ac *tibia* in triangulam quodammodo figuram formata est: interno latere⁴ ampla insigniterque gibba, & fere tota a musculis libera: exteriori⁵, quo fibulam spectat, similiter ampla, sed planior & fere sinuata, cedens accumbentibus musculis, Tibiaeo antico, Extensori digitorum pedis longo, itemque pollicis: posteriori⁶ non valde depressa, sed gibba, firmansque
Fle-

2 Vesal. Lib. I. Cap. xxxi. Fig. 2. & 4. γ .

3 Ibid. Fig. 5. & 6. c.

4 Ibid. Fig. 1 & 3. γ . inter γ . γ . e. e.

5 Ibid. 2. inter γ . γ . d. d.

6 Ibid. Fig. 2. & 4. d. inter d. d. e. e.

Flexorem digitorum longum, & Tibia-
 bium posticum, Soleumque. Sic & *fibula*
quasi triangula est, & varie com-
 pressa; internoque ⁷ latere suo, tibiae
 spectante, originem praebet ceditque
 Extensori digitorum pedis, atque etiam
 pollicis longo: externo ⁸ autem amplo
 & majorem partem sinuato, Fibulae is-
 posteriori ⁹ denique, Flexori pollicis lon-
 go. Ad haec tibiae posterior imaque
 pars, prope malleolum internum, iti-
 demque posterior malleoli externi pars,
sinus habent oblongos, a tendinibus
 musculorum, pedem extremum peten-
 tium, impressos; hunc ¹⁰ quidem a Fibu-
 lae is, illos ¹¹ autem a Tibia eo postico &
 a Flexoribus longis digitorum pollicis-
 que pedis.

⁷ Ibid. Fig. 1. & 5. x. x. inter f. f. t. t.

⁸ Ibid. α. α. inter f. f. u. u.

⁹ Ibid. Fig. 2. & 6. β. inter t. t. u. u.

¹⁰ Ibid. q. q.

¹¹ Ibid. Fig. 2. 4. 10. m.

211. Hujus columnae basis *Pes ex-
 tre-*

*tremus*¹ est; qui e *Tarso*², *Metatar-*
*so*³, & ex *Digitorum ossibus*⁴, con-
stitat.

-
- 1 Vesal. Lib. I. Cap. xxxiii. Fig. 1. & 2.
2 Ibid. Δ. Γ. Θ. 1. 2. 3. 4.
3 Ibid. I. II. III. IV. V.
4 Ibid. tota reliqua extrema pedis pars.
-

212. TARSUS e septem ossibus, in
duos ordines compositis, fit. Primi
*Calcaneus*¹ est, cum *Talo*²: secundi
*Naviculare*³, *Cuneiformia tria*⁴, & *Cu-*
*biforme*⁵.

-
- 1 Vesal. Lib. I. Cap. xxxiii. Fig. 1. & 2. Δ.
2 Ibid. Γ.
3 Ibid. Θ.
4 Ibid. 1. 2. 3.
5 Ibid. 4.
-

213. CALCANEUS os maximum in-
ter septem illa est, oblongum, crassum-
que¹. Incipit autem admodum crasso
*tubere*², quod proprie calcem facit, ac
sua

-
- 1 Vesal. Lib. I. Cap. xxxiii. Fig. 7. 8. 9.
2 Ibid. Fig. 2. 8. 9. c.

sua ima³ latiore & planiore parte in terra insistit; simulque valentissimum, quod totum extremum pedem in posteriora flexit, tendinem achillis & plantaris musculi excipit & firmat, parte sua postica⁴ modice gibba & inaequabili.

³ Ibid. Fig. 2. Y. Z. & Fig. 8. Y. Fig. 9. Z.

⁴ Ibid. Fig. 8. 9. c.

214. Inde gracilior in priora procedit¹, suum extremum multo gracilius habens², desinensque in superficiem amplam, aequabilem, planiorem, per transversum leviter gibbam, secundum altitudinem suam modice concavam, laevi cartilagine crustatam, ad priora & nonnihil oblique introrsum spectantem; cum qua os Cubiforme^a mobilis committitur⁴ junctura.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxxiii. Fig. 8. & 9.

² Ibid. Fig. 8. ante R. V. & Fig. 9. ante R. g.

³ Ibid. Fig. 7. & 9. i.

⁴ Ibid. Fig. 1. inter g. & 4. & sic Fig. 2.

a 218. 215. Is vero, ut talum^a recte sustineret

neret, a superiori & eadem priori parte
profunde quasi exsectus est¹: ac deinde
ibidem primum medius fere abit in *ca-*
*put*² magnum, oblongum, & per lon-
gitudinem suam gibbum, atque a supe-
riori calcanei parte deorsum & simul o-
blique in exteriora exporrectum, oper-
tumque laevi cartilaginea crusta, ac to-
tum oblique in priora & superiora di-
rectum; quod in sinum^b tali recipitur.^{b 218.}
Deinde ad priorem capitis illius radi-^{init.}
cem altius *sinuatus* est³, ad recipien-
dum & sustinendum imum ejusdem tali
tuberculum^c.^{c 218.}

Ab interna etiam capitis istius sinus-
que^d parte in latus aliquantum, & si-^{d Huj.}
mul nonnihil oblique in priora, proce-^{init.}
dit, augeturque parte satis lata⁴, sed
tenui; quae similiter, atque caput illud,
posi-

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxxiii. Fig. 7. 8. & 9. ante
P. V. R.

² Ibid. P.

³ Ibid. statim ante P.

⁴ *A superiori parte*, ibid. Fig. 7. V. R.

Ab inferiori, ibid. Fig. 2. e.

posita, sustentaculum cervicis tali est,
 e 218. eamque e recipit *sinus* levi, oblongo, o-
 med. vato, & cartilagine laevi crustato, quem
 a superiore parte, ad ipsum extremum
 suum, habet.

Eandemque cervicem e insuper susti-
 nere calcaneus solet, *sinu* ⁶ levissimo &
 laevi cartilagine crustato, qui plerum-
 que in parte ejus eadem & superiori &
 priori & ad internum latus est.

5 Ibid. Fig. 7. 8. 9. R.

6 Ibid. Fig. 7. h.

216. De reliquo externum ¹ calcanei
 totius latus amplum est, planius, inae-
 quabile, tuberculatum, sinuatum; edu-
 citque Abductorem digiti minimi, & Ex-
 tensorem digitorum brevem; ac sustinet
 tendinem Fibulaei longi, eminentia exi-
 gua. Internum ² vero, totum insigni-
 ter sinuatum, tendinibus Tibiaei postici,
 Flexoris digitorum, itemque polli-
 cis, longi, arteriae venaeque & nervo
 ad

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxxiii. Fig. 9. f. g.

² Ibid. Fig. 8. d. e.

ad plantam tendentibus, locum parat, atque Abductorem pollicis educit. Tum denique calcaneus sua inferiore parte primo sinuatus est ³, ad educendum & locandum Flexorem digitorum pedis brevem: deinde ad priorem suam eandemque interiorem partem *tuber* ⁴ habet oblongum, a quo praecipue ligamentum per plantam pedis excurrens, quodque pleraque ejus ossa colligat, oritur ^a.

a 242.

³ Ibid. Fig. 2. X.

⁴ Ibid. ante X.

217. Inter extremum crus calcaneum-que TALUS, ad utrumque pertinens, medius interjectus est: is calcaneo minor, tumidulus, multiformis.

Vesal. Lib. 1. Cap. xxxiii. Fig. 3. 4. 5. 6.

218. Talus, ut in calcaneo infisteret certa lege mobili ac simul stabili articulo, primum inferiore & eadem post-
Bb 2
eriore

eriores sui parte sinuatus est ¹ : *sinusque*
^a ^{215.} in. ille recipit ² calcanei caput ^a ; ob id am-
 plus, oblongus & quasi lunatus, ac per
 longitudinem suam concavus, & a su-
 periori pedis parte deorsum simulque
 extrorsum oblique exporrectus ; laevi
 cartilagine crustatus ; retrorsum deor-
 sumque spectans ; totusque capiti calca-
 nei congruens, nisi quod superiori par-
 te sua angustior sit.

^b Huj. in. Deinde ad extremum finem istum ^b,
 a priori parte ejus, atque adeo in late-
 re pedis externo, desinit in *processum* ³
 deorsum tendentem & paullatim graci-
 lescentem, qui, hac tali calcanei que jun-
 ctura in exteriora, quantum potest, fle-
^c ^{215.} in. xa, sinui ^c calcanei infidet ⁴, extremo
 retuso, crassiore, a priori parte gibbo,
 aequabili, & cartilagine laevi crusta-
 to.

Tum autem ipse talus priorem par-
 tem

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxxiii. Fig. 4. Q.

² Ibid. Fig. 1.

³ Ibid. Fig. 6. K.

⁴ Ibid. Fig. 1. inter r. g.

rem suam exeuntem in *cervicem* ^s latam
 crassamque habet, quae in priora mo-
 diceque introrsum, atque ad latus prioris
 calcanei partis, sed ea sublimius, vergens ⁶,
 ima sui eademque posteriori parte abit in
tuberculum ⁷ leviter eminens, oblongum,
 ovatae figurae, per longitudinem levi-
 ter gibbum, & laevi cartilagine oper-
 tum, quo in sinum ^d calcanei recepto <sup>d 215.
med.</sup>
 innititur. Quin & cervix illa priori parte
 sua plerumque innititur priori calcanei
 parti ^e. <sup>e 215.
fin.</sup>

Atque hos articulos ligamenta valida
 firmant; quae a calcanei media inter ca-
 put ^f ejus sinumque ^g sinuata & inaequa- <sup>f 215.
in.</sup>
 bili parte ⁸ ad talum procedunt, ejusque i- <sup>g 215.
med.</sup>
 tidem mediae inter ejus sinum ^h capitu- <sup>h Huj.
in.</sup>
 lumque ⁱ ac profunde sinuatae parti ⁹ <sup>i Huj.
fin.</sup>
 inferuntur. Ex quibus obliqua in utrum-
 que latus, praesertim in internum, mo-
 bilis talo, atque adeo toti cruri, su-
 per

⁵ Ibid. Fig. 3. 4. 5. 6. N.

⁶ Ibid. Fig. 1.

⁷ Ibid. Fig. 4. S.

⁸ Ibid. Fig. 7. 8. 9. V. V.

⁹ Ibid. Fig. 8. T. T.

per calcaneum est; similiterque calcaneo sub talo.

219. Jam talus a superiori parte nihil nisi *tuber*¹ magnum est. Id vero quodammodo quadrangulum, sed a priori parte sua latius, inde posteriora versus paullatim angustius²; vertice suo a priori parte usque ad posteriorem insigniter gibbum, & quasi orbiculatum; per transversum vero in medio, & maxime in summa parte, leviter sinuatum³, ad utrumque latus gibbum⁴: ipsis lateribus suis planius; & internum⁵ quidem ad summam oram, praesertim a priori parte, aequabile ac leviter gibbum est; externum⁶ vero multo amplius, id est, deorsum versus productius, totumque secundum altitudinem sinuatum, per transversum leniter gibbum. Ac tuber illud totum laevi cartilagine crustatum,

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxxiii. Fig. 3. 5. 6. A. B. C. D.

² Ibid. Fig. 6. ab A. C. ad B. D.

³ Ibid. Fig. 3. E. E.

⁴ Ibid. F. F.

⁵ Ibid. Fig. 5. G.

⁶ Ibid. Fig. 6. H.

tum , sinui tibiae ^a malleolisque ^b con- ^a 205.¹
gruit; eo tamen sinu in priorem & in ^b 205.
posteriorem partem productius : perque ^{fin.} &
sinum extremi cruris ^c recipitur , & u- ^{208.}
trimque quasi comprehenditur. Qua- ^c 209.
re crus sustinet , mobili articulo ; &
quidem flectendo in priora , rursus-
que , immo vero insignius , in aversum ;
eoque ligamentis firmato , quae ab ima
tibia & a malleolis ^d ad talum tendunt , ^d 209.
atque hujus ipsius tuberculi inaequabili si-
nuataeque radici inferuntur , praesertim
a priori parte , & a lateribus ⁷.

Talus ad posteriorem radicem istius
tuberculi sinuatus ⁸ est , tendinesque ad in-
ternum calcanei latus deducit.

⁷ Ibid. Fig. 5. I. & Fig. 6. K.

⁸ Ibid. Fig. 6. L. M.

220. Ipsa denique cervix ^a mox desi- ^a 218.
nit in *caput* ¹ magnum , gibbum , oblon- ^{med.}
gum , fere transversum , hoc est , ab ex-
terno tali latere ad internum , simulque
mo-

- modice deorsum, exporrectum; partim
 prorsum, partim etiam ad latus inter-
 num pedis spectans; totum autem non
 nihil oblique in terram directum, lae-
 vique cartilagine crustatum: cujus pars
 prior committitur ² cum ossē naviculae
 b 222. ri b, mobili junctura; reliqua autem infe-
 rior ac pedis latus internum spectans
 c 222. sustinetur c a ligamento, quod a calca-
 neo ad naviculare pertinet.

2 Ibid. Fig. 1. & 2. inter Γ. & Θ.

3 Ibid. Fig. 2. Γ.

- a 212. 221. Altero tarfi ossium ordine ^a, ac
 metatarsum usque pertingente, pes ex-
 tremus in priora longior fit, latior-
 que.

222. Ac cum talo committitur os
 NAVICULARE ¹, parvum, crassum,
 oblongum, transversum, figura navi-
 culae. Hujus igitur pars posterior tota
 profunde sinuata est ², & cartilagine
 laevi crustata, apteque congruit capi-
 tulo

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxxiii. Fig. 10. & 11.

2 Ibid. Fig. 11. k.

ti ^a cervicis tali ; cujus priorem partem ^a 220.
 recipit ³, articulo quoquo versus quidem
 nonnihil mobili, sed maxime tamen in
 ratus pedis internum ; indeque rursus in
 externum : eumque ligamenta undique
 firmant ; praesertim latum valensque,
 quod a calcanei parte eadem & interna
 & priore, mediaque inter juncturas e-
 jus cum cubiformi & cum talo , oriun-
 dum, sub capite tali in priora procedit,
 inseriturque inferiori marginis sinus os-
 sis navicularis parti ; id namque pede in
 terram innixo, pressoque corporis pon-
 dere, os naviculare ad calcaneum alli-
 gatum retinet, ac caput tali ^b sustinet. ^b 220.

3 Vid. citat. §. 220. 2.

223. At contra prior ossis navicula-
 ris pars gibba ¹ est ; sed distincta, & ex
 tribus superficiebus ² planioribus , ac
 perpetua cartilaginea laevique crusta o-
 pertis , constans ; ad quas tria cunei-
 for-

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxxiii, Fig. 10. l. m. n.

² Ibid.

^a 225. *formia* ^a, singula ad singulas, admot:
sunt.³

3 Ibid. Fig. 1. & 2. inter ☉. & 1. 2. 3.

224. Ab osse naviculari tria CUNEI
FORMIA ¹ in priora ad ipsum metatar-
sum procedunt ¹. Ea praecedentibu
minora sunt: at *primum* ² inter illa ma-
ximum; *secundum* ³ minimum; *tertium*
paullo majus quam secundum.

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxxiii. Fig. 1. & 2. 1. 2. 3.

2 Ibid. Fig. 12. & 13. 1.

3 Ibid. 2.

4 Ibid. 3.

225. Omnium horum pars posterior
ampla & leniter sinuata, praesertim *pri-*
mi ²; omnium laevi cartilagine crustata
iisque partibus recipiunt ³ ossis navicu-
^a 223. laris superficies ^a; *primum* anteriorem
maxi

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxxiii. Fig. 13. f. t. u.

2 Ibid. f.

3 Ibid. Fig. 1. & 2. inter ☉. & 1. deinde inter ☉. &
denique inter ☉. & 3.

maximam, maximeque gibbam; *secundum* mediam minoremque; *tertium* tertiam, similiterque parvam.

226. Inde in priora procedunt: *primum* autem longissimum est ¹; *secundum* brevissimum; hoc *tertium* longius ¹, primo tamen brevius ¹. Postremoque a priori parte quaeque desinunt in superficiem amplam, aequabilem, & laevi cartilagine crustatam: ampliorem, oblongam, oblique positam, leviterque gibbam, in *primo* ²; angustiores planioresque, in *secundo* ³ & *tertio* ⁴. Atque iis tria prima metatarsi ossa sustinent ^a; *primum* quidem, pollicis ⁵; ac ^a 237. deinde *secundum*, secundum ⁶; *tertium*que, tertium ⁷.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxxiii. Fig. 1. & 2.

² Ibid. Fig. 12. 1.

³ Ibid. π.

⁴ Ibid. λ.

⁵ Ibid. Fig. 1. inter 1. & I. & Fig. 2. inter 1. & π.

⁶ Ibid. Fig. 1. inter 2. & II. & Fig. 2. ante 2.

⁷ Ibid. Fig. 1. inter 3. & III. & Fig. 2. ante 3.

227. Verum ab externo pedis latere

Cc 2

unum

unum tantummodo os inter calcaneum metatarsumque intercedit, quod CUBIFORME¹ dicimus: cuneiformibus majus & plenius, sed usu respondens.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxxiii. Fig. 12. & 13. 4.

228. Itaque & hujus pars posterior¹ ampla est, & planior, & laevi cartilaginea crusta operta; totaque priori calcanei superficiei^a apte congruit, & cum ea committitur².

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxxiii. Fig. 13. 2.

² Vid. citat. §. 214. 4.

229. A calcaneo quoque in priora, juxta naviculare & cuneiforme tertium, modice extrorsum procedit¹. Quin & a priori parte definit in superficiem² amplam, oblongam, quasi transversam, & in duas² minores, perpetuam cartilagineam laevemque crustam obductas, di-

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxxiii. Fig. 1. & 2.

² Ibid. Fig. 12. 2. & 3.

distinctam ; ad sustinenda quartum ³
 quintumque ⁴ metatarsi ossium ^a. a 237.

3 Ibid. Fig. 1. inter 4. & iv. & sic Fig. 2.

4 Ibid. Fig. 1. inter 4. & v. & sic Fig. 2.

230. Jam vero quinque ista secundi
 tarfi ossium ordinis ossa ipsis etiam late-
 ribus suis inter se juncta sunt : navicu-
 lare cuboidi ¹ ; hoc quoque cuneifor-
 mi tertio ² ; ac denique cuneiformia alia
 aliis ³.

Et *Naviculare* quidem , qua cubi-
 forme spectat ⁴, gibbum est & inaequa-
 bile , educitque ligamenta, quibus ad
 posteriorem lateris ossis istius ⁵, eamque
 sinuatam, partem religatur.

Cubiforme autem & *Cuneiformia*,
 sua latera, quibus se invicem respiciunt,
 lata

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxxiii. Fig. 1. & 2. inter ①
 & 4.

2 Ibid. inter 4. & 3.

3 *Tertium secundo*, Ibid. inter 3. & 2.

Secundum primo, Ibid. inter 2. & 1.

4 Ibid. Fig. 11. ad p.

5 Ibid. Fig. 12. & 13. γ.

lata & planiora habent. Iisque primum alia alia contingunt, superficiebus planioribus, aequabilibus, & laevi cartilagine crustatis. *Cubiforme* scilicet, superficie ampla, quam in lateris sui cuneiforme tertium spectantis medio, ibidemque ad superiorem partem, habet, contingit sui similem, quae in parte eadem & posteriore & superiore lateris *Cuneiformis tertii*, quod cubiforme spectat, est. *Cuneiforme tertium* solo sui lateris, secundum respicientis, margine posteriore⁶, eoque ipso sua superiori atque etiam inferiori parte latiore leniterque gibbo, convenientem, & eare leniter concavum, lateris *secundi ossis*, quo tertium spectat, marginem⁷. *Secundum* vero, lateris sui, primum spectantis, margine tum superiore, tum posteriore, iisque continuis & leviter gibbis, similes leviterque sinuatos lateris *primi*⁸, quod secundum respicit. At

6 Bidlo Tab. cv. Fig. 5. ipse locus cui s. inscript.

7 Ibid. Fig. 4. ad superiorem 4 partem.

8 Ibid. Fig. 7.

At reliqua, eaque major, cujusvis istorum laterum pars ⁹ inaequabilis est, gibberaque; firmitque ligamenta valida & brevia, quibus ossa illa alia ad alia alligata tenentur.

9 *Unius, Cuneiformis tertii*, Ibid. Fig. 5.

secundi, Ibid. Fig. 4.

Cuneiformis primi, Ibid. Fig. 7.

231. Porro os *Cuneiforme primum* longissime in priora protenditur: *secundum* brevius: *tertium* fere aequelonge ac secundum: *Cubiforme* denique his brevius; & hoc ipsum quoque ad externum pedis latus, brevissime. Ex quo pes extremus a calcaneo & talo in priora longior fit: & quidem minimum ab externo sui latere; inde vero, pedem alterum versus, magis magisque.

Vesal. Lib. I. Cap. xxxiii. Fig. I. & 2.

232. Tum vero os *Cuneiforme primum* a naviculari fere recta in priora tendit: *secundum*, modice extrorsum: ma-

magis *tertium*: maxime omnium, a calcaneo *Cubiforme*. Eoque idem ille pes extremus a calcaneo & talo paullatim in priora extrorsum latefcit.

Vesal. Lib. I. Cap. xxxiii. Fig. 1. & 2.

233. *Quin & Cuneiforme primum ac tertium*, ultra secundum utrimque in priora nonnihil protensa, *sinum*¹ quasi efficiunt, recipiendo² metatarsi secundo ossi^a: ad cuius latera a superiori parte suis similiter primo applicantur lateribus; ac *primum*, exiguo levique *sinu*³; *tertium*, superficiebus duabus planioribus pariterque exiguis⁴; utrisque autem laevi cartilagine crustatis: tum deinde etiam ab inferiori alligantur.

Sic quoque *Cuneiformis tertii*, ultra cubiforme paululum progressi², externum latus, superiori sui parte, exigua portione, atque ea etiam laevi cartilagine

1 Vesal. Lib. I. Cap. xxxiii. Fig. 12. inter 1 & 2.

2 Ibid. Fig. 1.

3 Ibid. Fig. 12. sub 1. efflet indicandus.

4 Ibid. inter 2 & 3 designandis.

gine crustata, plerumque contingit post-
eriorem lateris interni ossis metatarsi
quarti partem ^b: ad idemque sua infe- ^b 238.
riori parte religatur.

234. Praeterea autem ita figurata ea-
dem ista ossa sunt, compositaque, ut
suis superioribus partibus, simul cum
cervice tali, dorso pedis ¹ partem, quae
statim ante crus est, faciant; & eam
fatis aequabilem, gibbam, atque in ex-
ternum latus devexam: inferioribus au-
tem, plantae partem; eamque in terram
concavam, & inaequabilem ². Igitur
ab interno pedis latere, & *cervix Tali*
sui superiore parte leniter gibba est, at-
que in internum pedis latus declivis ³;
& similiter *os Naviculare* ⁴; atque etiam
Cuneiforme primum a superiori parte
tenuius, inde oblique in interiora deor-
sum fertur, paullatim intumescens, mo-
diceque gibbum ⁵. Ab externo autem,
Cu-

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxxiii. Fig. 1.

² Ibid. Fig. 2.

³ Ibid. Fig. 1. ante r.

⁴ Ibid. c. & Fig. 11. ap. ad o.

⁵ Ibid. Fig. 1. r. coll. cum Fig. 12. & 13. r.

Cubiforme superiori parte sua extrorsum declive est, sed planius ⁶. *Secundum* denique *tertiumque* ex *Cuneiformibus*, media inter primum & cubiforme demissa, suis superioribus partibus crassa sunt, lataque, & planiora ⁷; ab his ter-ram versus per latera sua exacuuntur, & quasi cuneantur ⁸.

6 Ibid. Fig. 1. 4. coll. cum Fig. 12. & 13. 4.

7 Ibid. Fig. 1. 2. 3. & Fig. 12. & 13. 2. 3.

8 Ibid. Fig. 12. & 13. 2. 3.

235. Ad ligamenta denique firman-
da, tendinesque partim firmandos, par-
tim deducendos, suis inferioribus par-
tibus inaequabilia sunt variaque ¹. Et
quidem *Navicularis* ima pars, primum
2 222. inaequabilis, ligamentum ² a calcaneo pro-
cedens firmat; deinde sinuata ², dedu-
cit Tibiae postici tendinem: qua vero os
illud totum alterum pedem respicit, in
tuber ³ magnum & inaequabile migrat,
cui Tibiaceus posticus inseritur.

Cu-

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxxiii. Fig. 2.

2 Ibid. Fig. 10. & 11. q.

3 Ibid. Fig. 10. ad q. & 11. ad o. & q.

Cuneiforme primum suam imam partem oblongam & crassiore⁴ habet, ea-
que firmat Tibiae⁵ antici & postici ac
Fibulae⁶ longi tendines.

At *secundum* & *tertium* multo bre-
viora sunt, acutioraque⁷: ac *secundum*
firmat tendinis Tibiae⁸ postici partem:
tertium educit brevem pollicis Flexo-
rem, imo suo *tuberculo*⁹.

Cubiforme denique ima parte latum
est, & planius⁷, sed inaequabile, to-
tumque divisum *eminentia*⁸ media ob-
longa, obliqua, crassa, inaequabili, &
ligamentum^b, a calcaneo veniens, fir-
mante, ac sustinente tendinem Fibulae^b
longi, qui ad priorem ejus partem, u-
bi os ipsum leniter sinuatum⁹, inflecti-
tur.

236.

4 Ibid. Fig. 2. 1.

5 Ibid. 2. 3.

6 Ibid. Fig. 13. 6.

7 Ibid. Fig. 2. 4.

8 Ibid. inter 2. & 7.

9 Ibid. 7.

236. A tarso METATARSUS¹ oritur. Is constat ex ossibus, aliis juxta alia positus, quinque: oblongis omnibus, gracilibus, valentibus, & a tarso ad digitos pertinentibus: at *primum*², quod pollicem sustinet, caeteris brevius est, sed simul crassius, longeque valentius.

¹ Vid. citat. §. 211. 3.

² Vesal. Lib. I. Cap. xxxiii. Fig. 1. I. & fig. Fig. 2.

237. Incipiunt autem *capitibus* crassis, multiformibus, & inaequabilibus. Eaque cum tarso committuntur, partibus suis posterioribus; iis amplis, planioribus, aequabilibus, laevem cartilagineam crustam obductis, ac primis tarfi partibus plane congruentibus: *primum* cum cuneiformi^a primo², superficie ampliore, oblonga, obliqua, & modice sinuata: *secundum* cum^a secundo

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxxiii. Fig. 1. & 2. ante

7. 2. 3. 4.

² Vid. citat. §. 226. 5.

do 3; cum tertio ^a *tertium* 4; *quartum*
 vero *quintum*que cum ^b cubiformi 5; & ^b 229.
 haec quidem quatuor, superficiebus an-
 gustioribus & planioribus.

3 Vesal. l. c. 6.

4 Ibid. 7.

5 Vid. citat. §. 229. 3. & 4.

238. Eadem quoque ista capita ^a alia ^a 237.
 aliis 1, & nonnulla etiam ossibus cunei-
 formibus 1, suis juncta sunt lateribus; iis
 ipsis ob id planioribus & latioribus, par-
 timque se contingentibus superficiebus
 inter se aptis & cartilagine laevi crusta-
 tis, partim inter se ligatis.

Contingit autem *os metatarsi secun-*
dum, inter cuneiforme primum tertium-
 que receptum 1, *uno de lateribus* suis,
 cuneiforme ^b primum 1, superficie exi- ^b 233.
 gua & aequabili, quae est in parte ejus in.
 postica eademque superiore: *altero*, pri-
 mo cuneiforme ^b tertium 1, superficie-
 bus duabus planioribus & exiguis, utris-
 que

que ad posticum marginem, altera autem superiore, altera inferiore; deinde etiam os metatarsi tertium¹, superficiebus duabus planioribus, ac priori praecedentium parti continuatis. *Tertium altero latere* admovetur¹ ad secundum superficiebus plane congruentibus, & ad posticum ejus marginem positis: *altero* ad quartum¹, superficie ampliore leviterque sinuata, quam ad posteriorem eandemque superiorem partem suam habet. *Quartum* porro *uno latere*, primum ple-

c 233.
fin.

 rumque cum cuneiformi tertio c committitur¹, superficie exigua & leviter cava quae juxta posticum ejus marginem, ibique a superiori parte est; dein ad priorem istius commissurae partem, cum tertio metatarsi¹, capitulo conveniente ac leviter gibbo: sed *altero* cum osse metatarsi quinto¹, superficie ampla & leviter gibba, quae est ad partem ejus posteriorem. *Quintum* denique quarto jungitur¹, sinulo congruente, quem ad partem posticam lateris sui, quod quartum spectat, habet.

Reliquae laterum istorum partes omnibus

bus sunt inaequabiles, tuberculatae, sinuatae : quemadmodum & *Primi* ossis latus, quod secundum respicit, ad postericam partem medium inaequabile est. Partesque illae firmant ligamenta brevia & valentia, quibus ossa ista inter se & cum tarso cohaerent, continenturque.

239. Jamque a capitibus illis in priora modice deorsum procedunt, gracilesque¹ : ac rursus a prioribus quoque partibus intumescunt, atque in *capita*², laevi cartilagine crustata, desinunt; quibus in terra insistant, digitosque sustinent, articulis mobilibus. Omnium autem, excepto *primo*, capita illa parva sunt, & oblonga, id est, a lateribus quasi depressa, per longitudinem gibba, & a superiori ossium suorum parte per priorem ad imam posterioremque quasi orbiculata. Sed *primum os*, quod ad pollicem pertinet, cum caeteris majus sit, caput quoque maximum habet, & a priori parte rotundius : *simi-*

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxxiii. Fig. 1. & 2.

² Ibid. §. §.

militerque quidem deorsum retrorsum
que productum; at ab inferiori parte
multo latius; ibidemque ad utrumque
latus per longitudinem sinuatum, in me-
dio eminens; ad recipienda ossicula se-
samoidea. Atque capitibus illis pertor-
nui discrimine separata sunt: *primus*
tamen a *secundo* introrsum longius ab-
scedit: inter seque ligantur ac retinen-
tur ligamentis, quae e capitum istorum
lateribus, ob id planioribus, sinuatis
tuberculatis, prodeunt.

240. Omnibus porro pars superio-
rior, & per longitudinem leniter gib-
ba est¹; inferior acutior, insigniterque
concava²: aliaque aliis ita junguntur, ut
simul cratem quandam efficiant, per
transversum gibbam a superiori, cava-
m ab inferiori parte; eamque tarso con-
nuatam, sic ut cum eo gibbum pedis ex-
tremi dorsum³ faciat, cavamque plani-
tam³.

24

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxxiii. Fig. 1. I. II. I.
IV. V.

² Ibid. Fig. 2.

³ Ibid. Fig. I. & 2.

241. Postremo mediis lateribus suis depressa, musculis, praecipue Interos-
 teis, cedunt, iisdemque locum & ori-
 ginem praebent. Insuperque *secun-*
dum, *tertium*, *quartum*que educunt
 Adductorem pollicis: *quintum*, Ab-
 ductorem minimi digiti. Ac *primum*
 insertionem praebet Tibiaeo antico & Fi-
 bulaeo longo, parte postica imaque ¹;
 firmat & Abductorem pollicis: *quintum*,
 Fibulaeo brevi, *tubere* ² magno & in-
 aequabili, in quod migrat pars ejus
 posterior exteriorque; firmans pariter
 Abductorem digiti minimi: *secundum*,
 parti Tibiaei postici: denique *quartum*
*quintum*que, Nono pedis.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxxiii. Fig. 2. π.

² Ibid. g. & sic Fig. 1.

242. Omnia tarfi metatarfique ossa,
 cum una basis firma esse debeant, quae
 in terra insistens corpus sustineat, prae-
 ter ligamenta, quae inter eorum aliqua ^a ^a 218.
 intercedunt, aliis undique continentur: fin.
 maxime ab inferiori parte; ne, dum cor- 230.
 E e pus

pus sustinent, dissolvantur, aut nimis
 sequacia curventur in superiora. Et quod
 b 222. dem *unum* b a calcaneo ad naviculam
 pertinet. *Aliud* crassum valensque, a
 c 216. imo calcanei tubere c in priora proce-
 dit, ac pertinacissime praesertim inferi-
 d 235. tur toti imae cubiformis eminentiae d; tu-
 & medio ejusdem ossis imo margini, quod
 est juxta os cuneiforme tertium; atque
 etiam parti ejus eidem & imae & po-
 steriori, juxta os naviculare, eique pro-
 tuberanti: id vero a cubiformis oblon-
 gata eminentia ulterius procedens, paulu-
 tim latescens, tenuius, attamen valens
 inferitur imis, & ob id inaequabilibus
 capitibus posterioribus ossium metatar-
 si quinti, quarti, tertii, praesertim ver-
 o & quidem extremo latiore ac valentio-
 re secundi. *Alia* denique, similiter vale-
 ntia, ab osse naviculari pertinent ad o-
 sse cuneiformia; rursus ab his & a cubiformi
 ad ossa metatarsi; at in primis a cubi-
 formi primo, ad primum, secundum
 tertiumque ex metatarsi ossibus.

243. Pars prior metatarsi DIGIT

qu

*quinque*¹ augetur: gracilibus omnibus, & oblongis, ac prope rectis: sed *secundo* fere longiore, quam *primo*; *reliquis* a secundo paullatim brevioribus; maxime *quarto quintoque*. Hi autem ex *ossibus ternis* constant²: excepto *primo*, id est *pollice*; qui est ex ossibus omnino duobus³, exempto quasi medio. Ac *pollicis* crassa sunt³, & valentia: *reliquorum* multo tenuiora. *Primi* autem *ordinis* longissima sunt: *secundi* perquam brevia: *tertiæ* brevissima: & *pollicis* eadem ratio est; at utraque ossa sua satis magna habet. Omnia extremis utrimque capitibus tumidula, media graciliora.

¹ Vid. citat. §. 211. 4.

² Vesal. Lib. 1. Cap. xxxiii. Fig. 1. & 2. c.

7. v.

³ Ibid. φ. x.

244. *Primi ordinis* omnia in posteriore partem sinuantur. Ac *sinus* illi rotundi, nec admodum profundi, & cartilagine laevi crustati, leviter recipiunt

piunt¹ prominula metatarfi ossium capi-
 a 239. ta^a, articulis per capsulas membrana-
 ceas firmatis, & in omnem partem mo-
 bilibus, maxime tamen terram versus
 flectendis, rursumque in superiora.

1 Vesal. Lib. I. Cap. xxxiii. Fig. 1. & 2.

245. Ad haec, ut musculis genu ex-
 a 204. tendentibus patella^a, sic pollicem fle-
 ctentibus OSSA SESAMOIDEA¹ data
 sunt. Et ut patella tibiae quasi pars est^a,
 ita & sesamoidea ad primum pollicis os
 pertinent. Pollex autem duo habet, ple-
 rumque magnitudine inaequalia¹; utra-
 que oblonga, & ab inferiori² parte
 gibba, a superiori³ per longitudinem
 concava, per transversum quodammodo
 gibba, & ista parte cartilagine laevi cru-
 stata: eaque ad imum caput ossis meta-
 b 239. tarfi pollicis^b applicantur⁴, id est, utrim-
 que in sinus ossis istius recipiuntur, sic
 ut

1 Vesal. Lib. I. Cap. xxviii. Fig. A. B. C. D.

2 Ibid. A. & D.

3 Ibid. B. & C.

4 Ibid. Cap. xxxiii. Fig. 2. ψ ω .

ut modico discrimine separata sint ^s : quin etiam & ad partem primi pollicis ossis posteriorem imamque religantur, & capsulae articuli istius innectuntur. Atque iis Flexor pollicis brevis, ejusdemque Abductor, Abductorque inferuntur : quibus agentibus retro trahuntur, sequente, flexoque in terram primo pollicis osse; rursumque extenso articulo isto, per eandem viam redeunt. Itaque robur musculorum illorum augent, impediuntque, ne in statu comprimantur; simulque tendinem Flexoris pollicis longi per medium intervallum suum, tutum ab omni compressione, ad priora deducunt. Quin & patellae instar ^a sese accommo-^a 204. dant. fin.

Reliquis vero juncturis illis ^c raro se-^c 244. famoidea.

^s Ibid §.

246. Priora autem *primi ordinis* ossium capita minora sunt. Omnia a lateribus suis plana, a sua superiori parte deorsum versus latefcunt : eadem a pri-

ori parte, qua secundi ordinis ossicula
sustinere debent, rotulae orbitae quo-
dammodo similia, id est, a superiore
sui parte per priorem, ad imam, &
porro insigniter retrorsum orbicula-
tim ducta; medio orbiculo illo pro-
funde, & similiter orbiculatim sinuato;
ad latera eminente gibboque, & quasi
capitulato; at minimum a superiori
parte, inde vero per priorem ad infe-
riorem magis magisque. His scilicet or-
bitis, ea re laevem cartilagineam cru-
stam obductis, committuntur ^a cum se-
247. cundi ordinis ossibus ^a: praeterquam pol-
licis, quod cum ultimo ¹.

I Vesal. Lib. I. Cap. xxxiii. Fig. I. & 2.

247. Namque *secundi ordinis digito-
rum quatuor minorum* ossicula, ac *pol-
licis ultimum*, capitis sui primi partem
posteriorem latam habent, & primo per
altitudinem suam totam orbiculatim, sec-
leniter, concavam; deinde per trans-
versum in medio eminentem gibbamque
ad latus utrumque sinuatam; totamque
lae

laevi cartilagine crustatam, & orbitis illis a primi ordinis ossium aptissime con-^a 246. venientem; atque ita adaptatam ¹, ut hi articuli duntaxat & in rectum extendi, &, eo quod orbitae illae ab inferioribus partibus retroversus productiores sint, deorsum insigniter flecti queant: hos inprimis articulos firmantibus ligamentis lateralibus, quae a lateribus capitum priorum primi ordinis ossium ad latera capitum posteriorum cum iis commissorum pertinent.

¹ Vid. citat. §. 246. 1.

248. Rursum capita priora *secundi ordinis* ossium *digitorum minorum* quatuor minora sunt, & primi ordinis similia quidem, sed quasi degenerantia, id est, fere instar oblongorum, transversorum, & a superiore sui parte per priorem ad inferiorem posterioremque gibborum tuberculorum; quibus cartilagine laevi crustatis, cum primis capitibus a tertii ordinis ossiculorum pa-^a 249. riter committuntur ¹. 249.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxxiii. Fig. 1. & 2.

249. Quapropter & *tertii ordinis*, *digitorum minorum quatuor*, officulis capitis primi pars posterior lata est, & planior, & oblonga transversaque, atque a sua superiori parte usque ad imam leviter orbiculatimque sinuata, laevemque cartilaginem obducta: atque iis adeo sinibus priora secundi ordinis capitula ^a 248. recipiunt¹ simili, ac juncturae primi ^b 247. secundique ordinis ^b, mobilitate, similiterque ligamentis firmata.

Ultimi autem *pollicis* perfectior, & primae parti secundi ordinis officulo-
^c 247. rum ^c similis, ac cum primi ordinis ossis
^d 246. capite ^d simili commissa mobilitate.
 fin.

¹ Vid. citat. §. 248. ¹

250. Eoque digiti illi toti ad metatarsum in omnem partem flecti possunt; maxime deorsum; tum & sursum; atque etiam nonnihil in utrumque latum, id est, diduci, rursusque adduci: ipsi autem & in rectum porrigi, & deorsum aequabiliter curvari, suis praesertim extremis.

251. Digitorum ossa, praeter capita sua, a superiori parte aequabilia, & ex transverso rotunda sunt ¹; ab inferiori latiora & planiora, ac per longitudinem modice sinuata ², ut aequabilius deorsum in arcum curvari possent, & locum praebere Flexorum tendinibus. *Ordinis autem tertii*, priori parte latiora, & per ambitum quasi semiorbiculata, deorsumque inaequaliter protuberantia ³.

Omnia & musculis insertiones praestant. *Primi ordinis minorum quatuor*, capitibus suis primis, utrimque Interosseis; interno autem latere, Lumbricalibus: *pollicis primum*, capitis sui primi externo latere, Abductoris suo. *Secundi ordinis*, capitum primorum superiori parte, Extensoribus; inferiori utrimque, Flexoris brevis tendinibus. *Tertii* denique, similiter capitum primorum superiori parte, Extensoribus; inferiori me-

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxxiii. Fig. 1.

² Ibid. Fig. 2.

³ Ibid. Fig. 1. & 2.

mediaque, Flexori longo digitorum: ac sic quoque *pollicis* primum caput, sua ima parte, Flexori longo suo; superiori autem, Extensoribus.

252. Ergo est ex tarso metatarsoque pedis extremi ampla, praelonga, lataque, & compacta pars; qua in terra insistimus, lato & stabili vestigio. Ea-que incurva; atque a superiori parte gibba, ab ima concava; maxime qua alterum pedem spectat; inde in exteriora devexa: itaque non tota inferiori parte sua nitens, sed partibus omnino tribus; sicque aequabiliter firmiterque, etiam in quacumque fere superficie, insistens; a posteriori scilicet parte calcaneo; a priori, praesertim extremo metatarsi primo osse, ob id crasso & valente, totoque reliquo extremo metatarso, eo ipso quidem lato, sed cedente & sese facile accommodante; ab externo denique latere, ibidemque fere in medio, capite primo ossis metatarsi quinti: quo simul locus a compressione tutus musculis, tendinibus, vasis, nervisque paratus est. Quin & ad meliorem facilioremque statum

tum & incessum, non ex uno aut ex singulis rectisque ossibus riget, sed e multis parvisque flexilis est. Et quidem certa mobilitate: laxa ad talum calcanei, pariterque navicularis: adstricta & tantum obsequiosa, inter se caeterorum; nempe calcanei, cubiformis, navicularis, cuneiformium, & capitum posteriorum metatarsi omnium. Ac posteriora ossa, quo crus commode sustineant, maxima sunt; atque ad innixus stabilitatem, pauca: duo autem; ut mobilitas juncturae cruris cum pede extremo & stabilis, & tamen in priora posterioraque, atque etiam in utrumque latus obliqua sit. Ante talum os naviculare est, mobili adjunctum articulo; ut ad talum quiescentem simul & naviculare, & calcaneus, oblique in utrumque latus, maxime in internum, moveri possint; consequente naviculare cum calcaneo reliquo pede extremo. De reliquo statim ante crus pes extremus e multis parvisque & inter se ligatis ossibus nonnihil obsequiosus, ad faciliorem incessum. Deinde autem metatarsus, ut firmiter pes

in terra insisteret, e longis rectisque ossibus rigens: utque simul, cum latus sit, sua se latitudine accommodet, ex quinque talibus, juxta se positis, obsequiofus; maxime, qua parte insistit. Is denique a priori parte in digitos definit: qui discreti, flexilesque, & incurvati terram premunt ac quasi reprimunt, & in progressu, sublata calce, cedunt; magni ad stationis incessusque firmitudinem usus; praesertim pollex; ipse priori parti pedis, qua post calcem maxime nitimur, praepositus, & ea re valentior. Jamque in hoc pede crus insistit, sic ut & in priora, & in posteriora ultra crus ipse pes extremus producat; ne in priora, aut in posteriora vacillet. Et cum nos omnes in priora proni simus, & in priora praesertim progrediamur, pes quoque ultra crus in priora longius, quam in posteriora projicitur: qua de causa & a posteriori parte angustior, in priora magis magisque latefcit; atque etiam a posteriori rigit; a priori obsequitur, digitisque augetur.

a 193.
ad 253.

253. Atque duo nobis tales a pedes, simi-

similes inter se, dati sunt; ambo justae magnitudinis: quibus & erecti in quocumque fere loco consistere possumus; & quoquoersus incedere, in priora quidem rectissime, tum quoque in aversum, ac quodammodo in dextram, inque laevam; & currere, salire, saltare, calcare, calcitrare, nos totos convertere, caeteraque, ut poscit necessitas: super eosque, quo volumus, corpus nostrum inclinamus: quin & permittunt, ut commode federe, & recumbere queamus; ac juvant eriguntque surgentes. Nam per coxarum articulos & truncum super pedum vertices erigimus, ac quoquoersus inclinamus versamusque, tum super alterutrius, tum etiam super utriusque simul; & pedes totos sub trunculo in omnem partem flectimus convertimusque, ac sic utrumque pedem extremum, in quemcumque prope nos locum videtur, satis insigniter transferimus, ponimusque vestigium, ad truncum sive erectum, sive ad quamcumque partem inclinantem, sive propendentem, sive labantem ac prope cadentem,

fulciendum, eundemque quoquo versus transferendum, atque in utramque partem convertendum, mira agilitate. Ipsae autem pedum columnae ex paucis, rectis, valentibusque ossibus stabiles sunt: at mediae divisae curvabilesque, quo se ipsis breviores fieri possent, & ad multos usus accommodari; ut ad progrediendum, sedendum, recumbendum, surgendum, alta conscendendum, descendendum in inferiora, caetera. Utrique basis, ipsa obsequens, mobili adaptatur junctura, id est, facile ante nos flectenda, & in aversum, atque etiam in utrumque latus; cum ut crus, totaque pedis columna, iisdem super basem suam modis inclinari posset, tum ut basis illa sub crure suo se accommodaret, eoque vel recto, vel modicum inclinato, lato in terra insisteret vestigio. Jam vero, quia in priora progredimur, & eandem in partem ad multos usus deorsum curvamus corpus, pedesque flectimus, ac sedentes in priora pedes commodissime protendimus, coxarum quoque articuli maxime in priora flecti possunt.

sunt. At genua, cum nulla id exigat necessitas, nec in latera, nec fere in priora flectimus; ad stabilitatem. Curvamus autem in posteriorem partem: primum ad rectum incessum; ut translato in priora altero extremo femore, sublatoque, ab eo crus in terram rectius tendere, eidemque commode recteque insistere posset; atque etiam progredientis pes posterior, a terra sublatus, secundum alterum in priora commode transferri, non facile in terram impingendo: deinde ad sessionem; multaque alia necessaria opera. Quin & praesertim ob incessum cruris cum pede extremo juncturam in priora flectimus, & magis in aversum: tum quoque in internum latus oblique insigniterque; ut pedibus divaricatis, vel & altero ab altero in latus abducto, tota prope planta in terra insisteret, pedibusque extremis medium forte corpus quasi comprehendere possemus: sed minimum in externum latus, ne vacillante articulo, facile corruamus. Et ne in utramque partem toto corpore vacillemus, conc-

cidamusque, unus utrimque pes truncatus
 suppositus est: ex quo & incedere pos-
 sumus; alterum juxta alterum in priora
 transferendo pedem. Impedit autem pes
 extremus, ne in priorem partem vacille-
 mus, aut in averſam. Jamque ad fir-
 miorum ſtatum inceſſumque pedes ex-
 tremi in priora divergunt: iidemque ad
 eodem uſus, & ut corpus convertere
 poſſemus, ſuper terram in utrumque la-
 tus, præſertim extrorſum, converti que-
 unt; & quidem cum genu extenſum,
 ut in ſtante, totum ad coxam pedem con-
 vertendo; at cum flexum, ut in ſeden-
 te, ſolum ad femur convertendo crus.

IV. DE BRACHIIS SCELETI.

254. **B**RACHIA duo SCELETI¹,
 multorum uſuum miniſtri,
 conſtant ex *Scapularum offibus*², ho-
 rum-

¹ Veſal. in fin. Lib. 1. Fig. 1. 2. 3.

² Ibid. R.

rumque *Claviculis*³, ex *Humeris*⁴, *Cubitis*⁵, *Manibusque*⁶.

3 Ibid. Q.

4 Ibid. S.

5 Ibid. T. V.

6 Ibid. post V.

255. Humerorum cum trunco recte committendorum causa, duo lata SCAPULARUM OSSA¹ scelecto data sunt, atque ad posteriorem eandemque superiorem exterioremque thoracis partem utrimque adjuncta²; locum quoque, originem, insertionemque musculis praestantia.

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxi. Fig. 1. 2. 3.

2 Ibid. in fin. Lib. 1. Fig. 1. 2. 3.

256. Ea igitur, ut ad thoracem commode apteque & cum quadam stabilitate applicari possint, lata¹ sunt, & ex interiori² parte leniter concava, dorso³ gibba.

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxi. Fig. 1. & 2.

2 Ibid. Fig. 1.

3 Ibid. Fig. 2.

ba. Applicantur autem quam laxissime, intercedentibus musculis: tota pensilia, & velut innatantia; ob hoc levia & maximam partem tenuia, solida tamen; perque musculos validos firmata, ac claviculis ^a a superiori eademque exteriori parte subnixa. Itaque in omnem partem facillime moveri & impelli possunt; sursum, deorsum, in dextram, inque laevam, in priora, & in aversum; quin & a thorace nonnihil removeri, rursumque ad eundem propius admoveri; plurimis modis.

257. Latissima ¹ autem ad spinam trunci, inde in exteriora paullatim in triangularem formam coangustantur ² ad spinam quidem terminata ora ³ recta, praelonga, satis tenui, quam *basem* dicunt: a superiori parte, ora ⁴ transversa, brevissima inter tres illas, tenuisque: a priore, extremitate ⁵ longissima,

re-

¹ Vesal. Lib. I. Cap. XXI. Fig. 1. & 2. Z. Y. coll. cum Fig. tribus ult. Lib. I.

² Ibid. à Z. Y. ad D. C.

³ Ibid. X Y.

⁴ Ibid. Fig. 1. a. Z.

⁵ Ibid. Fig. 1. & 2. D. Y.

rectiore, crassa, eaque ab ima basi oblique sursum in exteriora prioraque ducta: jamque sua ima parte in *angulum*⁶ crassum desinentia: superiori autem, quae ad spinam est, inter basem oramque superiorem, velut resecto angulo, in extremitatem⁷ tenuem, oblongam, rectiorem, brevem, oblique ductam; ne ex gibbo dorso nimium emerent: at superiori eademque exteriori, in *a cer-*^{a 258.} *vicem*⁸, quae humerum sustineat, migrantia. Atque haec ossa basibus suis ad gibbum thoracem prope admota sunt⁹; non longe a spina: ab ea autem quo longius procedunt, eo a thorace magis recedunt⁹; in latera & simul non-nihil in priora tendentia; sic ut cervices suas longissime protendant⁹. Ex quo trunci pars superior, sub collo, utrimque latior fit⁹; deinde locus utrimque articulo humeri paratur⁹, atque ille ipse

a

6 Ibid. Fig. 1. 2. 3. Y.

7 Ibid. Fig. 1. & 2. Z. X.

8 Ibid. C. D.

9 Ibid. in fin. Lib. 1. Fig. 1. 2. 3.

a trunco admodum remotus, ad ampliorem humerorum mobilitatem: nec tamen scapulae sub his articulis, etiam si amplae & deorsum ad maiorem stabilitatem protensae, invenuste eminent, aut impedimento sunt⁹.

258. Jamque *cervix*¹ brevis est, lataque, & crassa; atque exteriora versus in priorem partem, atque etiam in averfam intumescens, mox in *sinum*² definit satis amplum, levissimum, oblongum, & ima sui parte quasi semiorbiculatum amplioremque³, inde ad superiorem paullatim angustatum³: hic ad latus simulque nonnihil ad priora spectans, & laevem cartilagineam crustam
 a 268. obductus, caput humeri^a levissime recipit⁴, sustinet, junctura mobilissima. Ipse autem sinus istius margo in cartilagineum ligamentum quasi vertitur; quod paullatim in capsam membrana-
 ceam

¹ Vesal. Lib. I. Cap. XXI. Fig. 1. & 2. C. D.

² Ibid. Fig. 2. A. B. & Eustach. Tab. XLVII. Fig.

17. 53 ÷ 21.

³ Eustach. l. c.

⁴ Vesal. in fin. Lib. I. Fig. 1. 2. 3.

ceam abit; eaque totum illum articulum complectens, humero inferitur.

259. Ex superiori dorsi scapulae parte, per transversum, a summa basi usque ad cervicem, exsurgit *spina*¹; quae ad basem scapulae angusta², inde in posteriorem partem paullatim latefcit³, magisque exsurgit, & sursum incurvatur, tandemque producitur in processum⁴ praelongum, primo modice angustatum, deinde rursus latefcientem, sursumque in priora recurvatum; a superiori parte gibbum⁵, cavum ab ima⁶; totum a cervice scapulae remotum⁷, & ultra eam longius protensum⁷, ei denique a parte eadem & posteriore & superiore quasi superimminentem⁷, quem *summum humerum* dicimus. Is autem juncturae humeri praepositus, eam ab
ista

1 Vesal. Lib. i. Cap. xxi. Fig. 2, G. H. I.

2 Ibid. G.

3 Ibid. à G. ad H.

4 Ibid. Fig. 1. 2. 3 K.

5 Ibid. Fig. 2. & 3.

6 Ibid. Fig. 1.

7 Ibid. Fig. 1. 2. 3.

ista parte firmat; humerum, cum brachio nitimur, sustinet, retinet; ipse
 a 264. subnixus ⁸ clavicula; cujus extremum a quodammodo recipit *sinu* ⁹ levissimo, oblongo, ovato, transverso, & laevi cartilagine crustato, quem in suo interiore margine, haud longe ab ipso extremo, habet; intercedente lamella cartilaginea mobili.

8 Ibid. in fin. Lib. I. Fig. 1. & 2.

9 Ibid. Cap. XXI. Fig. 1. & 3. L.

260. Ipsa porro cervix suam superiorem partem exeuntem in *processum coracoidem* ¹ habet; qui lata crassaque radice ² prodeuns, mox in priora exterioraque se reflectit ³, multo quam cervix longius protensus, ac procedendo gracilescens, a superiori ⁴ parte rectior & inaequabilis, ab inferiori ⁵ modice
 con-

1 Vesal. Lib. I. Cap. XXI. Fig. 1 & 2. E. F.

2 Ibid. Fig. 1. inter C. & a.

3 Ibid. ab F. ad E.

4 Ibid. Fig. 1.

5 Ibid. Fig. 2.

concavus laevisque, tandemque in obtusum ⁶ desinens. Hic claviculam ⁴ sustinet ^a; ac simul os humeri ab interiori ^a 264. parte retinet; musculos insuper ligamentaque firmans.

6 Ibid. E.

261. Scapularum ossa musculos quoque locant, stabiliuntque. Tota interiore *cavaque* parte, Subscapularem. *Dorso* gibbo, sub spina, Infraspinatum: cavo, quod supra spinam est, Supraspinatum. *Ora superiore*, non longe a processu coracoide, Coracoyoideum. *Angulo superiore*, Levatorem. *Basi*, Rhomboideum, Serratum anticum majorem. *Angulo inferiore*, Teretem majorem. *Ora priore*, Teretem minorem, Longumque. *Spina summoque humero*, Cucullarem, Deltoidem. *Processu coracoide*, Serratum anticum minorem, Coracobrachiaem, unumque de capitibus Bicipitis. *Cervice* denique, caput Bicipitis alterum.

262. Illa autem ossa CLAVICULIS

L 1 s¹ sustinentur : quae oblongae, graciles, valentes.

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxii. Fig. 1. 2. 3.

263. Utraque incipit *capite*¹ crasso, oblongo, retuso, quodammodo triangulari², & cartilagine crustato; quo in
 a 166. summa ossis pectoris parte^a innititur³, intercedente tenui mobilique cartilaginea lamella; junctura obsequiosa & quoquoersus satis mobili, ac ligamentis undique firmata.

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxii. Fig. 1. 2. 3. A.

2 Ibid. Fig. 1. B. C. D.

3 Vid. citat. §. 166, 3.

264. Tenuior deinceps, transversa in suum quaeque latus modiceque posteriora versus, supra processum coracoideum^a, ad ipsum usque summum humerum^b protenditur¹, ejusque finui^b quam levissime, intercedente etiam tenui cartilaginea lamella, insidet¹ extremo suo lato

1 Vesal. Lib. 1. in fin. Tab. 1.

lato, sed tenui, & in *capitulum*² levissime gibbum, oblongum, ovatum, transversum, ac laevi cartilagine crustatum, desinente; articulo obsequente, validisque ligamentis adstricto. Quin & ipsa clavicula ad scapulam religatur ligamento valente, quod a processu coracoide scapulae ad claviculam procedit, atque imae ejus parti, qua supra processum istum incedit, ob id tuberculatae³, inferitur. Media igitur inter summum pectus summumque scapulae processum, sustentaculum superioris scapulae partis, atque adeo totius scapulae est; quam a pectore costisque remotam tenet, & in latus protendi facit, ad faciliorem liberiolemque humeri mobilitatem: quo simul pectus dorsumque latiora efficiuntur. Ob eamque causam scapula hoc suo fulcro & in pectore innititur, & cum stabilitate mobilis est; maxime sursum, deorsum, tum & insigniter retrorsum, minimum autem in priora: dum simul

² Ibid. Cap. xxii. Fig. 3. Q.

³ Ibid. N.

simul ossa haec duo soluta, & obsequente junctura connexa, sese facillime accommodant.

265. At vero claviculae non rectae sunt, sed insigniter incurvae. Et primum a pectoris osse fere usque ad processus coracoideos, a priori parte admodum gibbae ¹, a posteriori concavae ², ipsi pectori figura quasi similes sunt; insuperque a pectore remotae, transitum musculis Scalenis, atque axillas petentibus vasis nervisque praebent; ea parte crassae ³, ac durae. Deinde rursus contrario modo, ad extremum summum humerum recte sustinendum, in priora eum ipsum versus se incurvant, a priori parte concavae ⁴, ab averfa gibbae ⁵; eaque parte tenuiores, & tum a superiori

¹ Vesal. Lib. I. Cap. XXI I. Fig. 1. H. E. coll. cum Tab. I. in fin. Lib. I.

² Ibid. Cap. XXI I. Fig. 1.

³ Ibid. Fig. 1. E. H. I. Fig. 2. F. H. I. Fig. 3. F. H. L.

⁴ Ibid. Fig. 1. ab H. ad Q. coll. cum Tab. I. in fin. Lib. I.

⁵ Ibid. Cap. XXI I. Fig. 1.

ori ⁶, tum ab inferiori ⁷ parte latae, & planiores.

6 Ibid. Fig. 2. I. Q.

7 Ibid. Fig. 3. L. O. Q.

266. Praeterea musculis, se ipsas, humeros, caput, costas, os hyoides, cartilaginem thyroidem, moventibus stabilitatem dant: Cucullaribus, Deltoideis, Pectoralibus, Cleidomastoideis, Subclaviis, Sternoyoideis, Sternothyroideis; ab his quoque figuratae.

267. A scapularum ossibus HUMERI¹ deorsum procedunt: qui praelongi, quodammodo teretes, crassi valentesque, brachiorum post scapulas superiorem, eamque maximam, partem faciunt.

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxiii. Fig. 1. & 2.

268. Uterque *capite*¹ incipit crasso, fe-

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxiii. Fig. 1. & 2. A. B.
C.

- femiotundo, aequabili, laevem cartilagineam crustam obducto, ac vertice suo & introrsum & sursum & insigniter retroversus, ad scapulae finem ^a directo: eoque in parvum illum scapulae finem quam levissime inserto², mobilitatem in omnem partem laxissimam liberissimamque habet. Ne tamen articulus ille plane instabilis vagusque foret, totus primo capsula membranacea, a scapula ^b ^{258.} ^{fin.} ad humerum procedente, ejusque capitis inaequabili radici inserta, continetur: dein a dimidia superiori parte prominente septo (facto a summo humero ^c, clavicula ^d, processu coracoide ^e, ^d ^{264.} ^{in.} ligamentisque³ latis & valentibus, quae ^e ^{260.} inter summum humerum & coracoidem processum intercedunt) circummunitus est, atque coërcitus²; qua etiam de causa truncus humeris firmiter inniti potest.

² Ibid. in fin. Lib. I. Tab. I. 2. 3.

³ Eustach. Tab. xxxi II. 44 $\div 15 \frac{1}{2}$ & 44 $\frac{1}{2} \div 15 \frac{1}{2}$

- ^a 268. 269. A capitibus illis ^a paullatim insigni-

signiterque gracilescunt¹; ac deinde primo rectiores, medii fere paullatim & modice ad se invicem incurvantur², eo magis, quo propiores cubitis, ad meliorem amplexum. Similiter pars eorum dimidia inferior ad multas res modice in priora sese flectit.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxiii. Fig. 1. & 2.

² Ibid. in fin. Lib. I. Tab. 2. & 3.

270. Primum autem teretes quasi crassique, medii fere gracilescunt, procedentesque paullatim latefcunt, donec latissimi facti¹, apti sint ad cubitos sustinendos, educendosque musculos. Itaque ad extremum uterque primo medius fere desinit in quandam trochleae, eamque fixam, *rotulam*², circum extremum humerum ab exteriori ejus parte in interiorem orbiculatam; totamque mediam fere, ac similiter orbiculatam, sinua-

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxiii. Fig. 1. & 2.

² Ibid. K. L. M.

sinuatam³; eminentibus utrimque latis gibbisque marginibus⁴; quorum qui posterior⁵, is & plenior, magisque gibbus; totam quoque ab interiori humeri parte usque ad exteriorem nonnihil oblique in priora exporrectam, & laevi
 a 274. cartilagine crustatam; qua ulnam^a mobili junctura sustinet⁶.

Ad superiorem istius rotulae partem ipse humerus utrimque sinuatus, ab exteriori quidem parte *sinu*⁷ *maximo*, ab interiori multo *minore*⁸, discernente eos medio osse tenui, cedit ulnae processibus^b, ut cubitus & in rectum cum stabilitate extendi, & insigniter flecti possit.

3 Ibid. K.

4 Ibid. L. M.

5 Ibid. L.

6 Ibid. in fin. Lib. I. Tab. I. 2. 3.

7 Ibid. Cap. xxiii. Fig. 2. O.

8 Ibid. Fig. 1. N.

271. Deinde ad priora dictae rotulae, ab interiori parte, migrat in *caput*ⁱ
 ma-

i Vesal. Lib. I. Cap. xxiii. Fig. 1. P.

magnum, rotundum, gibbum, deorsum in exteriora nonnihil productum, aequabile, laevi cartilaginea crusta oper-
tum; cum quo radius ^a committitur ², ^a 277.
articulo mobili.

2 Ibid. in fin. Lib. I. Tab. I. 2. 3.

272. Caeterum humeri musculis suis, aliisque ulnae, radii, extremae manus, ac digitorum, sedem & fundamentum praebent. Uterque *tubere* ¹ magno, quod ad exteriorem capitis sui partem habet, Infraspinato & Tereti majori. *Tubere* ² minore, eoque ad partem ejusdem capitis priorem, Subscapulari & Supraspinato. *Sinu* ³ autem oblongo, qui in summa parte inter caput & tuber illud majus incipiens, porro inter duo illa tubera deorsum fertur, continet Bicipitis longum tendinem. Deinde ipso *trunco* suo firmat Pectoralem & Deltoideum,

¹ Vesal. Lib. I. Cap. XXIII. Fig. 1. & 2. E.

² Ibid. Fig. I. D.

³ Ibid. H. I.

dem, ob id protuberans & inaequabilis : ac praeterea Latissimum dorsi, Teretem majorem, Coracobrachiaenum, Brachiaenum internum externumque, Breve cubiti extensorem, Supinatore longum. Ab inferiori parte musculorum caussa in tubera, quos *condylos*⁴ dicunt, abit: quorum *prior*⁵, idemque minor, educit Bicornem, Extensorem carpi ulnarem, Anconaeum, Supinatore brevem: *posterior*⁶, atque is multo major, Pronatore teretem, Flexorem carpi radialem, Flexorem digitorum sublimem, Palmarem longum.

4 Ibid. Fig. 2. S. P.

5 Ibid. P.

6 Ibid. Fig. 1. & 2. S.

273. CUBITUS¹, pars magna brachii, sed humero brevior, constat ex ossibus duobus, *Ulna*² & *Radio*³: utrisque oblongis, gracilibus, valentibus.

274

¹ Vid. citat. §. 254. s. & Vesal. Lib. 1. Cap. xxiv. Fig. 1. & 2.

² Vesal. 1. c. Fig. 5. & 6.

³ Ibid. Fig. 3. & 4.

274. *ULNAE* summum *caput* : plenius est , & ab interiori parte per longitudinem profunde orbiculatimque exsectum : ac *sinu*² illo lunato recipit³ humeri orbitam^a ; cui is aptissime congruit ; similiter orbiculatus , medius per longitudinem suam eminens & ex transverso gibbus⁴ , ad utrumque latus ampliter sinuatus⁵ , praesertim ad posterius⁶ , & laevi cartilaginea crusta operatus ; at totus tamen orbiculato humeri orbitae ambitu multo brevior. Ob quem articulum ulna ad humerum & in rectum extendi potest , exteriori eodemque superiore ac tumente ulnae extremo⁷ , quod *Olecranon* appellant , tunc in posteriorem^b humeri sinum admissio , ejus-^{b 270.} que in fundum innitente ; & summo ca-^{fin.} init.
pite

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxiv. Fig. I. & 2. A.

² Ibid. Fig. I. C. E. D. & Fig. II. F. F. G. G. H.
H.

³ Ibid. in fin. Lib. I. Fig. I. 2. 3.

⁴ Ibid. Cap. xxiv. Fig. II. F. F.

⁵ Ibid. G. G. H. H.

⁶ Ibid. H. H.

⁷ Ibid. C.

pite suo circum humeri orbitam, alterum brachium versus, verti, id est, ad angulum valde acutum flecti, donec ulna sua interiore & eadem superiore ac prominente parte ⁸ in sinum humeri interio-
 orem ^b recepta, ejusdem fundo occur-
 rat; rursusque per eandem viam red-
 cundo, extendi.

8 Ibid. D.

275. Ima vero sinus istius lunati pars,
 a priori parte, ubi radii caput ulnam
 contingit, angustior est, cedens capiti
 a 277. isti ^a; quod insuper ipsa ulna levissime,
 ac mobili junctura, recipit per *sinum* ¹ le-
 vem, parvum, oblongum, transver-
 sum, & per transversum concavum,
 qui est ad priorem partem superioris ul-
 nae capitis, statim sub imo sinu lunato
 ejus, continuam cum eo laevem cartila-
 gineam crustam obductus.

1 Vesal. Lib. I. Cap. xxiv. Fig. II. 1.

276. Ulna a capite suo superiori re-
 ctius

ctius procedens, paullatim gracilescit¹; ad ipsum fere extremum suum in priora rursus nonnihil intumescens², ac majori ex parte desinens in *capitulum*³ in interiora, & simul oblique in priora modice eminens, eaque parte per ambitum orbiculatum⁴, & laevi cartilagine crustatum; quo extremum radium a sustinet⁵, mobili articulo. Idem vero illud capitulum suam imam⁶ partem retusam habet: & eandem primo inaequabiliter sinuatam⁷, ad firmandum⁸ cartilagineum quoddam latumque ligamentum⁹, quod inde ad radium procedit^b: dein juxta^b exteriorem ambitum aequabilem, planiorem, leviter gibbam¹⁰, & laevi cartilagine

278.
in.

278.
fin.

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxiv. Fig. 5. & 6.

2 Ibid. ad P.

3 Ibid. Q.

4 Ibid. Fig. 5. & 10. p.

5 Ibid. Fig. 1. & 2.

6 Ibid. Fig. 5. 6. 10.

7 Ibid. Fig. 10. S.

8 Ibid. Fig. 1. & 2. juxta R.

9 Ibid. T.

10 Ibid. Fig. 10. inter S. & p.

gine opertam, ad sustinendum ¹¹ idem illud ligamentum ^b; & quidem junctura quadam mobili.

At vero ad exteriorem capituli istius partem ulna in *processum* ¹² acutum migrat, qui ultra capitulum deorsum protensus, ligamenta firmat.

¹¹ Ibid. Fig. 1. & 2. supra Q.

¹² Ibid. Fig. 1. 2. 5. 6. 10. R.

277. Ut tibiae fibula, sic ulnae **RADIUS** additamentum ¹ est; sed mobile, & a priori parte adjunctum. Is autem incipit *capite* ² magno & orbiculato, cui vertex retusus, totusque modice sinuatus & aequabilis ³ ac laevi cartilagine cruciatus. ³ 271. status: eoque humeri caput ^a leviter recipit ⁴, sic ut ex eo radius non modo ulnae flexionem extensionemque sequi commode possit, sed ipse etiam ad humerum

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxiv. Fig. 1. & 2. coll. cum Tab. ult. trib. Lib. 1.

² Ibid. Cap. xxiv. Fig. 1. 2. 9. N.

³ Ibid. Fig. 9. O.

⁴ Ibid. in fin. Lib. 1. Tab. 1. 2. 3.

merum in utramque partem quasi circum axem suam converti, & quidem ulnâ ad humerum sive quiescente, sive mota, eademque vel extensa, vel ad quemcumque angulum flexa.

Et ut junctura illa stabilior sit, idem istud radii caput ulnae statim sub humero insidet⁵, per sinum ejus^b leviter receptum : utque simul ibidem radius ad ulnam facile converti posset, & capitis illius ambitus rotundus est, & qua ulnam spectat, inprimis aequabiliter orbiculatus latiorque⁶, ac laevi cartilagine crustatus, totusque sinui^b ulnae congruens.

⁵ Ibid. & Cap. xxiv. Fig. 1. & 2.

⁶ Ibid. Fig. 3. 4. 9. m.

278. Hinc procedens, primo ulnam versus nonnihil tendit¹, sed mox ab ea paulatim modiceque leniter incurvus recedit², rursusque medius ulnam versus paul-

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxiv. Fig. 1. & 2. ab N. q versus.

² Ibid. Fig. 2. à q, u versus, & sic Fig. 1.

paullatim se recurvat ³, donec sua ima parte cum ea coeat ⁴, ejusque capitulum ^a 276. ^a levissime recipiat *sinu* ⁵ levi, patulo, oblongo, per longitudinem leniter cavo, & laevi cartilagine crustato. Quibus de causis extremus radius ulnae capitulo suffultus, circum id ipsum in utrumque latus semiorbiculatim converti potest, dum caput ejus superius ad humerum ulnamque se quasi circum axem suam convertit: eoque radius cum recta secundum priorem ulnae partem protendi potest; tum etiam sua superiori parte se convertens, & tamen in eodem loco quasi fixus manens, inde quo propior manui, eo paullatim magis magisque oblique circum ulnam immotam per interiora in posteriora converti, & restitui rursus. Retinet autem extremum radium, ac simul eundem circum ulnam converti finit, ligamentum ⁶ cartilagineum, quod acutum ex ul-

³ Ibid. ab u, usque ad extremum.

⁴ Ibid.

⁵ Ibid. Fig. 7. o.

⁶ Ibid. Fig. 1. & 2. T.

ulnae imo sinu ac processu enatum⁷, sub ejusdem capitulo radium versus procedens latefcit⁸, atque extremo radii margini⁹, qui ulnam spectat, latum inferitur¹⁰.

7 Ibid. ad R.

8 Ibid. Fig. 1. ab R. ad T.

9 Ibid. Fig. 8. ad T.

10 Ibid. Fig. 1. ad T.

279. Idemque sub capite suo superiore^a primo crassus¹, & quodammodo^a 277. teres¹, procedens paullatim latefcit², atque inferiori inprimis parte, ad manum excipiendam & sustinendam, quo propior ei fit, eo magis intumescit²; modice alterum cubitum versus se incurvans: ima denique parte definit in *sinum*³ amplum, levem, oblongum, a priori parte angustum⁴, inde per longitudinem suam ulnam versus paullatim la-

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxiv, Fig. 1. 2. 3. 4. 9. M.

2 Ibid.

3 Ibid. Fig. 8. a. x. z. y.

4 Ibid. a

latiorem ⁵, medio transverso oblongo gibbo leviterque eminente *tubere* ⁶ in duos sinus ⁷ minores distinctum, laevem denique continuamque cartilagineam crustam obductum; cum quo carpi os ^b 284. naviculare ^b lunatumque ^c mobili committuntur ^c 289. junctura.

⁵ Ibid. ab α , T versus.

⁶ Ibid. z.

⁷ Ibid. x. y.

⁸ Ibid. in fin. Lib. I. Tab. I. 2. 3.

280. Atque adeo totus cubitus, utrisque ossibus suis cum humero extremo, ^a 274. articulis ^a mobilibus & per ligamenta ²⁷⁷. firmatis, commissus, alterum cubitum versus in angulum valde acutum flecti potest, rursusque in rectum extendi: privatimque radius circum ulnam oblique, maxime ima sui parte, insigniter ^b 278. converti ^b.

281. Ulna radiusque media majori ex parte se mutuo versus exacuuntur ¹, tandemque

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxiv. Fig. 1. & 2.

demque extremis acutioribus & inaequalibus firmant ligamentum medium latum tenue valens, quo, haud secus atque cruris duo ossa, conjunguntur: pariterque locum & stabilitatem praebent musculis multis valentibusque, qui partim totum cubitum, partim solum radius movent, partim quoque ad manum, ejusque digitos pertinent. *Ulna* scilicet excipit extremum Extensorum cubiti tendinem, Anconaeum, Brachiaeum internum; sua superiori parte: educit Supinatorem brevem, Pronatorem quadratum, Flexorem carpi ulnarem, itemque Extensorem, Sublimem, Profundum, Extensores pollicis, indicisque. *Radius* insertionem praestat Bicipiti, *tubere*² magno & inaequali, quod in sua superiori eademque interiori parte habet; deinde & Supinatoribus, Pronatoribusque: originem vero, pollicis Flexori longo, ejusdemque Extensoribus. Atque ab his etiam varie figurantur:

² Ibid. Fig. 1. 2. 3. 4. 9.

rantur: insuperque ad nonnullorum tendines deducendos sinuata sunt: *ulna* a priore sui extremi inferioris parte, inter capitulum processumque³, pro extensore carpi ulnari. *radius*, a priori parte uno sinu, pro Extensoribus pollicis: ab exteriori, duobus, pro tendinibus Bicornis; alio, pro Extensore pollicis; alio, pro Extensore indicis, & digitorum communi: ab interiori denique parte⁴, ad multos tendines ad volam deducendos.

³ Ibid. Fig. 2. & 6. V.

⁴ Ibid. Fig. 1. & 3. n.

282. Cubito extremo adjuncta *Manus*¹ constat ex *Carpo*², *Metacarpo*³, & ex *ossibus Digitorum*⁴.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxv. Fig. 1. & 2.

² Ibid. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.

³ Ibid. A. I. II. III. IV.

⁴ Ibid. tota reliqua extrema manus.

283. *CARPI*¹ ossa octo sunt: parva, mul-

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxv. Fig. 3. 4. 5. 6.

multiformia. Eaque in duos ordines componuntur: atque ad utrumque quatuor pertinent; ad primum, *Naviculare*², *Lunatum*³, *Triquetrum*⁴, *Subrotundum*⁵; ad secundum, *Multangulum majus*⁶, *minusque*⁷, *Capitatum*⁸, *Cuneiforme*⁹.

2 Ibid. Fig. 3. 4. 5. 1.

3 Ibid. 2.

4 Ibid. 3.

5 Ibid. Fig. 3. 5. 6. 4.

6 Ibid. Fig. 3. 4. 5. 6. 5.

7 Ibid. 6.

8 Ibid. 7.

9 Ibid. 8.

284. Os carpi NAVICULARE fere longissimum est; & primo in radii sinus a priorem partem levissime recipitur a 279. sua superiori parte¹, ob id ampla, gibba, & laevi cartilagine crustata.

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 2. 4. 5. 1.

285. Inde in priora producitur¹; ea-
que

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 2. & 4. ab 1. ad 5. 6. versus. conf. & Fig. 5.

que parte, qua illa exteriora, id est, dorsum manus, ac simul nonnihil deorsum spectat, abit in *caput*² magnum, leviter gibbum, oblongum, laevem cartilagineam crustam obductum, quo si-
 a 298. nus ossium multangulorum a ingredi-
 304. tur².

2 Ibid. Fig. 2. & 4. inter 1. & 5. 6.

286. Porro ab inferiori parte per longitudinem totum fere amplissime fatisque profunde *sinuatum*, & laevi cartilagine crustatum, recipit¹ capitis a ossis capitati partem priorem.

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 2. & 4. inter 1. & 7.

287. Ad posteriorem denique, eandemque interiorem sinus istius partem, definit in superficiem planiorem, oblongam, angustam, incurvam, cartilaginea laevi crusta opertam; qua cum osse
 a 288. lunato a committitur¹. 288.

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 1. 2. 3. 4. 5. inter 1. & 2.

288. Posteriori navicularis parti a o s a 287.
 LUNATUM, idque parvum & incur-
 vum, adsidet ¹, superficie planiore &
 conveniente, ac laevem cartilagineam
 crustam obducta.

¹ Vid. citat. §. 287. 1.

289. Atque ejus quoque pars supe-
 rior ¹ ampla est, totaque modice gibba,
 & laevi cartilagine crustata; eaque simi-
 liter in posteriorem sinus a radii partem a 279.
 recipitur.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 1. 2. 3. 4. 5. 2.

290. Quin etiam pars ejusdem infe-
 rior ampla est, totaque profunde sinua-
 ta, & ab interiori parte in exteriorem
 lunata, laevique cartilagine crustata; ad
 recipiendam ¹ posteriorem capitis a ossis a 307.
 capitati partem.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 2. & 4. inter 2. & 7.

291. Postremo cum ossẽ triquetro a a 921.

K k 3

com-

committitur ¹ parte sua posteriore; quae
 ampla, planior, levissime gibba, & lae-
 vi cartilagine crustata.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 1. 3. 2. 4. 5. inter
 2. & 3.

292. Namque ad posteriorem ossis
 a 291. lunati a partem OS TRIQUETRUM,
 atque id parvum, applicatum est ¹, super-
 ficie ampla ac plane conveniente, & lae-
 vi cartilagine crustata.

¹ Vid. citat. §. 291. 1.

293. Hoc a junctura illa totum re-
 trorsum simulque modice deorsum pro-
 cedit ¹, paullatim gracilescens; ac suam
 superiorem partem ², juxta os lunatum,
 amplam, gibbam, laevemque habet; ea-
 a 278. que ad ligamentum ^a, quod ab ulna ad
 fin. radius pertinet, admovetur.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 2. & 4. 3.

² Ibid. sub 3.

294. At vero inferior ejus pars, jux-
 ta

ta idem illud os lunatum , multo amplior est, planior, ad interiorem & ad posteriorem manus partem leviter sinuata, media nonnihil eminens, gibbaque, ac tota laevi cartilagine crustata : committitur¹ autem cum osse cuneiformi ^a 310.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxv. Fig. 1. 3. 2. 4. inter 3. & 8.

295. Ipsum denique extremum ejus, in acutum desinens, ex interiori parte *capitulum* exigit leviter gibbum, oblongum, ovatum, & laevi cartilagine crustatum; cui officulum subrotundum ^a 297. jungitur¹.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxv. Fig. 1. 3. 5. inter 3. & 4.

296. Tria autem illa officula simul suis superioribus partibus faciunt unum *caput*¹ magnum, oblongum, gibbum, laeve; quod cum radii sinu ^a, & cum ^a 279. li-

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxv. Fig. 1. 3. 2. 4. 5. 1. 2. 7.

b 278. ligamento b ab extrema ulna ad radium
fin. deducto, committitur², articulo, quem
in omnem partem facile insigniterque
flectimus.

Eadem ab inferiori parte committun-
c 312. tur cum secundo c carpi ossium ordine,
mobili articulo. Et quidem primo effi-
ciunt *caput* satis magnum, oblongum,
planius, gibbum, laeve, factum a na-
d 285. viculari d solo, receptumque per si-
e 312. num e secundi ordinis ossium: deinde,
med. ad posteriorem capitis illius partem,
sinum amplum, oblongum, laevem,
unoquoque istorum ossium aliquid ad
f 286. eum conferente f; qui recipit secundi
290. ordinis ossium caput e.
294.

Et cum suis planioribus, angustis,
laevibusque sese contingant lateribus, &
ligamentis laxius adstricta sint, facilli-
me obsequuntur, atque se accommodant.

2 Ibid. in fin. Lib. Tab. 1. 2. 3.

297. His SUBROTUNDUM additum
est: quod minimum omnium, & quasi

rotundum, affidet ¹ triquetro ², super- ^a 297.
 ficie planiore, leviter gibba, laevi cartilagine crustata, mobili articulo; atque inde in interiora eminens & inaequabile, excipit tendinem Flexoris carpi ulnaris, patellae instar; ipsum quoque ligamento crasso & valente ad os metacarpi manus quartum religatum; ac praeterea minimi digiti musculum educens.

I Vid. citat. §. 295. 1.

298. Primum secundi ordinis ossiculorum, quod MULTANGULUM MAJUS dicimus, a priori manus parte positum, primo in superiorem partem suam ampliter, sed levissime sinuatum est; eo-que sinu, laevi cartilagine crustato, capit ^a ossis navicularis partem reci- ^a 285.
 pit ¹.

I Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 2. & 4. inter 1. & 5.

299. Hinc deorsum procedens late-
 scit, ac majorem partem abit in superfi-
 LI ciem

ciem ¹ amplam, oblongam, secundum longitudinem suam sinuatam ², ex transverso gibbam ³, totam oblique ad priora spectantem, & laevi cartilaginea crusta opertam; qua os metacarpi pollicis ^{a 322.} sustinet ⁴, mobili articulo.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 6. G.

² Ibid. ab a. ad b.

³ Ibid. à c. ad d.

⁴ Ibid. Fig. 1. & 2. inter s. & A.

300. Suo deinde extremo, qua id pri-
^{a 317.} mum os metacarpi manus ^a spectat, ejus ipsius partem sustinet ¹, superficie ² exigua, oblonga, ovata, oblique posita, & laevi cartilagine crustata.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 2. inter s. & Q.

² Ibid. Fig. 6. h.

301. Qua denique multangulum mi-
^{a 302.} nus ^a respicit, eidem jungitur ¹ superficie ampla, oblonga, per longitudinem modice cava, per transversum nonnihil gib-

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 2. 4. 1. 3. 6. in er
 G. & s.

gibba, & similiter cartilagine laevi crustata.

302. Igitur MULTANGULUM MINUS posteriori majoris ^a parti junctum ^a 301. est ¹, superficie conveniente & laevem cartilagineam crustam obducta.

¹ Vid. citat. §. 301.

303. Idemque sua posteriori parte recipit ¹ capitatum ^a, *sinu* satis amplo, le- ^a 306. vi, & laevi cartilagine crustato.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxv. Fig. 2. 4. 1. 3. 6. inter 6. & 7.

304. Sic multangulo majori capitato-
que interjectum, a superiori parte gracilius est, sinuatumque, & laevi cartilagine crustatum, ad recipiendam ¹ partem capitis ^a ossis navicularis. ^a 285.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxv. Fig. 2. & 4. inter 1. & 6.

305. Ab ea deorsum versus intumes-
L1 2 scit,

scit, desinens in superficiem ¹ amplam, oblongam, per longitudinem suam modice cavam, ex transverso gibbam; quae ^a 317. maximam ossis primi metacarpi manus ^a partem sustinet ².

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 6. 6. H.

² Ibid. Fig. 1. & 2. inter 6. & 1.

306. CAPITATUM maximum crassissimumque omnium est; medium inter ^a 303. multangulum minus ^a & cuneiforme ^b 309. interpositum, atque utrique junctum ¹, superficie conveniente, & laevi cartilagine crustata.

¹ *Multangulo minori*, vid. citat. §. 303.

Cuneiformi, Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 1. 3. 2. 4. 6. inter 8. & 7.

307. Incipit autem *capite* ¹ magno, gibbo, laevi cartilagine crustato; quod ^a 286. in sinum, a naviculari ^a & lunato ^b 290. *ctum*, recipitur ²,

308.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 2. 4. sub 7.

² Ibid. inter 7. & 1. 2.

308. A quo ad metacarpum procedens, tum in exteriorem tum in interiorem manus partem aliquantum intumescit, suaeque ima latiore parte ¹ sustinet tria metacarpi manus ossa ^a, totidem distinctis, & continuam laevem cartilagineam crustam obductis, superficiebus: & primo quidem partem ossis primi², superficie oblonga, angusta, leniterque cava; deinde totum os secundum³, superficie media, amplissima, planiore; denique plerumque ossis tertii partem, superficie exigua.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 6. 7.

² Ibid. Fig. 1. inter 7. & 1.

³ Ibid. Fig. 1. & 2. inter 7. & 2.

309. Postremo OS CUNEIFORME, idque magnum & crassum, ad posteriorem capitati partem admotum est; in hiatus, qui inter capitatum triquetrumque relinquitur, quasi cunei instar insertum, & ea re a superiori parte tenuetur¹, atque inde deorsum versus intumescit.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 2. & 4. 2.

a 306. mescens¹. Itaque os capitatum^a contingit² superficie ampla, levissime protuberante.

2 Ibid. Fig. 1. 3. 2. 4. 6. inter 8. & 7.

310. Sed altero latere committitur¹
 a 294. cum triquetrum^a, superficie ampla, gibba per longitudinem, dein ad priorem & ad posteriorem manus partem protuberante, media leniter sinuata, totaque laevi cartilagine crustata.

1 Vid. citat. §. 294, 1.

311. Ejus denique inferior tumidula pars tota desinit in superficiem amplam, oblongam, laevi cartilagine crustatam, atque in duas, nonnihil oblique positas, distinctam¹; quibus duo metacarpi manus ossa^a, tertium quartumque, sustinet².

1 Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 6. L. M.

2 Ibid. Fig. 1. & 2. inter 8. & III. IV.

312. Quatuor haec secundi ordinis
 ossi-

ossicula suis alia alia contingentia lateribus, ligamentis insuper, vel ambientibus, vel intervenientibus, firmiter colligata sunt; eoque fit unius ossis, quodammodo oblique, species, quod sua superiori parte cum primo ordine ^a committitur, inferiori sustinet metacarpum manus ^b, pollicisque ^c.

Quocirca a superiori parte habet primo *caput* magnum, oblongum, gibbum, (factum a capitato ^d & a cuneiformi ^e) quod recipitur per sinum ^f primi ordinis. Deinde ad priorem capitis istius partem *sinum* minorem, oblongum, modice cavum, (factum a multangulis ^g) ac caput ^f primi ordinis recipientem. Ex quo primi ordinis cum secundo junctura mobilis est; praesertimque in interiorem, atque etiam in exteriorem partem flecti potest.

At ab inferiore parte, ad metacarpum ^h manus ^h itemque pollicis ⁱ sustinendum, abit in superficiem ⁱ amplam, oblongam, inaequabilem, hic sinuatam illic eminentem.

313.

313. Est autem carpi inter cubitum manumque interjectu certa juncturae manus cum cubito mobilitas. Nam ex articulo cubiti cum primo carpi ordine flecti potest in priora, atque in aversum: ex utrisque simul, id est, tum cubiti cum primo carpi ordine, tum primi cum secundo, multo insignius & aequabiliter, ac cum stabilitate, in interiorem, itemque in exteriorem partem curvari.

314. Caeterum omnia simul ab exteriori parte superficiem faciunt gibbam & satis aequabilem¹: ab interiori autem per transversum sinuatam, inaequabilem², ligamentis perpetuis obductam, & aequatam; eumque sinum, ad posteriorem partem, prope manum, insigniter auget *processus*³ oblongus, latus, tenuis, qui ex parte *ossis cuneiformis* eadem & interiore & inferiore, in interiora eminet, modice sinum versus incur-

va-

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 2. & 4.

² Ibid. Fig. 1. & 3.

³ Ibid. Fig. 1. 3. 6. O.

vatus : deducit autem tendines Sublimis, Profundi, Flexoris pollicis longi, Palmaris longi, Flexoris carpi radialis; nervos, arterias, venas : privatimque *os multangulum majus* ex interiori parte *sinum*⁴ oblongum, profundumque habet, qui tendinem Flexoris carpi radialis continet.

Adde quod praeter descriptas partes tota inaequabilia, sinuata, gibberaque sint, ad firmanda ligamenta, quibus & inter se, & cum cubito, & cum metacarpo colligantur. Ac denique *cutaneiformis processus* a^a originem praestat a^a Huj.
minimi digiti Abductor, ejusdemque in.
Flexori parvo : *multangulum* vero *majus*, pollicis Abductor, Flexoribusque parvis, excipiens quoque partem Extensoris ossis metacarpi pollicis, & Flexoris carpi radialis : utraque firmant ligamentum transversum, quod tendines in sinu carpi continet.

⁴ Ibid. Fig. 1. & 3. ad P.

236. tarso ^a, ossa quinque procedunt, e quibus METACARPUS ¹ est. Ea pariter oblonga, gracilia, valentia, & alia juxta alia posita. Metacarpi autem una pars ad manum pertinet, altera ad pollicem.

¹ Vid. citat. §. 282. 3.

316. *Metacarpi manus* ossa sunt quatuor ¹. Ac *primum* ² inter ea longissimum: ab eo *reliqua* ³ paullatim breviora. Crassissima etiam *duo prima* ⁴: *tertium quartumque* graciliora ⁵.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 1. & 2. I. II. III. IV.

² Ibid. I.

³ Ibid. II. III. IV.

⁴ Ibid. I. II.

⁵ Ibid. III. IV.

317. Omnia etiam incipiunt *capitibus* ¹ crassis, multiformibus, inaequabilibus.

^a 312. ^{fin.} Atque haec carpo ^a suis verticibus amplis, inaequabilibus, & perquam diversis

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 2. Q. & sic in reliquis.

sis inter se, sed cum carpo aptissime convenientibus, & laevi cartilagine crustatis, strictissime coagmentantur alliganturque; sic ut vix obsequantur. Nempe *primum*, primo & praecipue multangulo ^b minori²; superficie amplissima: de- ^b 305.
inde ^c majori³; exigua, quam ad prio- ^c 300.
rem partem suam habet: tum ^d capita- ^d 308.
to⁴; angusta & oblonga, quae ad partem ejus posteriorem est. *Secundum*,
^e capitato⁵; una ampla. *Tertium*, ^f cuneiformi⁶; ampla leviterque gibba: de- ^e 308.
inde plerumque capitato ^g; exigua. ^f 311.
Quartum soli ^h cuneiformi⁷, ampla gib- ^g 308.
baque. ^h 311.

2 Vid. citat. §. 305. 2.

3 Vid. citat. §. 300. 1.

4 Vid. citat. §. 308. 2.

5 Vid. citat. §. 308. 3.

6 Vesal. l. c. Fig. 1. & 2. inter s. & III.

7 Ibid. inter s. & IV.

318. Eademque capita suis quoque lateribus alia aliis juncta sunt¹. Et primo

1 Vesal. Lib. I. Cap. xxv. Fig. 1. & 2.

mo se contingunt superficiebus inter se aptis, & laevi cartilagine crustatis. *Secundum* lateris sui, quo tertium respicit, margine superiore toto, eoque leviter prominulo, & ad exteriorem pariterque ad interiorem manus partem ampliore, insidet superiori plane convenienti margini lateris *tertii*, quod secundum spectat. *Tertium* ad superiorem partem sui lateris, quartum respicientis, duos parvos sinus habet, alterum posteriorem amplioremque, alterum priorem & minorem; quibus recipit capitula convenientia, quae eminent ad superiorem partem lateris *quarti*, spectantis tertium. *Quarto* ejus lateris, quo quintum respicit, margo superior ampliter sinuatus est; eoque recipit leviter prominulum gibbumque caput, quod *quintum* ad superiorem partem lateris, quartum spectantis, habet.

Deinde reliquum laterum istorum inaequabile est, firmitque ligamenta valentia, quibus alia ad alia pertinaciter alligata tenentur.

319. Quin etiam a capitibus illis deorsum

orsum procedentia gracilescunt¹, rursumque paulatim insigniterque intumescunt¹, donec in *capita*² quoque desinant. Ea autem omnibus majora, quam metatarso sunt, admodum gibba, & ab exteriori manus parte per imam in anteriorem orbiculata; praesertimque per anteriorem illam partem sursum producta, ac laevi cartilagine crustata: similiterque digitos³ a sustinent³, mobilibus^a 327. articulis.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxv. Fig. I. & 2. & Cap. xxvii. Fig. I.

² Ibid. Cap. xxv. Fig. I. R. & sic in reliquis, & Cap. xxvii. Fig. I. C.

³ Ibid. Cap. xxv. Fig. I. & 2.

320. Omnia haec ossa per longitudinem pariter incurva; ex interiori parte concava¹, extrinsecus gibba². Ponuntur autem alia juxta alia, continua serie³: ex quo similiter cratis species³; quae

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxv. Fig. I. I. II. III. IV.

² Ibid. Fig. 2. I. II. III. IV.

³ Ibid. Fig. I. & 2. I. II. III. IV.

quae ex interiori parte concava, amplam manus volam facit; extrinsecus gibba, dorsum. Eadem suis superioribus capitibus alia alia proxime contingentia, inde autem satis insigniter divergentia, palmam juxta carpum angustam, inde digitos versus latefcentem producunt³: quae & sua inferiori parte cum stabilitate obsequiosa est; eo quod inferiora metacarpi capita longiori intervallo disjuncta sunt⁴, & ligamentis, quae inter capita ista interveniunt, eorumque lateribus, quibus se invicem respiciunt, eam ob causam planioribus & inaequabilibus, inferuntur, retinentur: maxime tamen tertium quartumque imis capitibus suis tum in exteriorem, tum in interiorem partem mobilia sunt.

4 Ibid.

321. *Pollex* unum tantummodo metacarpi os¹ habet; quod brevius¹, sed crassum¹ valensque.

322.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 1. & 2. A.

322. Hujus capiti superiori vertex ab interno latere in externum insigniter gibbus, simulque a priori parte in posteriorem modice sinuatus : eoque partim recipit convenientem imam partem ossis multanguli majoris ^a, partim ab eadem ^a 299. recipitur¹, articulo, qui & in priorem atque in averfam partem, & in utrumque latus insigniter flecti potest.

¹ Vid. Citat. §. 299. 4.

323. Inde etiam deorsum procedens gracilescit ¹, medium fere paullatim intumescens ¹, donec in *caput* desinat ²: quod similiter ab externa sui parte per inferiorem in interiorem gibbum; sed ima parte planius & quasi retusum; per transversum levissime gibbum; totum laevi cartilagine crustatum; sustinetque pollicem ^a, ejusdemque ossa ^b sesamo-^a 327.
^b 328.
idea¹, articulis mobilibus.

324.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxv, Fig. 1. & 2,

² Ibid.

324. Per longitudinem porro suam leniter incurvum, & ab interiori parte insigniter concavum, ibidemque per transversum gibbum, extrinsecus rectius & planius. Jamque ad priorem eandemque interiori primi ossis metacarpi manus partem apponitur; cava parte sua ad volam conversum: & superiori quidem capite ossi isti propinquum; inde autem ab eodem insigniter abscedens; liberum, totumque mobile.

Vesal. Lib. I. Cap. xxv. Fig. I. & 2. A.

325. Sunt denique metacarpi manus, pollicisque ossa musculorum fundamenta. Namque primo tendines excipiunt: *pollicis* os, Extensoris sui, itemque Flexoris, & Adductoris ad indicem; *primum manus*, suo superiori capite, Flexoris carpi radialis, & Bicornis unum; *secundum*, Bicornis alterum; *quartum*, Extensoris carpi ulnaris, ac ligamentum quod os carpi subrotundum retinet. Deinde musculos educunt: *pollicis*, Abductorem indicis; *manus primum*,
Fle-

Flexorem pollicis brevem, ejusdemque Adductores; *manus quatuor*, Interos-
seos; *quartum* insuper, Flexorem par-
vum minimi digiti, & Palmarem bre-
vem. Atque ab his varie finguntur.

326. Metacarpus quoque in DIGITOS
*quinque*¹ vertitur: manus quidem, in
Indicem, *Medium*, *Annularem*, *Mi-
nimum*; pollicis autem, in *Pollicem*.
Hi similiter quidem, ac pedum illi a,^a 243.
graciles sunt, oblongi, recti; sed quasi
perfectiores¹. Namque multo longio-
res sunt¹: inter eos autem *medius* lon-
gissimus¹; post hunc, qui claudunt ei
utrumque latus¹; *minimus* praecedenti-
bus longe brevior¹; brevissimus *pollex*¹.
Sunt etiam crassiores¹; praeter pollicem,
qui multo quam pollex pedis tenuior,
crassior tamen reliquis manus digitis¹;
quorum gracillimus, qui brevissimus.
Similiter porro ex ossibus *ternis* con-
stant²: & *pollici* quoque medium non
da-

¹ Vid. citat. §. 282. 4.

² Vesal. Lib. I. Cap. xxv. Fig. 1. & 2. D. E. F. &
sic in caeteris.

tum; itaque ut in pede ^a duo tantummodo habet ³. Omnia autem satis longa sunt ¹: ac *primi ordinis* longissima ⁴; *secundi* aliquantum breviora ⁵; *tertii* rursus breviora ⁶; quod & ad *pollicem* pertinet ⁷, nisi quod ejus *primum* os non aequè multum excedat *ultimum* ⁷. Denique extrema utrimque capita his tantummodo paullum supra truncos tument ¹: totaque ossa ex crassis, quo magis deorsum procedunt, graciliora ¹.

³ Ibid. B. C.

⁴ Ibid. D.

⁵ Ibid. E.

⁶ Ibid. F.

⁷ Ibid. B. C.

327. Jam & *primi ordinis* ossa in verticem sinuantur ¹; iisque *sinibus*, laevem cartilagineam crustam obductis, recipiunt ² metacarpi capita ^a, articulis, ^{323.} quos etiam capsae membranaceae continent, quique in omnem partem flecti possunt: in *manu* quidem, primo praecipue

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxv 11. Fig. 1. D.

² Vid. citat. §. 318. 3.

cipue in volam, dein in externum latus, tum quoque insigniter in priorem partem, & in posteriorem: in *pollice* autem, praesertim in exteriorem partem, minus in volam, minimum in utrumque latus.

328 Atque ex his quoque primum pollicis os duo plerumque SESAMOIDEA¹ habet, ad partem suam superiorem eandemque volam spectantem religata: sed minora, & ad gibbam capitis inferioris ossis metacarpi pollicis partem, quae volam respicit, admota²; iisque partibus leniter concava³, & cartilagine laevi crustata. His autem Flexor pollicis brevis inseritur. Eademque tendinem Flexoris longi per medium intervallum suum tuto procedere sinunt: ac porro in reliquis cum iis pedis^a con-^a 245. veniunt.

Nonnunquam & iisdem in manu articulis quaedam quasi sesamoidea natura

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxviii. Fig. C. D.

² Ibid. Cap. xxv. Fig. 1. & 2. T.

³ Ibid. Cap. xxviii. Fig. C.

tura tribuit ⁴. Raro autem sequenti-
 b 324. bus b articulis ⁵.
 325.

⁴ Ibid. Cap. xxv. Fig. 1. v. v. &c. Eustach. Tab. XLVII. Fig. 25.

⁵ Vesal. l. c. xx. Eustach. l. c.

329. Inferioribus *primi ordinis* os-
 sium capitibus ¹, & superioribus ² *se-*
cundi ordinis digitorum quatuor, ac
pollicis ultimi, eadem figurae sunt,
 a 246. quae & iisdem in pede ^a; sed perfectio-
 247. res: (quas autem partes posteriores in
 pede, hic superiores dicimus; quas su-
 periores, exteriores; quas inferiores,
 interiores). Ergo etiam articuli ³ iidem,
 eodemque modo firmati, mobilesque.

Pollicis autem *primi ordinis* os sui
 capitis inferioris orbitam ab exteriori
 parte sursum versus productionem ha-
 bet: ex quo articulus ille, ossis primi cum
 ulti-

¹ Vesal. Lib. I. Cap. xxvii. Fig. 2. G. L. H.

² Ibid. I. M. K.

³ *In digitis*, Ibid. Cap. xxv. Fig. 1. & 2. inter E.
 & D.

In pollice, Ibid. inter B. & C.

ultimo, in exteriora satis insigniter flecti potest.

330. At capitibus inferioribus¹ *secundi ordinis* ossium, *digitorum quatuor*, eadem figura, quae inferioribus primi ordinis in manu^a : & superioribus² *tertii ordi-*^{a 329} *nis*, eadem, quae & superioribus *secundi ordinis* in manu^a. Eaque de causa articuli³ quoque toti iidem; sed minores.

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxvii. Fig. 3. N. caput inferius.

² Ibid. O. caput.

³ Ibid. Cap. xxv. Fig. 1. & 2. inter E. & F.

331. Quas ob res etiam his digitis totis ad metacarpum certa mobilitas est: & quidem praesertim flecti possunt in volam; pollex autem minus quam caeteri: deinde in diversum, id est, ex propinquis insigniter alii ab aliis abduci; ac rursus adduci; excepto pollice: denique modice in partem, quae volae opponitur; at pollex fere insignius. Tum vero, ut in pede^a, ipsi & recti esse queunt,^{a 250} & aequabiliter involam se curvare.

332. Omnia quoque digitorum ossa extrinsecus aequabilia sunt, & ex transverso quali¹ teretia; ex interiori parte lata & planiora²; totaque in interiorem partem incurva³; ad eosdem, atque in pede^a, usus. Quorum itidem ad similitudinem tertii ordinis ossa priorem partem habent latiore, per ambitum quasi ovatam, & in internam partem inaequaliter protuberantem.

Insertiones denique praestant musculis. *Primi ordinis digitorum quatuor*, capitibus suis superioribus, utrimque Interosseis, sicut in pede^a: *pollicis primum*, Abductori suo, & uno de Abductoribus, atque etiam Extensori: *indicis primum*, Abductori suo: *auricularis primum*, Flexori suo. *Secundi ordinis*, capitum superiorum interiori parte, Flexori sublimi: exteriori, Extensori communi; ac praeterea *indicis*, Extensori proprio suo. *Tertii ordinis digitorum quatuor*, capitum superiorum exte-

¹ Vesal. Lib. 1. Cap. xxv. Fig. 2.

² Ibid. Fig. 1.

³ Ibid. Fig. 1. & 2.

exteriori parte, Interosseis cum Lumbricalibus; *eminentia* aspera, quam in media interiore parte habent, Flexori profundo: eodemque modo *pollicis* ultimi ossis caput superius, sua exteriori parte, Extensori suo; ac media interiore eminente aspera parte, Flexori longo suo. Ad haec *primi* & *secundi ordinis* ossibus margo uterque, ex interiori parte, inaequabilis est, & asperiusculus, ad firmanda ligamenta, quae tendinibus Flexorum orbiculatim obducuntur.

333. Manus natura extremis cubitis affixit ad apprehendendum; & quidem multiplici ratione. Ob id a cubito strictiore paullatim carpus, & deinde metacarpus, se pandunt in latum. Ac metacarpi quatuor longissima ossa, quae proprie ad manum pertinent, simul faciunt unam amplam, planiorem, leniter in interiora concavam partem: eamque, ut stabilis sit, & sustinere queat comprehensa, per longitudinem suam rigentem: utque simul ex planiore concava fieri possit, ac comprehendendis ac-

com-

commodari, per transversum obsequentem, maxime qua parte latissima est, id est, prope digitos; atque ibi etiam praesertim ad posticam manus partem. Haec deinde pars digitis quatuor augetur; qui proprie apprehendunt. Igitur oblongi, atque in interiorem partem modice incurvi, & extendi possunt, id est, quasi aperiri; & ex rectis in interiorem partem per varios gradus curvari, donec suis extremis extremum contingant metacarpum. Quam ob rem non ex uno osse rigidi sunt, sed ex pluribus flexiles: & quidem in internam partem; sed, neque in externam, neque in latera, ut plus firmamenti ac roboris habeant. Eademque de causa ex paucis ossibus constant. Ex ternis autem; ut, quamvis ex oblongis rigidisque ossibus sint, tamen aequabiliter quasi in arcum se curvare, & apprehendenda multiformiter circumplicare queant. Et ut extremis suis commode firmiterque, etiam parva corpuscula, apprehendere, & pertinaciter retinere possint, prima ossa sua longissima habent, secunda breviora,

ter-

tertia brevissima : quocirca & ex crassiss
 paullatim gracilescunt, & in parvum ro-
 tundumque desinunt. Toti autem ad me-
 tacarpum mobiles: primo insigniter ac
 praecipue in volam; quo in eam flecti
 queant, ac sic volae, ipsi primo recti,
 dein paullatim incurvati, obviam ire;
 donec vel ampla curvatura facta, suis
 extremis pertingant fere ad principium
 metacarpi; vel per varios gradus magis
 incurvati, ad quamcunque cavae volae
 partem; ad manum per varios gradus,
 & diversimode claudendam : tum dein-
 de modice in exteriorem partem, ad ex-
 plicandam eandem, insigniterque ape-
 riendam. Discreti praeterea, ut vel om-
 nibus simul, vel uno, vel aliquibus,
 multipliciter uti possimus. Denique in
 utrumque latus ad metacarpum mobiles;
 maxime si recti cum metacarpo; eo minus,
 quo magis flexi: itaque diduci possunt,
 & a metacarpo paullatim in latum expan-
 di, explicata manu. Et directo quidem
 ordine alii aliis adstant, rectaque in vo-
 lam se curvant, cum vola planior. At
 eadem per transversum juxta digitos con-

cava, ipsi digiti adducti modiceque flexi, unum cum ea veluti cavum formant: diducti autem in semiorbem ponuntur, ac maxime tertius quartusque pollicem versus se convertunt; tunc vero se curvantes, suis extremis paullatim coeunt: in volam autem omnes simul, nisi recte, curvari nequeunt. Huic manui parva quaedam manus adjutrix data est, cui pollicis nomen. Itaque majori manui in universum quidem similis, sed multo brevior, e singulis, & ob id valentibus, ossibus constat. Ac pollex totus suo principio cum carpo mobili committitur junctura; ut a manu abduci, ad eandem adduci, eidemque opponi plurimis modis queat. Ponitur autem a latere, ut cum reliqua manu explicatus, palmam amplam planioremque efficere possit: rursusque in interiora surgens, cum posteriore volae parte, similiter surgente, cavam volam. Et quidem merito juxta indicem, id est, praecipuam, stabiliorem, majoremque manus partem. Atque juxta ejusdem interiorem partem, ut totus in volam flecti, & volae, caeterisque di-

digitis opponi possit. Itaque & in volam, caeterosque digitos versus se curvat. Ejus autem discreta pars ad suum metacarpum maxime in exteriorem partem, id est, a reliquis digitis flectitur, ad totam manum maxime aperiendam: minus in interiorem, quoniam caeteris digitis tantum necesse habet occurrere: vix in utramque partem, ad majus robur, & quia singularis, totusque pollex ad carpum latis in eas partes mobilis. Quapropter manu & pollice ex contrariis partibus apprehendimus. Nam & pollicis metacarpus reliquae volae occurrere, & totus pollex digitique quatuor invicem obviam ire possunt. Atque ut digiti quatuor in volam flexi, eidem suis extremis occurrunt; sic pollicem versus flexi, cum ejusdem extremo, ob id lato & valente, coëunt. Et cum digiti discreti sint, vel unus ex iis, atque is quicumque, vel plures, vel omnes simul cum pollice conveniunt. Quin & cavata vola, & digitis polliceque in orbem diductis, & ad se invicem ex omni parte incurvatis, comprehendimus undique

firmiterque. Porro ut digiti cum pollice magnum quid complecti possint, longi sunt: sed non nimis, ne infirmi. At quatuor juxta se positi longissimi sunt, ut cum vola comprehendere possint. Pollex autem cum solus sit, & cum versus inprimis digiti curventur, ipse brevior est, crassior, ac sic valentior: ex ossibus praeterea duobus; quod non aeque multum, ac reliqui, in arcum curvatur. Itaque extremus quisque digitorum cum extremo pollice velut in orbiculum coire potest. Jamque pollicis ultimum os portione longius est, & ad primum in exteriora modice flecti potest; ut digitis pollicem versus curvatis, ipse extremus pollex contrario modo quodammodo incurvatus, tota interiore extrema sui parte cum digitis convenire, eosdemque late contingere possit. Quin & ipsi extremi digiti, ut cum pollice melius convenire possint, in exteriora nonnihil curvari queunt. Ea insuper singulorum digitorum, pollicisque longitudo est, ut in orbem diducti, suis simul extremis in unius quasi circuli ambitum coire possint;

sint : eumque, dum ad se invicem aequabiliter curvantur , paullatim minorem, donec ipsis extremis suis conveniant : ex quo apti sunt, ad rotunda corpora aequabiliter circumplectenda. Ac secundus digitus longissimus est & valentissimus : itaque cum pollice eximiam vim habet. Hunc unus ab utraque parte juvat : utrique breviores, debiliores, & fere similes inter se. Tertius denique minimum adiutorem accepit. Ob quam rem etiam simul in volam ita flecti queunt, ut parvus digitus medium spatium fere nullum relinquat : inde reliqui usque ad pollicem, fere paullatim majus : cui denique pollex quoddam quasi opérculum est. Ergo ex his omnibus manus aptissimae factae sunt ad contrectanda, apprehendenda, comprehendenda, retinenda, magna, parva, minima, solida, fluida, rotunda, recta, cava, quadrata, angulosa, figuras denique omnes; multiplicibus variisque modis : & quidem vola & uno, eoque quocunque, ex digitis, vel pluribus, vel omnibus simul : rursus iisdem modis, pollice digitisque extremis;

tum tota manu; maxima & inexplicabili varietate. Quinetiam ad innumeras res alias idoneae sunt. Et cum prior pars corporis potior sit posteriore, praecipua quoque manuum pars, id est, medius, index, ac pollex, a priori parte posita.

334. Illae autem manus, cum prae-longis brachiis affixae sint, & per eadem illa brachia cum trunco corporis cohaereant, insigniter protendi possunt. Ea vero brachiorum longitudo, ut manus ad quamcunque corporis partem admo-
 veri possint, ad ipsos, si sublati fuerint, extremos pedes; ad terram praeterea, deorsum incurvato corpore. Et ut eae-
 dem in omnem partem libere transferri possint, brachiorum cum scapulis arti-
 culi quoquoersus mobiles sunt: utque mobilitas ista liberior sit, ipsae brachia sustinentes scapulae obsequuntur. Bra-
 chia porro, similiter ac pedum colu-
 a 253. mnae ^a, ex paucis, rectis, & valentibus ossibus constant, ad maiorem firmitatem: similiter quoque fere media divisa, ut se curvare, & ut poscit necessitas, accom-
 modare possint. Atque ad se invicem
 sese

seſe ſeſtunt; ut manus manum juvare queat, ut brachia ad amplexus, ut manus ad corpus noſtrum contrectandum, atque ad innumera alia praestanda apta ſint. Sunt autem ſtabiliora, quod praeterquam in internam partem, ſeſti nequeunt. Jamque mira iſtis manibus agilitas eſt, eo quod ad extremos cubitos totae in omnem partem ſeſti queunt. Eaedem totae converti poſſunt: & quidem vel totius ad ſcapulam brachii converſione; vel ſolius circum ulnam radii, cui ob id praefertim manus adjuncta; vel denique utriusque ſimul; per varios gradus, multiplicibus modis. Quo ſit, ut concavam manus alterutrius partem ad quamcunque corporis partem admove-re poſſimus, atque ad innumerabilia alia utraſque recte adhibere. Adjuvat autem brachium brachium, manus manum.

V. DE OSSE HYOIDE.

335. **I**N summo praeterea gutture, inter linguam laryngemque, os¹ aliquod repositum est; idque parvum, bicornes, penfile, leve, totum mobile; HYOIDES nominant.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. XIII. Fig. I. & 2. Eustach. Tab. XLVII. Fig. 14. & 15. Palfyn. de offib. Tab. I. Fig. 5.

336. Plerumque autem ex partibus quinque constat. Prima *basis*¹ est: pars media; eaque oblonga, lata, incurva, a priori² parte tota gibba, a posteriori³ concava. Ab utroque basis latere *cornu*⁴ procedit: haec longiora, tenuiora, tota strictiora, atque ex latis paulatim, quo magis a basi procedunt, angustiora, donec in extremum tumidulum

¹ Vesal. Lib. I. Cap. XIII. Fig. I. A. B. C. & Fig. 2. D.

² Ibid. Fig. I.

³ Ibid. Fig. 2.

⁴ Ibid. Fig. I. & 2. E. F.

lum & desinant; totaque a basi modice divergunt. Ipsi cornu utriusque cum basi juncturae, a parte eadem & priori & superiori, adfidet *officulum graniforme*⁶, oblongum, tumidulum. Ac cornua ad basem⁷, ad cornua vero basemque ossicula graniformia, per ligamenta alligata, obsequuntur: saepe tamen cornua cum basi, vel utraque, vel alterutrum, ac sic quoque ossicula graniformia, in unum abeunt. Jam vero basis in gutture prior est⁸: ab ea cornua per latera retrorsum tendunt⁹. Totumque os liberum, nec contingens aliud, sed partibus mollibus innexum, ad caput quasi religatur, per ligamenta¹⁰ praelonga, gracilia, quae ab ossiculis *graniformibus* ad styloformes a ossium temporum^{a 29} processus pertinent, quaeque saepe, atque

⁵ Ibid. Fig. 1. H.

⁶ Eustach. Tab. XLVII. Fig. 14. $16\frac{1}{2}$ ÷ $23\frac{1}{2}$ Palfyn. de off. Tab. 1. Fig. 5. e. e.

⁷ Vesal. l. c. Fig. 1. & 2. Q.

⁸ Eustach. Tab. XLI. Fig. 8. 38 ÷ 47. & sic quoque Fig. 11.

⁹ Ibid. 40 ÷ 47.

¹⁰ Palfyn. l. cit. f. f.

que varie in os abeunt¹¹: religatur & ad apices processuum superiorum cartilaginis thyroideae, ligamentis gracilibus, brevibusque, quae ab extremis cornubus ad dictos processus procedunt.

11 Vesal. l. c. Fig. I. K. L. M. N. Eustach. Tab. XLVII. Fig. 14. & 15.

337. Est vero fundamentum firmum, idemque mobile, linguae, cujus radix basi ejus affixa: multis praeterea musculis, qui linguam, cartilaginem thyroideam, pharyngem, ipsumque hoc os movent; Genioglossis, Basioglossis, Cera-
toglossis, Hyothyroideis, Hyopharyngeis, Mylohyoideis, Geniohyoideis, Sternohyoideis, Coracohyoideis, Stylohyoideis. Ab his autem omnibus diversimode fingitur.

III. DE SCELETO FOEMININO PERFECTO.

338. **S**CLETUS FOEMININUS in universum virili similis. Sed non totus toti: namque infirmior fere est,

est, & nescio quid foeminini habet,
difficilis ad explicandum.

Casp. Bauhin. Vivae imag. Lib. IV. ossium Tab. IV.

339. Maxime autem ad coxas a virili discrepat. Foeminino enim *os sacrum* latius, & inferiori parte sua non acque in priora incurvatum, sed totum per longitudinem rectius; atque etiam in *coccygem* rectiorem, & magis obliquentem delinens. Eidem & *coxarum ossa* ampliora, & ab osse sacro ampliore curvatura ad pubem coeuntia, ibidemque cartilagine fere crassiore connexa. Ad haec *ischia* magis in suum quaeque latus extrorsum tendunt; suis praetertim *tuberibus*. Quocirca illa quoque ossa, quae ab imis ischiis ad pubis ossa se invicem versus procedunt, in rectiorem angulum quasi conveniunt; tota suis prioribus marginibus in exteriora magis versa. Ob quas res *pelvis* amplior; eademque & ampliore hiatu deorsum patet, & a priori parte, sub pubis ossium commissura hiatum habet patentior:

quin & ima abdominis pars amplior. Deinde *iliūm ossa* pariter ampliora, internis partibus magis cava¹, & magis quasi resupinata: quo fit, ut imūm abdomen longe adhuc amplius sit. Itaque totum illud trunci fundamentum portione corporis multo majus est. Quapropter *femora* a superiori parte magis divaricata: atque a coxis magis oblique ad se invicem procedunt. Eisdem, ut coxas melius sustentent, simulque a superiori parte longius disjuncta sint, *cervices* plerumque magis transversae, & cum trunco angulum rectiorem facientes. Quibus omnibus ad ea, quae praeter virum praecipua praestare foemina debet, aptissimus factus est: nam propter ea foemina & virum melius admittit, & foetum continet gestatque, eundemque commode enititur.

I Spigel. Lib. VIII. Tab. XVIII. f. f.

340. Discrepat etiam *thorace*; qui fere angustior, & a priori parte depressior: qua de causa & *claviculae* rectiores.

D E

DENTIBUS.

§. I. N fossulis ^a, quas extre-^a De
mus utriusque maxillae ^{off 76.}
margo habet, DENTES¹, ^{109.}
singuli in singulis, altis
defixi sunt² radicibus. Hi duriores os-
se, solidioresque, toti ex materie pla-
ne singulari, ipsisque propria con-
stant.

¹ Vesal. Lib. I. Cap. XI. A. A. B. B. Eustach. Tab. XLVII. Fig. 10. & 11.

² Vesal. l. c. Cap. VI. Fig. 3. 5. Cap. IX. Fig. 1. Cap. X. Fig. 1. & 2.

2. Omnibus *corona*¹ : quae extra e-
minet,

¹ Vesal. Lib. I. Cap. XI. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. & sic in inferioribus quoque. Eustach. Tab. XLVII. Fig. 10. 23 ÷ 15¹ & sic Fig. 12.

minet, pendetve²; nuda, candida, perpolita, nitens, ac durissimo solidissimoque cortice obducta. Omnibus & *radix*³: his singularis; illis binae, ternae, quaternae: atque hae in maxillis inclusae, & tanquam in vaginis reconditae latent²; ipsae impolitae, neque ita nitentes, nec crusta aequae solida operatae.

² Vid. citat. §. 1. 2.

³ Vesal. 1. c. supra 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. & sic quoque in inferioribus. Eustach. 1. c. Fig. 10. 23 ÷ 14. &c. & sic Fig. 12.

3. Dentes utrique maxillae sexdecim: eorundemque tria genera, *Incisores*¹, quaterni primi; tum *Canini*², unus utrim-

Dextri lateris,

¹ *Maxillae sup.* Vesal. Lib. 1. Cap. XI. 1. 2. Eustach. Tab. XLVII. Fig. 10. 23 ÷ 15. & 22 ÷ 15.

infer. Vesal. 1. c. sub 1. 2. Eustach. 1. c. Fig. 12. 39¹ ÷ 14.
& 38¹ ÷ 14.
_{2.}

² *Max. sup.* Vesal. 1. c. 3. Eustach. 1. c. Fig. 10. 20¹ ÷ 15.
_{2.}

inf. Vesal. 1. c. sub 3. Eustach. 1. c. Fig. 12. 37¹ ÷ 14.
_{2.}

trimque ad incisorum ordinem adstans; ultra quos ab utraque parte *Molares* ³ quinque sunt; quorum ex omni parte postremi, vel aliqui, vel omnes, saepe non prodeuntes, varium efficiunt dentium numerum.

³ *Max. sup.* Vesal. l. c. 4. 5. 6. 7. 8. Eustach. l. c. Fig. 10. qui supersunt.

inf. Vesal. l. c. sub 4. 5. 6. 7. 8. Eust. l. c. Fig. 12. qui supersunt.

4. Ex his *incisores* coronam habent minus quam caeteri insignem, oblongam, & ex crassa radice in utrumque latus paullatim latefcentem, ac simul exacutam, desinentemque in oblongam rectioremque aciem; totam praeterea in posteriora quasi recurvatam, a priori parte modice gibbam, a posteriori insigniter simam: *superiores* autem latiore, amplioreque, quam inferiores; & qui *superiorum medi*, amplissimam: *inferiorum extremi* fere insigniorem, quam medi. *Caninis* corona insignior, magis tumens, procerior, & ex crassa radice fere in extremum angustius

stius migrans, similiterque a priori parte gibba, a posteriori leniter sima. Rursus magis quam caninorum tumet *Molarium* corona, & ex crassa radice usque ad extremum magis magisque intumescit, per ambitum majori ex parte gibba, abeunsque in superficiem amplam, planiorem, mediam fere inaequaliter sinuatam, ad orae suae ambitum inaequaliter eminentem, asperamque: horum vero *duobus* ex omni parte *primis* corona minor, fere caninis cedens, extrema parte quodammodo teres: his *proximis duobus* major; at *tertio* maxima; *postremo* magnitudine media: ad haec primi molaris corona brevior, quam proximi canini; atque inde etiam reliquorum molarium coronae fere paulatim breviores.

5. Radices, *Incisoribus* quidem simplices, satis magnae, oblongae, rectae, tenues, latae, & contrario coronis modo utrimque compressae, ad extremumque in acutum migrantes. *Caninis* similiter singulae, similesque incisorum; sed crassiores, & proceritate caeterorum

rum dentium omnium radices superantes; eademque a priori parte, quam a posteriori crassiores: caninis autem *superioribus* & longiores, & acutiores. At *Molaribus* variis datae sunt modis. Singulares fere, satisque crassae, *primis in inferiori maxilla*: in *superiori* autem, modo singulae, modo binae; eaeque vel vicinae, vel disjunctae; aliquando etiam tres. *Secundis utriusque maxillae*, plerumque singulae. Sed *tertiis maxillae inferioris* plerumque duae, latae, procerae, utrimque compressae, disjunctae, quasi parallelae; raro tres: *superioris*, tres, fere aequales, teretes, crassae, maxime disjunctae; plerumque autem illarum duae ad priorem partem sunt, eaeque propinquiores; tertia introrsum longius abscedit. Quandoque & contrario modo *superior* duas, *inferior* tres habet. *Quartis quintisque utriusque maxillae* proximorum fere similes; sed breviores, & exiliores, rectioresque, ac minus discretae: *utrisque* saepe, maxime *quintis*, radices quatuor, accedente exigua

Qq

quasi

quasi radícula. Et molarium radicibus inprimis ludit natura. His magnas tribuit, illis parvas: aliis proceras, aliis breves; aliis crassas & quasi teretes, aliis tenues & planas, aliis angustas, aliis latas. Dat acutas aliis, aliis obtusas, aliis ad extremum tumentes. Plurisque rectas, aliis incurvas, plurimis modis; modice a summo in alterutram partem inflexas, dupliciter flexas, contortas, aduncas, ad extremum hamatas. Et haec quidem vel singularibus, vel singulis plures habentium. Quibus geminae, iis vel rectae, & quasi parallelae, vel utraeque in eandem partem, maxime in latera, magis minusve flexae: jamque aliorum se tangunt, aliorum modice disjunctae sunt, aliorum ad se invicem incurvatae, saepe extremis suis coeunt: nonnullis, quo magis procedunt, eo magis in diversum curvantur: sunt quibus una radix recta, altera incurva: vel & utraeque diversimode incurvae. Tres radices habentibus eadem radicum diversitates: duae autem plerumque minores; tertia ab his recedens,

dens, major. Nonnullis, quibus duae, aut plures, in unam, vel duas quasi confluent; easque vel aequabilis superficiei, vel in uno, aut in pluribus lateribus, plus minusve quasi indicatas, & incili quodammodo distinctas: aliis connatae sunt, aliis disjunctae quidem, sed media squama connexae, aliis mucro ramosus, & in duas tresve fissus. Atque horum ipsorum magnae sunt diversitates. Quaedam plura ex dictis habent. Omnes suis in maxillis fossulis ex omni parte adhaerent, atque ita infixae sunt, membranisque ambientibus, & praesertim gingivis firmatae, ut dentes toti plane immobiles sint, & quasi maxillarum partes.

6. Dextri porro dentes sinistris, itemque superiores subjectis, etsi non toti totis, in universum tamen similes sunt. Continui praeterea utriusque maxillae omnes: itaque constructi, ut simul suis extremis partibus inaequabilem scabrumque faciant marginem; talem autem, ut, cum maxillam inferiorem ad superiorem adducimus, utrique margines illi aequabili-

ter coeant, atque in universum incisores incisioribus, canini caninis, molares molaribus occurrant; & cum eadem maxilla ad superiorem, quantum potest, commodeque adducta est, inferior dentium ordo per superiorem quasi recipiatur, id est, superiores dentes a priori inferiorum parte nonnihil demittantur; maxime quidem incisores, minus canini, & ab his paullatim minus minusque priores molarium partes, donec postremi fere directo convenient.

7. His igitur dentibus cum adversi maxillarum margines instructi sint, atque inferior ad superiorem stabilem firmamque diversimode mobilis sit, utraeque ad mordendum, retinendum, mandendumque aptissimae factae sunt. Sigillatim vero *incisoribus* apprehendimus secamusque: qua de causa in priori parte maxillarum infixi sunt, proxime oris aperturam. *Caninis* valide retinemus: ob id incisioribus adjutores dati, altiusque defixi. *Molaribus* confringimus, conficimus, conterimus, extenuamus, mollimus: itaque plures sunt, & oportu-

tunissime in lateribus maxillarum, atque in intima oris parte collocati : & cum mediis inprimis commode utamur, iidem quoque maximi, & prae caeteris fixi. Atque universe ad hos usus singulorum dentium, & magnitudo, & figura, & stabilitas, & positio, maxime accommodata est. Adhaec dentium coronae maximum oris ornamentum sunt : earundemque priores moderantur pronunciationem.

F I N I S.

E M E N D A N D A.

In praef. p. 4. lin. 14. pro *eorundemque* l. *earundemque*.

§. 59. lin. penult, pro *quarti*, l. *quinti*.

§. 79. 87. 184. pro *quodvis* l. *quodque*. §. 93. 97. 103. *quodque eorum*.

§. 106. in citat. n° 2. pro *x* l. *x*.

§. 119. lin. penult. post *asperoque*, adde, & *cartilagine quadam crustato*.

§. 123. lin. 3. pro *quintam* l. *sextam*.

§. 266. dele *Sternothyroideis*.

§. 318. ubi scriptum *secundum*, l. *primum* : ubi *tertium*, *secundum* : ubi *quartum*, *tertium* : ubi *quintum*, *quartum*.

Perpauca alia, quae irrepsērunt, cum leviora sint, non morabuntur Lectorem.

